

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК СІХ

П'ЯТНИЦЯ, 7 ЧЕРВНЯ 2002 РОКУ

ЧИСЛО 23

VOL. СІХ

FRIDAY, JUNE 7, 2002

No. 23

Незгоди у Верховній Раді тривають ФБР буде реорганізовано

КИЇВ. – Фракції „Єдина Україна“ та СДПУ(о) вирішили 4 червня запропонувати на розгляд парламенту проєкт постанови, в якому посади голів комітетів розподілятимуться між усіма 6 фракціями. Як повідомив провідник „Єдиної України“ Сергій Тигипко, „Єдина Україна“ та СДПУ(о) виходитимуть у цьому варіанті з розрахунку 28 комітетів плюс 1 спеціальна комісія. Він повідомив, що за цим проєктом постанови представники „Єдиної України“ очолять 13 комітетів, „Нашої України“ – 7, КПУ – 4, СДПУ(о) – 2, представники БЮТ, СПУ та позафракційних депутатів – по одному.

Провідник Українського Народного Руху, заступник голови фракції „Наша Україна“ Юрій Костенко з приводу розподілу влади у парламенті заявив: „Ми залишаємося на своїй позиції: потрібно шукати такий спосіб формування влади, який би враховував результати виборів. На нашу думку, це стане можливим тоді, коли на посаду прем'єр-міністра (враховуючи, що представник „Єдиної України“ обіймає посаду голови ВР) буде висунуто представника „Нашої України“. Цим, на його думку, „можна знайти компроміс між результатами голосування на виборах і ситуацією, яка склалася у ВР“.

Варіант обрання керівництва комітетів, коли „лише дві фракції намагаються повністю, не маючи більшості, фактично, узурпувати владу“, Ю.Костенко назвав „шля-

хом у нікуди, якщо говорити про перспективи конструктивної роботи ВР і уряду“.

„Ми не хочемо „ділити комітети“ – ми хочемо, щоб у результаті виборів у владі були представники тих сил, за які проголосували виборці. Ми не хочемо відбирати в українського виборця його права обирати владу; тому ми хочемо, щоб виборець впливав на формування влади, а не хтось її призначав, перекреслюючи результати виборів“ – заявив Ю.Костенко. Все ж таки депутати знову сказали одне одному „до завтра“, бо не змогли визначитися з кандидатурами керівників парламентських комітетів.

У Верховній Раді вкотре оголошено перерву. Приводом для цього стала відмова кількох депутатів з „Нашої України“, СПУ та блоку Юлії Тимошенко від посад голів комітетів у листі, запропонованій фракціями „Єдина Україна“ та СДПУ(о), через що постанова навіть не могла бути винесена на голосування. Проте справжня причина – розбіжності у визначенні, що можна вважати пропорційним розподілом портфелів голів комітетів.

Провідник „Нашої України“ Віктор Ющенко назвав пропозиції „Єдиної України“, яка пропонує залишити за собою 13 ключових комітетів парламенту, намаганням скасувати результати виборів.

Радіо „Свобода“

ВАШІНГТОН. – Федеральне бюро розслідувань США буде повністю реорганізовано, – для сучасного вживання заходів проти терористичних нападів на країну. Про це рішення Конгресу заявив 29 травня директор цього правоохоронного відомства Роберт Мюлер на прес-конференції у Вашингтоні, у якій також узяв участь секретар Департаменту юстиції США Джон Ешкрофт. Обидва вони визнали, що бюро не скористалося належним чином з інформації про плани терористичних нападів на США, котру ФБР отримало літом минулого року.

Президент Буш заявив у Білому Домі, що нові повноваження ФБР були ретельно опрацьовані. Він висловив сподівання, що ці повноваження не обмежуватимуть американських свобод: „Ми шануємо нашу Конституцію і поважаємо дорогі нам свободи. Ми хочемо бути впевнені, що зробили все можливе для запобігання подальших терористичних акцій, для оборони Америки. ФБР вимагало змін“.

Першочерговим буде зміна пріоритетів. Розвідувальну діяльність ФБР має право вести лише в межах Сполучених Штатів, а зовнішньою розвідкою традиційно займається ЦРУ.

Досі ФБР займалося контррозвідувальними операціями, розслідувало випадки пограбування банків, викрадення людей, контр-

злочинність. Тепер на перший план висувається боротьба з тероризмом, точніше – запобігання терористичним акціям. У вересні, як повідомив Р. Мюлер, ФБР почне наймати понад 900 нових працівників, науковців, спеціалістів у ділянці комп'ютерів, знавців чужоземних мов, в першу чергу арабської. При головній квартирі ФБР буде організовано управління розвідувальної аналізи, а також змодернізовано усю комп'ютерну мережу ФБР, яку вважають застарілою.

Р. Мюлер докладно розповів про майбутні зміни у структурі ФБР, зокрема про створення відомства, яке займатиметься збиранням інформації та обміном інформацією з Центральним розвідувальним управлінням.

30 травня секретар Департаменту юстиції Джон Ешкрофт повідомив, що ФБР отримало додаткові можливості для спостереження за населенням США та ефективнішої боротьби з тероризмом. Тепер агентам ФБР дозволяється майже повністю контролювати всесвітню комп'ютерну мережу Інтернет та відвідувати мечеті в пошуках доказів терористичної діяльності. Згідно з новими правилами, агенти ФБР матимуть право вести стеження у громадських місцях без попереднього дозволу.

Директор Федерального бюро розслідувань Р. Мюлер привітав

(Закінчення на стор. 3)

На 35-ій Конвенції Українського Народного Союзу

Делегати Конвенції у залі засідань.

Минулого тижня „Свобода“ вмістила короткий огляд подій 35-ої Конвенції Українського Народного Союзу. Нижче подаємо докладніші інформації про Конвенцію.

ЧИКАГО. – 35-та Конвенція Українського Народного Союзу відкрилася 24 травня в Чикаго, в приміщенні „O'Hare Marriot Hotel“, з привітом предсідника УНСоюзу Уляни Дячук. Після відспівання американського, канадського і українського гімнів Архiepіскоп УПЦ в США Всеволод і о. Мирон Панчук, заступаючи Єпископа УКЦ Михайла Вівчара, провели молитви. Борис Базилевський, Генеральний консул України в Чикаго, привітав присутніх від імені Президента України Леоніда Кучми і подякував УНСоюзові за провідну роль в українській громаді і за її внесок у розбудову незалежної України, особливо в перші роки життя молоді держави.

В Конвенції брали участь 122 делегати, 22 члени Головного уряду (не могли бути присутні

(Продовження на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Громадяни України проти фракції „Єдина Україна“

КИЇВ. – Лише трохи більше семи відсотків громадян України вважають, що представник фракції „Єдина Україна“ має стати головою Верховної Ради. Як повідомив 4 червня на прес-конференції президент Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова Анатолій Гриценко, про це свідчать результати всеукраїнського дослідження, проведеного соціологічною службою Центру з 21 по 28 травня цього року. Майже 42 відсотки опитаних вважають, що парламентська фракція „Наша Україна“ на чолі з Віктором Ющенком не повинна підтримувати політику Президента України, майже 26 відсотків дотримуються протилежної думки. Опитування проводилося у 24 областях, у Криму та у Києві.

Л. Грач створює організацію проросійських позицій

СИМФЕРОПІЛЬ. – Колишній голова Верховної Ради Криму, провідник кримських комуністів Леонід Грач створює нову загальноукраїнську громадську організацію, що перебуватиме на позапартійних проросійських позиціях. Новий громадський рух Л. Грача охоплюватиме не тільки комуністів, але й усіх, хто стоїть „на об'єднувальних проросійських позиціях“, виступає за зміцнення християнства, за відродження й зміцнення духовності та патріотизм”. Г. Мамико відмовилася відповідати на запитання, чи не пов'язане створення Л. Грачем нової всеукраїнської організації з його намірами кандидувати на президентську посаду на виборах 2004 року.

Невтішні підсумки судової реформи

ЛЬВІВ. – Мала судова реформа від червня 2001 року нічого не змінила в судовій системі України. Такі результати оприлюднив у Львові 4 червня фонд „Право і демократія“. Фонд понад півроку досліджував доступність суду для пересічного українського громадянина. У 10 областях України спостерігачі опитували працівників судових установ. „Ми дійшли висновку, що суди не є третьою гілкою влади в Україні, оскільки повністю матеріально залежні від виконавчої влади“, – зауважила в інтерв'ю голова фонду Олена Грабовська. Досі немає чіткої спеціалізації суддів, що було передбачено малою судовою реформою. Все залишилося тільки на папері. Одному судді часто доводиться розглядати як цивільні, так і кримінальні справи. Більшість громадян України не в змозі оплатити необхідний 1 відсоток від вартості позову, або ж найняти адвоката, який би юридично правильно оформив документи, не кажучи вже про купівлю паперу, ручок і конвертів. Тепер у плянах Фонду є створити всеукраїнську мережу громадських приймалень для надання юридичної допомоги та захисту прав громадян.

Україна висуває умови свого членства в ЄвразЕС

МОСКВА. – Україна не збирається приєднуватися до Євразійської економічної спільноти (ЄвразЕС), якщо ця організація формуватиметься як черговий митний союз. Таку заяву зробив 30 травня у Москві український прем'єр-міністр Анатолій Кінах. За його словами, оптимальним варіантом Україна

вважає створення на основі ЄвразЕС вільної економічної зони. Аргументуючи свою позицію, Кінах зауважив, що Україна серйозно готується до вступу до Світової організації торгівлі (СОТ) та інтеграції в Європейський союз. Наразі Україна має статус спостерігача в Євразійській економічній спільноті, до якої входять Росія, Білорусь, Казахстан, Киргизія й Таджикистан.

Дата відкриття „Цвинтаря орлят“ у Львові лишається відкритою

ЛЬВІВ. – Дата відкриття меморіалу на місці поховань польських воїнів на Личаківському кладовищі Львова буде визначена лише після консультаційних переговорів між польською та українською сторонами. Таке рішення ухвалила 30 травня Львівська міська рада. Питання щодо військових поховань уже вкотре обговорюють на сесії міської ради. Цього разу йшлося лише про дату відкриття. Міська рада одноголосно ухвалила, що дату буде визначено після 31 липня, а до того Державна міжвідомча комісія України спільно з міською радою та польською Комісією пам'яті та мучеництва повинні провести консультаційні переговори з проблемних питань. Частково на рішення депутатів вплинув виступ голови Державної комісії України з питань поховань Віталія Козакевича, який вибачився за пропольську позицію деяких чиновників у Києві і додав: „Скажу відверто, поляки не працюють паритетно на своїй території, вони не дозволяють Державній комісії упорядковувати поховання українців у Польщі“. Меморіали воїнам Української Галицької Армії та „польських орлят“ відкриватимуть одночасно – таке рішення Львівської міської ради. Президент Л. Кучма 2 червня заявив, що конфлікт навколо відкриття меморіалу буде врегульовано найближчим часом.

Україна запропонувала Росії підписати договір про державний кордон

КИЇВ. – Український міністер закордонних справ Анатолій Зленко 31 травня запропонував російському колезі Ігореві Іванову у найближчий час підписати договір про державний кордон. Ця пропозиція була подана під час переговорів у Москві, і служби новин цитують офіційного українського представника, який каже, що реакція російської сторони була стримано позитивною. Україна віддавна наполягала на потребі упорядкування російсько-українського кордону, зокрема для запобігання нелегальної міграції та перемитництва, зберігаючи безвізовий режим для громадян обох країн. Проте Росія досі відкидала потребу позначення кордону на місцевості.

Леонід Кучма їде на Захід

КИЇВ. – Президент Кучма 31 травня спілкувався з керівниками держав Центральної Європи під час неформальної зустрічі у Словенії. Представники чотирнадцяти країн обговорили досягнення трансформаційних процесів та нового статусу країн Центральної Європи у зв'язку з розширенням Євросоюзу. Л. Кучма у своєму виступі нагадав про нещодавно оголошені наміри України

вступити до НАТО і про прагнення у майбутньому стати членом Євросоюзу. Проте європейські організації висловлюють застереження щодо стану демократії в Україні, зокрема з огляду на теперішнє протистояння у Верховній Раді.

Україну закликають звернутися по допомогу щодо справи Г. Гонгадзе

СТРАСБУРГ, Франція. – На засіданні Комітету міністрів Ради Європи 29 травня йшлося про допомогу Україні в розслідуванні справи вбитого журналіста Георгія Гонгадзе. Як заявила постійний представник України при Раді Європи Сюзанна Станік, німецька сторона запропонувала ще раз провести експертизу так званого „тарашанського тіла“. За словами С. Станік, дискусія в Комітеті міністрів зводилася до того, що Україна має звернутися до однієї з країн Ради Європи по конкретну допомогу в розслідуванні вбивства Г. Гонгадзе, а держави-члени мають погодитися з таким проханням. Постійний представник України при Раді Європи зазначила, що Комітет міністрів має ще раз розглянути справу Г. Гонгадзе перед відпусткою на початку липня.

М. Гонгадзе приєднується до позову матері Г. Гонгадзе

КИЇВ. – У позові Генеральну прокуратуру України звинувачується у бездіяльності та порушенні права на життя Георгія Гонгадзе. Про це йдеться у заяві Мирослави Гонгадзе, яку вона надіслала до Інституту масової інформації. У заяві наголошується, що „прокуратура України та її керівництво в особі екс-генерального прокурора України Михайла Потєбенка та заступника генерального прокурора Олексія Баганця мають також нести відповідальність за неефективне розслідування, затягування з проведенням низки слідчих дій“. М. Гонгадзе переконана, що незалежно від вироку Печерського суду Києва ця справа розглядатиметься в Європейському суді з прав людини, позов до якого перебуває на завершальній стадії підготування.

У Верховній Раді збирають підписи за недовіру керівництву

КИЇВ. – Керівник парламентської фракції українських комуністів Петро Симоненко 30 травня заявив, що у Верховній Раді збирають підписи про висловлення недовіри керівництву парламенту. Збір підписів іде з огляду на, як зазначив П. Симоненко, „незаконні дії“ фракцій „Єдина Україна“ і СДПУ(о) під час обрання керівництва парламенту. Представник Президента у Верховній Раді О. Задорожний вважає неможливою відставку керівництва парламенту, оскільки чотири фракції, що підтримують її, не зможуть набрати 226 необхідних для цього голосів. Тим часом шестеро зі семи виключених з фракції „Нашої України“ депутатів вступили до пропрезидентської фракції „Єдина Україна“. Цих депутатів було виключено з фракції, оскільки під час обрання керівництва парламенту вони підтримали пропозицію „Єдиної України“.

За повідомленнями інформаційних агентств

Україна офіційно повідомила НАТО про намір приєднатися до альянсу

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Україна офіційно 29 травня повідомила Північноатлантичний альянс про свою стратегічну мету вступити до НАТО. Відповідний лист від Президента Леоніда Кучми передав Генеральному секретареві альянсу Джорджові Робертсону український міністер закордонних справ Анатолій Зленко. Візита А. Зленка до головної квартири НАТО не планувалася заздалегідь. Причиною приїзду українського міністра до Брюсселя стало недавнє рішення Ради національної безпеки й оборони про потенційне членство Києва в Північноатлантичному альянсі. Під час годинної зустрічі А. Зленко обговорив з Дж. Робертсоном рішення Києва й передав листа від Кучми. За словами А. Зленка, під час розмови з керівником НАТО йшлося про те, що новий формат взаємин між Організацією Північноатлантичного договору та Україною має бути визначено на Комісії Україна-НАТО 9 липня та на Празькій зустрічі НАТО в листопаді. Речник НАТО Ів Бродьор заявив, що український міністер і керівник альянсу не говорили про якісь конкретні терміни вступу Києва до НАТО. За словами І. Бродьора, будь-яка країна має право ухвалювати рішення вступати до альянсу та інформувати його про це.

Сполучені Штати Америки вітають заяву України щодо набуття членства в НАТО. Про це 30 травня в Києві у ході інтерактивного семінара на тему „Як набути статусу країни-члена НАТО: досвід посткомуністичних країн та можливості його застосування в Україні“ заявила заступник глави місії Посольства США в Україні Марі Йованович. Прагнення України щодо вступу до Північно-Атлантичного альянсу у США розглядають як сигнал щодо реалізації Україною економічних, політичних та оборонних реформ. Водночас вона наголосила, що цілі України мають відповідати цілям НАТО. І зокрема задля цього Україна повинна орієнтуватися на загальнолюдські цінності: демократію, права людини, дотримання верховенства права, особисту свободу, ринкову економіку, сприяти ефективному функціонуванню державних інститутів, проведенні заходів, спрямованих проти корупції. Набуття європейських стандартів, за словами М. Йованович, найскладніше завдання для України, оскільки, на її думку, в державі „є закостенілі внутрішні групи“, які гальмують відповідні рішення щодо просування України європейським шляхом.

Радіо „Свобода“

День Києва змусив дещо згадати...

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – „День Києва“ це насправді два дні – останній вікенд травня – і кожного року в ці дні столиця України по-справжньому святкує, бо, крім киян, до міста прибувають десятки тисяч гостей. Коли на початку травня цього року збіглося аж три дати: Перше травня, Великдень і роковини закінчення Другої світової війни, то насправді це був довгий ланцюг вихідних днів, і вулиці світили пусткою. (Навіть першотравневі „собрания“ блідли перед тими колишніми, участь в яких відзначували в реєстрах). Цього року, на початку травня, хто відпочивав, хто садив картоплю за містом. Зате в День Києва усі кияни і гості перебували в місті.

Адже цього року під час київського вікенду відбувся ще й серйозний футбольний матч між Києвом і Донецьком (а це 30 тисяч тільки донецьких фанатів у місті) і об'єднувальний з'їзд комуністичних партій України. І ще також повернувся – щоправда, тільки у документальному телефільмі – киянин Валерій Марченко.

Взагалі комуністам України останнього пів року щастить. Ще торік у грудні Конституційний суд України визнав як неконституційну постанову Президії Верховної Ради про заборону Компартії, коли самостійній Україні було всього шість днів, себто 30 серпня 1991 року. Але комуністи України нікуди не поділись. Вже в червні 1993 року вони створили нову Компартію і майже усі з тієї забороненої перейшли до нової, на чолі з Петром Симоненком. Заборонено до кінця 2001 року партію очолював Станіслав Гуренко – останній перший секретар КПУ в УРСР.

У виборах до Верховної Ради 31 березня 2002 року Компартія здо-

була друге місце (після бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна“) у кількості голосів за партійними списками, а з цим – так званий „золотий пакет акцій“ у вирішуванні питань у Верховній Раді. В День Києва обидві компартії провели свій об'єднувальний з'їзд. Формальність. Але формальність, яку комуністи, послідовники Леніна, вміло використовують.

Наприклад, вони готові говорити про компенсацію за втрачене майно „неконституційно забороненої“ Компартії. Але коли мова йде про відшкодування за злочини і кривди, вдіяні Компартією протягом існування Советського Союзу, то тут кожний член відразу пояснить, що за вчинки тієї партії вони не відповідають: мовляв, Компартія Гуренка була зареєстрована 22 липня 1991 року – за місяць до проголошення самостійної України, і тоді Комуністична партія вже не мала монополію на політичну діяльність в УРСР. Таким чином вона не бере відповідальності за вчинки КПРС Леніна, Сталіна, Хрущова і Брежньєва. У газетному інтерв'ю С. Гуренко заявив, що його партія засудила злочини сталінщини і не проти того щоб „будь-яка особа, особисто причетна до їх скоєння“, була покарана. Знову ж Компартія П. Симоненка – це феномен самостійної України – вона заснована з половини 1993 року. Тільки у нумерації з'їздів комуністи не забувають свого родоводу: в День Києва вони мали свій „позачерговий 7-ий з'їзд“, але в дужках – 35-ий! А це період, який покриває і голодомор, і розстріляне відродження, і „гулаги“, в яких українці завжди становили безперечну більшість каторжників.

Один з них з'явився на телеекранах України.

В той час, як у колишньому Музеї Леніна, а нині Українському Домі на Хрещатику, комуністи Гуренка і Симоненка об'єднувалися під червоними прапорами і втішались своєю ключовою роллю у Верховній Раді, телемережа СТБ показала новий фільм журналіста Юрія Луканова „Хто ви, Містер Джекі?“ (режисер Максим Бернадський).

Це фільм про Валерія Марченка, якого комуністичний режим убив 7 жовтня 1984 року, коли йому було 37 років. Марченко зовнішністю був подібний до французького кіноактора Жан-Поля Бельмондо. Він був жартівливий, кмітливий, збиточник – таким його згадують його ровесники, студенти Київського університету. І він був зовсім серйозний, коли писав: „Хижа й поварварському дика теорія поглинання однією нацією інших буде наштовхуватися на все зростаючий опір українців, усіх народів неоімперії...“. За такі погляди партія Гуренка, Симоненка і Брежньєва звеліла, щоб він відсидів 6 років суворого режиму і два роки заслання. Йому пропонували покаятися – він відмовився. Відсидів. Повернувся до Києва. Він знову писав не те, що хотіла Компартія. Знову суд і вирок: 15 років молодій людині, у якої серйозна хвороба нирок. Він ледве стояв, слухаючи вирок, але не втрачав притаманної йому іронії, заявивши судді, що вирок задовгий, бо так довго він не виживе. Через кілька місяців Валерій Марченко помер.

Під час цілого митарства Валерія Марченка з ним переписувалася молода голяндка Джекі Бакс – член Міжнародної амнестії. Вони листувалися англійською мовою, якою Марченко добре володів.

Але коли одержав першого листа, підписаного „Jacky Bax“, Валерій Марченко думав, що це від якогось чоловіка і у відповідь запитав: „Who are you Mr. Jacky?“. Звідти й назва фільму.

Юрій Луканов віднайшов в Амстердамі нині вже поважну пані Бакс, у якої збереглися усі листи „зека“ Марченка. У фільмі вона читає уривки з цих листів, згадує писемне і дуже близьке знайомство з Валерієм, якого на очі не бачила, згадує свої переживання тридцятирічної давності. Крім пані Бакс, про Валерія Марченка розповідають його мама, Ніна, і дід Семен Глужман, психіатр і правозахисник, який познайомився з Валерієм „в зоні“.

У фільмі є також Валерій Марченко. Луканов віднайшов кадр аматорського фільму, знятого у київському парку у проміжку між двома арештами „небезпечного рецидивіста“, тридцятикарічного українського Жан-Поля Бельмондо, з такою ж іронічною усмішкою.

Коли Валерія Марченка вперше посадили, його дід, проф. Микола Марченко, звертався до головного ідеолога Компартії України Валентина Маланчука з клопотанням, пише Варвара Костенко в газеті „Хрещатик“ від 21 травня. „Той не прийняв його, лише передав: скажіть, що професор сам винен у вихованні внука“.

У Києві і в інших містах України на телеекранах ішов фільм, „Хто ви, Містер Джекі?“, але його не бачили однопартійці Маланчука, Брежньєва, Кагановича і Постишева, бо об'єднувалися і оновляли свою діяльність за умов самостійної України, якої так прагнув Валерій Марченко, з її Конституційним судом, якого тридцять років тому не було. Тоді єдина партія вирішувала, хто ворог народу, і вбивала тих, хто пробував з нею конкурувати.

ФБР буде...

(Закінчення зі стор. 1)

скасування, „бюрократичних перешкод“ на шляху дієвої боротьби з терористами. Раніше американське законодавство забороняло подібну діяльність ФБР. Він також повідомив, що скасовується чинність ухвалених 25 років тому урядових постанов, які обмежували сферу діяльності ФБР.

Американський Союз громадянських свобод остеріг 31 травня, що нові повноваження, надані ФБР Урядом Президента Джорджа Буша, становлять загрозу конституційним свободам громадян США.

Один із противників нововведень – Іван Іленд (Ivan Eland), експерт незалежного інституту Като у Вашингтоні, вважає, що ФБР не завжди було ефективним у добуванні інформації, і що його агенти навряд чи здатні виявити професійних терористів: „Ми у найгіршій у світі ситуації – ми не маємо контролю над терористами, але матимемо контроль над невинними громадянами“.

Нові повноваження надані для стеження за особами, яких підозрюють в організації політично вмотивованих актів насильства.

Відтепер агенти ФБР матимуть змогу слідкувати за людьми, організаціями та подіями без необхідності доводити, що злочин планується або ж його було вчинено. Нові правила стосуватимуться лише дій, які розглядають як акції проти тероризму, включно зі стеженням в Інтернеті.

Чим викликане рішення перебудувати ФБР? Насамперед, гострою критикою з боку громадськості та законодавців у тому, що ФБР не зуміло відвернути атак ісламських терористів у Нью-Йорку та Вашингтоні 11 вересня минулого року, які захопили пасажирські літаки й перетворили їх на керовані бомби.

Наслідком терористичної акції загинуло понад три тисячі осіб, зруйновано обидва хмаросаги Світового торговельного центру в Нью-Йорку, а у Вашингтоні – частину будинку Пентагону.

Як стало відомо, ще два місяці перед 11 вересня агент ФБР в Аризоні Кенен Віліямс надіслав до головної квартири меморандум, де зазначалося, що надто багато арабів, які не приховують своєї ненависті до США, навчаються пілотування в американських авіашколах. К. Віліямс пропонував негайно перевірять арабських студентів. Начальство ФБР зігнорувало меморандум.

В іншому випадку, агенти ФБР у Мінесоті просили дозволу обшукати помешкання та перевірити комп'ютер заарештованого Закарієса Мусауї, якого звинуватили у причетності до плану захоплення літаків і тепер судять за тероризм. Цього дозволу їм не дали, а в тому комп'ютері, як пізніше виявилось, містилася інформація щодо планованих терористичних акцій. Вважають, що вересневому нападові можна було запобігти.

30 травня в Нью-Йорку урочистою церемонією відзначили закінчення рятувальних та очисних робіт на місці, де стояли хмаросаги в Мангетені. Понад вісім місяців без перерви, цілодобово сотні робітників розбирали руїни

Світового торговельного центру.

Беручи до уваги різні поголоски та звинувачення в некомпетентності одні одних (ФБР і ЦРУ), Комісії для справ розвідки Палати Репрезентантів і Сенату вирішили спільно провести слухання в цій справі. Слухання розпочалися у вівторок, 4 червня, в одній з найбезпечніших кімнат Капітолію при закритих дверях, без вступу на них представників засобів масової інформації, громадськості чи будь-яких осіб, офіційно непричетних до цих слухань. Метою слухань є зібрати всі інформації, щоб з'ясувати, хто передавав, коли, кому, де і які інформації про можливості терористичних акцій в США.

Х.В.-Ф.

Українсько-румунські переговори зірвано

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України повідомило 3 червня про зрив чергового кола українсько-румунських переговорів щодо режиму державного кордону і делімітації континентального шельфу та спеціальних економічних зон у Чорному морі. Замість офіційної делегації Румунії, до Києва прибула лише група експертів без відповідних повноважень.

Київ вважає, що прогрес забезпечить лише прийняття Букарештом відповідного політичного рішення, а саме – підтвердження на практиці кордону, що існував на момент проголошення незалежності України, і який сама Румунія визнала 1997 року, підписавши з Україною договір про добросусідство і співробітництво.

„ББС“

АМЕРИКА І СВІТ

Д. Рамсфелд поїхав з важливою місією

ВАШІНГТОН. – Секретар Департаменту оборони США Доналд Рамсфелд 4 червня розпочав довшу закордонну подорож по Європі, Близькому Сході, а згодом відвідає і Південну Азію, оскільки йому доручено посприяти у врегулюванні конфлікту між Індією та Пакистаном. Дж. Буш закликав керівництво Пакистану дотриматись слова і покласти край ісламському тероризму в Кашмірі та наголосив, що подальша ескалація конфлікту між Індією та Пакистаном, ядерними державами, може призвести до війни. Індія та Пакистан уже перекинули у Кашмір близько мільйона військових. Першою його зупинкою Д. Рамсфелда був Лондон, де він провів переговори з міністром оборони Великобританії Джофрі Гуном. 6 і 7 червня Д. Рамсфелд візьме участь у зустрічі міністрів оборони НАТО у Брюсселі. Він також відвідає Німеччину та Естонію, а потім поїде в Індію та Пакистан.

Нова терористична акція в Ізраїлі

ЄРУСАЛИМ. – Щонайменше сімнадцять осіб загинуло і десятки зазнали поранень внаслідок бомбового нападу на півночі Ізраїлю неподалік біблійного міста Армагедон на жвавому автошляху біля кордону зі Західним берегом. Напад здійснив бомбіст-самогубця, який наблизився в авті з вибухівкою до автобусу з багатьма пасажирами. Свідки розповідають про потужний вибух, який цілковито зруйнував автобус. Відповідальність за вибух взяло на себе угруповання „Гамас“, а чільний ватажок угруповання „Ісламський джихад“ заявив, що напад було спеціально сплановано у день 35-річчя ізраїльської окупації Західного берега і смуги Газа внаслідок шестиденної війни 1967 року. Промовляючи у Дамаску, він відкинув заклики палестинців та інших арабських представників припинити самозгубні напади, назвавши їх єдиним засобом боротьби проти окупації. Ясир Арафат засудив останній напад, але ізраїльтяни покладають провину особисто на палестинського провідника. Прем'єр Арієль Шарон скликав надзвичайне засідання уряду для обговорення дій у відповідь. Останні опитування громадської думки свідчать про те, що підтримка ідеї самозгубних нападів поміж палестинцями зменшується і становить тепер 52 відсотки.

Посилиться „парниковий ефект“

ВАШІНГТОН. – Всупереч раніше висловленій позиції, уряд Президента Джорджа Буша визнав, що протягом найближчих двох десятиліть у США значно посилиться так званий „парниковий ефект“, головною причиною котрого є діяльність людини. В оприлюдненій 3 червня відомством США з охорони навколишнього середовища доповіді йдеться, що значному посиленню викиду в атмосферу відпрацьованих газів сприяють нафтопереробні підприємства, електростанції та автомобілі. Раніше Білий Дім заявляв, що не існує покищо переконливих доказів того, що відпрацьовані гази

є головною причиною „парникового ефекту“. Минулого року США відмовились від участі у виконанні Кіотського протоколу, який передбачає заходи для обмеження „парникового ефекту“. Дж. Буш заявив тоді, що передбачене протоколом зменшення викидів промислових відходів могло б завдати шкоди економіці США.

Завершилися святкування „Золотого ювілею“

ЛОНДОН. – У Великобританії завершилися чотириденні святкування – п'ятдесятиріччя перебування на троні королеви Єлизавети II. 3 червня в Бакінгемській палаті відбувся поп-концерт, який зібрав близько мільйона глядачів. Увечері до мільйона людей зібралися в Бакінгемській палаті і довкола – аби спостерігати за святкуванням. Гітарист колишньої групи „Квін“ Браян Мей грав гимн „Боже, бережи королеву“. Виконавці представляли усі п'ять десятиліть правління Єлизавети II: від Пола Макартні до Рікі Мартіна. Наприкінці виступів королева приєдналася до виконавців на сцені, а її старший син принц Чарльс, промовляв слова своєї пошани – він зазначив, що країна пишається нею і тими 50 роками, протягом яких вона служить британцям. Вулицями Лондону 4 червня проїхала королева у золотій королівській кареті (зроблена 1760 року), запряжений вісьмома кіньми, з Бакінгемської палати до собору Святого Павла на традиційний подячний Молебень. Її величність супроводжували кінна охорона й оркестри. Сорок членів королівської родини були присутні на четвертій в історії ювілейній Службі в цьому соборі. Інші три відбулися на відзначення срібних ювілеїв королеви Єлизавети та короля Георга V, а також діамантового ювілею королеви Вікторії. На вулицях Лондону зібралися великі натовпи, які спостерігали за пишними церемоніями відзначення п'ятдесятої річниці правління королеви Єлизавети II. На бенкеті в Лорда-Мера королева Єлизавета II виступила зі зворушливими словами вдячності нації. Повернулася королева до Бакінгемської палати, завершуючи святкування у відкритому автомобілі, який їй подарували на ювілей виробники.

Щороку у світі не реєструється 50 мільйонів немовлят

НЬЮ-ЙОРК. – За оцінками Організації Об'єднаних Націй від 4 червня, щороку в світі не реєструється 50 мільйонів немовлят – себто четверо з кожних десяти. Відсутність свідоцтва про народження стає на заваді в отриманні освіти та медичної допомоги, і робить їх уразливими перед будь-якими порушеннями та визискуванням. Як заявила керівниця дитячого фонду ООН – ЮНІСЕФ Керол Белаї, свідоцтво про народження є одним з найважливіших документів, які отримує людина впродовж свого життя. ЮНІСЕФ закликає уряди країн світу зробити той документ безкоштовним, а процедуру його отримання – простою. Вважають, що 2000 року в Південній Азії не було зареєстровано понад 60 відсотків новонароджених.

За матеріалами ЗМІ

Кофі Анан в Україні

КИЇВ. – Генеральний секретар ООН Кофі Анан, промовляючи у Києві на початку своєї європейської поїздки, заявив у неділю, 2 червня, що вітає наміри України інтегруватися в НАТО.

Відповідаючи на питання українських журналістів, К. Анан заявив, що Європа рухається до цілісності, і Україна, на його думку, прагне стати частиною цього цілого. Під час офіційних зустрічей в Україні Кофі Анан обговорив питання зміцнення координаційної ролі ООН стосовно залучення міжнародної допомоги для подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Він також взяв участь у засіданні урядового комітету з питань боротьби зі СНІДом. Генеральний секретар ООН К. Анан назвав Україну державою, де останні 10 років СНІД поширюється загрозливими темпами, і закликав український уряд спеціальними програмами обмежити розповсюдження СНІДу.

На відміну від усього світу, як сказав К. Анан, в Україні найвразливішою верствою стала молодь. За його словами, Україна однією з перших отримає гранти нещодавно

створеного Світового фонду з боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією.

У вівторок, 4 червня, в останній день візиту до Києва, К. Анан виступив у Верховній Раді та закликав владу не звертати зі шляху євроінтеграції, демократії і реформ. Він підкреслив, що саме депутати мають відігравати ключову роль у відстоюванні цих принципів.

Генеральний секретар ООН заявив, що в усіх країнах перехідного періоду, де демократичні перетворення і ринкові реформи відбуваються одночасно, існує небезпека розчарування пересічних громадян, які потерпають від економічних і соціальних негараздів. К. Анан наголосив, що альтернативи демократії в Україні немає. Чимало українських політиків сприйняли виступ керівника ООН як певне заохочення з боку міжнародної спільноти. Президент Л. Кучма нагородив генерального секретаря ООН орденом Ярослава Мудрого I ступеня. З України К. Анан поїхав до Москви, а потім до Швейцарії та Італії.

„ББС“ українська служба

Тижневик „Економіст“: нові зв'язки Росії зі Заходом ставлять Україну та Білорусь у жалюгідне становище

ПРАГА, Чехія. – Нові зв'язки Росії із Заходом ставлять Україну та Білорусь у жалюгідне становище – пише британський тижневик „Економіст“ у статті „Довгий шлях похмурих слов'ян“.

Україна і Білорусь будуть гнити у пост-комуністичній стагнації – прогнозує „Економіст“, і пише, що наміри російського президента спрямувати свою країну на Захід не змінять ситуації в Україні і Білорусі, тому що ними правлять жадливі президенти.

На відміну від Александра Лукашенка, який збирається залишатися при владі до 2015 року, позиції Леоніда Кучми дещо послабилися касетним скандалом, і тепер він перебуває у пошуку надійного для себе спадкоємця.

Знову ж таки, якщо А. Лукашенко залишається найпопулярнішим у Білорусі політиком, партія Кучми одержала на парламентських виборах 12 відсотків, що змусило його зібрати парламентський бльок із різних кланів і окремих депутатів. Причому, найбільше голосів, зазначає „Економіст“, одержали супротивники Л. Кучми.

Але українська опозиція не однорідна: комуністи вважають Л. Кучму надто ліберальним і прозахідним, центристи на чолі з Віктором Ющенком хочуть більше реформ і готові задля цього піти на компроміс з Президентом, тоді як колишній енергетичний магнат Юлія Тимошенко очолює радикальну партію, що

прагне скинення Леоніда Кучми.

Посада Президента, веде далі провідний британський тижневик, дає Л. Кучмі кольосальний арсенал. І хоча брудні політичні трюки в Україні бліднуть на білоруському тлі, де опоненти А. Лукашенка просто зникають, супротивники Л. Кучми потерпають від різних бюрократичних і юридичних „наїздів“.

Українському Президентові пощастило зробити головою Верховної Ради свого колишнього главу адміністрації; тепер питання у тому, чи залишить він прем'єром ефективного й льоляного Анатолія Кінаха. Але все це не вирішує питання, хто буде наступним президентом? Російський досвід показує, що політика у пост-комуністичних країнах багата на несподіванки: нікому не відомий бюрократ Володимир Путін за 2 роки зміг стати дієвим главою держави.

Дотепер Росія підтримувала суїдних слов'янських правителів, якими б несимпатичними вони не здавалися. Британський діловий тижневик „Економіст“ запитує, чи захоче президент В. Путін тепер, маючи товариські взаємини з Джорджем Бушем, використати авторитет Росії, щоб проштовхнути „м'яву слов'янську парочку“ у західному напрямку. Причому, тижневик попереджає: якщо Росія раптом вирішить підтримати реформатора В. Ющенка, у Л. Кучми будуть проблеми.

Ольга Буряк

**Передплата „Свободи“ буде для вас
дешевшою на 20 відсотків,
якщо ви вступите до УНСоюзу**

Наталі Лівницькій-Холодній – сто років!

Марта Тарнавська

Наталія Лівницька-Холодна вперше зблиснула на горизонті української літератури своїми збірками поезій „Вогонь і попіл” (1934) і „Сім літер” (1937); згодом після довшої перерви вийшов том „Поезії старі і нові” (1986). 15 червня 2002 Наталія Лівницька-Холодна відзначатиме сто років від дня свого народження. В українській літературі, де поети часто вмирали замолоду (Антоніч – на 28 році життя, Леся Українка – на 43-му, Шевченко і Василь Стус – на 47-му), таке довговіччя не має багатьох прецедентів. Лівницька-Холодна доживає віку в Торонто, в приютному українському піклувальному домі пансіону імені Франка, в Етобіко. 12 січня цього року я мала нагоду її відвідати. Пані Наталія – на інвалідному візочку, не спаралізована, але дуже ослаблена, не може сама ні встати, ні ходити, швидко втомлюється. Але вона ще при повній пам'яті. Я кілька разів запевнила її, що її знають і пам'ятають, що відроджується інтерес до її поезії. Розповіла я і про своє захоплення спогадами її матері, що їх вона редагувала („На грані двох світів” Марії Лівницької) – і вона радо почала говорити про свою маму.

Про іншу її книжку – біографічну повість про Шевченка „Шлях велетня” (1955) мови не було, але коли я висловила свій ентузіазм щодо збірки листів до Наталі Лівницької-Холодної (листів Маланюка, Липи, Теліги, Мосендза та ін., що вийшли у видавництві УВАН під редакцією Марти Скорупської) вона, виглядало, не зовсім пригадувала, що це таке. А про цю збірку листів під час попередньої моєї візити до пані Наталі кілька років тому (тоді ще в домі для старших віком у Міссісага, біля Торонто), ми довго і багато з нею розмовляли, книга тоді ще була в стані кінцевого редагування, і пані Наталія висловлювала цілу низку своїх критичних зауваг. Тепер пам'ятаю вже не така добра, а може, тільки селективна? Я не зовсім певна, чи пані Наталія пізнала мене і усвідомлювала, хто я така, і це не дивно: наші контакти були надто спорадичними, але в побутових справах вона реагує ще цілком нормально: сама покепувала із своєї пам'яті, показуючи на мій плащ, що лежав на кріслі: „От я не знаю, чий це плащ, могла б думати, що він – мій і хотіти його вдягти!”. А коли її покликали на обід і ми прощалися, вона запитала: „А чи вас запросили також?”. Висловила жаль, що якась особа, відвідуючи її, позичила в неї єдиний її примірник книжки „Поезії старі і нові” і не повернула, а їй же хочеться заглянути часом до власних віршів... Вже після повернення з Торонто я почала шукати за додатковим примірником її книжки, щоб її переслати. Видавець – Союз Українок Америки – тепер, на жаль, в стані переїзду до нового приміщення, і хоч книжки Лівницької-Холодної напевно ще є десь у паках, знайти їх тепер, кажуть мені, неможливо. А свого власного примірника з дорогим для мене дарчим написом автора, що каже „Дорогий Марті Тарнавський з проханням позичити мені своїх ілюзій”, я таки не можу відступити...

Наталія Лівницька народилася 1902 року на хуторі своєї бабусі, біля села Гельмязів, недалеко від Золотоноші, на Черкащині. В Золотоноші Наталія почала навчання в гімназії. 1919 року з батьками виїхала на еміграцію. Батько її був міністром в уряді Петлюри, згодом президентом УНР в екзилі. Студіювала романістику в Празі, а університетський диплом здобула 1927 року у Варшаві. Вийшла заміж за мистця Петра Холодного, з ним разом у 1950 році прибула до США. Є матір'ю дочки Леоніди, а один із її внуків – Андрій Харина, успадкував по дідові і батькові талант художника і продовжує мистецьку традицію роду Холодних (недавно в Українському музеї в Нью-Йорку діяла виставка трьох поколінь Холодних). В Америці Наталія Лівницька-Холодна працювала на фабриці і мусіла важко боротися за життя. Після смерті чоловіка переїхала до дочки, у Канаду.

„Вогонь і попіл” – це збірка інтимної лірики з відкритою, але майстерно висловленою еротикою; на час її появи 1934 року – це була для української літератури своєрідна сенсація, зокрема ще й тому, що автором була жінка. З

Наталія Лівницька-Холодна

перспективи дорілого вже віку сама Наталія Лівницька-Холодна схарактеризувала цю свою першу книжку як „цикл жінки, яка починає з подружжя, потім приходить велике закохання, розчарування, відтак апатія, сум і врешті поворот назад до себе” (інтерв'ю в „Сучасності”, березень 1985 року, с. 13). Богдан Рубчак відзначив, що тематичні мотиви цієї збірки творять один своєрідний сюжет, що це немов квазі-біографічний роман з життя однієї молодої жінки. Рубчак говорить і про „космічну гармонію кохання” і про „кохання, основане на по-жадливій пристрасті” і про „приємність і біль, пестощі і насильство (що) стають символами синтези любові й ненависті” (Поезії, с. 15). У цій першій збірці молодої поетеси, як підкреслила Віра Вовк, „кохання переходить у пристрасть, у любовний шал, у гріх, у кару, в каяття, в покуту, в страждання, в відчай”.

(„Сучасність”, липень-серпень 1986 року, с. 233). Сама авторка назвала свою першу книжку „драмою жіночого серця” („Сучасність”, березень 1985 року, с. 13). Наступна її книжка – „Сім літер”, що появилася 1937 року, але, як твердить сама авторка, збила вірші, писані рівнобіжно з любовною лірикою, – зовсім інша. Це громадська лірика, повністю присвячена патріотичній тематиці. Навіть сама назва „Сім літер” розшифровується, як сім літер у слові Україна. Тут домінує туга за рідним краєм, убоління над втратою державності, відчай життя політичного емігранта. Але це не програмові шаблонні вірші, писані на потребу дня чи на замовлення, в них щира туга емігранта, який боліє над втратою батьківщини і бажає повернутися до неї. І висловлені ці почуття у досконалішій поетичній формі.

Третя збірка „Поезії старі і нові”, крім перших двох збірок, включає і пізніше написані поезії. В цих пізніших віршах, написаних вже у старшому віці в Америці, домінують почуття самотності, старості, доведення до смерті, екзистенційної тривоги, богошування і шукання самої себе, розмов із Богом, із смертю. Каже Богдан Рубчак: „... Таких віршів, як вірші Лівницької-Холодної про старість – про найінтимніші закутини переживання старості, включно із прагненням кохання – українська поезія справді досі не бачила”. І далі каже цей критик: „Лівницька-Холодна поетично втілює свою настанову до власної смерті: тому то її „досліди” зворушують читача до глибини душі, але ніколи не тривожать і не пригноблюють” („Поезії”, с. 51–52). Майстерні поезії Наталі Лівницької-Холодної своєю модерною простотою і глибокою універсальною загальнолюдською тематикою викликають зацікавлення, подив і захоплення в молодих читачів і критиків з покоління її внуків і правнуків. А це вже незаперечний, впевнений крок на дорозі, що веде у безсмертя.

Поцілунок зложить
урочистий
На тремтячій

руці моїй

І піти. Вам це легко, ви чистий,
Ви незломний у цноті своїй.
Але я, я дитина і жінка,
І так близько від мене гріх!
Пролунав мені голос ваш дзвінко
Обіцяною щастя й утіх.
І тепер не кохати не можна
І забути не можна, ні!
Кожна ніч і палка й тривожна,
Кожна ніч як тортура мені.

* * *

Ваших пестощів знов так хочу,
ваших пристрасних, теплих уст!
На мені ваші темні очі
цілу ніч джерелом спокус.
І так шкода, що ви не сміли,
що суворою я була!
Тільки раз затремтіли крила,
І весна тільки раз цвіла.
А тепер ваших уст так хочу,
так шукаю даремно вас!
На мені ваші любі очі
цілу ніч – криниця екстаз.

* * *

Десять літ, о далекий мій краю,
десять літ за тобою тужить!
Не навчусь дотепер, не знаю,
як без тебе щасливою жити.
Як забути безмежжя зелене
й неба синь над вишневим садком?
Як же можеш ти там, без мене,
голубити весняним Дніпром?
Як же можеш щороку й тепер ти
залити Лівнявські луги?
Тільки б глянути там і вмерти!
Тільки б глянути раз навкруги!

* * *

А вночі пришов до мене гість,
зламав на дверях засув,
зірвав порохи завіс
і шепнув знайоме гасло.
Розійшились тумани ночей,
відступились тривога і смуток,
і тепер уже не пече
те, чого не можна забути.
Чую дотик на мокрому чолі:
що це – пестощі? подих страти?
Чом так мало людей на землі? –
Тільки смерть – милосердна мати.
Ти прийшла?... Це ти мій гість?
Душу сповнила ясністю вщерть ти.
Вже ніхто не посміє цих сліз
брудними руками стерти.

1969 р.

Безпричальність

Я не рватиму більше квітів
на землі моєї полях.
Але їх так багато в світі
для таких безпричальних, як я.
Я не сію і не збираю,
бідна хата в чужині моя,
але світ від краю до краю
належить таким, як я.
Сходить сонце щодня уранці,
заростає квітням земля
для дітей,

для бурлак,
для коханців,
для таких, як я.

1973 р.

Щира подяка за довір'я

Слово новообраного предсідника УНСоюзу Стефана Качарая на 35-ій Конвенції

Вельмишановна Президіє, шановні члени Головного уряду, дорогі делегати 35-ої Конвенції Українського Народного Союзу та достойні гості!

Найперше, дозвольте мені щиро подякувати вам за довір'я, яким ви нагородили мене, обираючи Предсідником 108-літнього Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої української установи в Західній діаспорі. Український Народний Союз є прикладом ефективної установи українців поза межами України, що здобула повагу в США і Канаді та серед світового українства.

35-та Конвенція Українського Народного Союзу є третьою з черги від часу відродження незалежної Української держави, якою обдарував нас Бог. Живемо в дуже складному часі, коли нелегко просуватися вперед, міняючи виклики в дію, що так потрібна для зростання нашої установи.

З досвіду моїх останніх чотирьох років я помітив, що праця Предсідника нелегка, він не тільки унапрявляє всю діяльність установи, він є її серцем і душею. Саме таким хочу бути і я. В моїй уяві зараз вирисовується візія нашого майбутнього. Воно проходитьиме в повній співпраці та гармонії.

Я хотів би бачити наше членство краще об'єднаним, пройнятим ідеєю поступу та життєздатності до дальшого росту. Я радію, що ми повністю вирішили питання використання нашого чудового будинку. Але я болю незначним зростанням нашого членства в Америці, а зокрема в Канаді. Тому цій справі я присвячуватиму окрему увагу. Ми мусимо не тільки більше працювати над цим питанням, але також старатися привернути увагу нашої громади до його важливості для нашої установи.

Приємно відзначити справи нашої преси, тижневиків „Свобода” й „Вікні”, які стали на твердий ґрунт і таким чином видатки на їх підтримку значно зменшилися. Великою проблемою є далі Союзівка. Але ми будемо старатися розв'язати справу на користь української громади.

Кінчаю мій короткий виступ з глибокою вірою в краще майбутнє. Щиро дякую достойній пані Улянці Дячук за співпрацю, а від нас усіх, тут присутніх, – за багато років відданого творчого зусилля для добра й росту Українського Народного Союзу.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про місяць весіль

Якось так вже прийнялося, що завдяки комерційній рекламі різні місяці мають свою кличку та призначені одній або іншій нагоді чи релігійному святові.

Часто через цю саму голосну рекламу відходить зовсім на дальший плян шире значення того проміжку часу, як ось січень – з Новим Роком, травень – із Днем Матері чи грудень – із св. Миколаєм. Не без голосного значення також червень – як вже давно вибраний місяцем весіль.

Чи це з приводу гарної теплої погоди, чи тому, що це напередодні літніх вакацій – не відомо, але ми вже прийняли як неписаний закон теперішнього життя, що так воно має бути, і хіба дивуємося голосно, коли бачимо, що у червні обмаль весіль та у товариському житті панує затишок?

Так усе іде прийнятим звичаєм і в цьому році. Вістки про вінчання припливають одні за одними, і можна тільки радіти, що творяться нові українські родини. Але постають не тільки українські родини. Американська преса на своїх т. зв. „товариських сторінках” повна вісток про подружжя, що ростуть у кожний кінець тижня, як гриби по дощі.

Не знаю, що мене спонукало від деякого часу точно переглядати сторінки з вістками про шлюби в щоденнику „Нью-Йорк Таймс”. Чи це настрої з приходу місяця червня – чи просто з журналістичної цікавості, а може, ще із шукання за українськими прізвищами. Як би воно не було, від деякого часу пильно переходжу оком численні сторінки з повідомленнями про близькі або вже відбуті вінчання. А тих сторінок тепер є а є, часто ще із світлиною „панни молодої”, молодого та точними персональними даними про обох. При тому перегляді рідко мені довелося знаходити укра-

їнське ім'я, але зате здивувала мене інша інформація. Раз-у-раз можна було знайти у точних даних новоженців, що „молода” на два-три роки старша від „молодого”, а часом і більше. Яка цьому причина, що спонукає старшу дівчину шукати щастя із молодшим за себе чоловіком? Ось, наприклад, в останньому недільному виданні „Нью-Йорк Таймсу” я нарахувала аж 15 весільних повідомлень, в яких „панна молода” була старша від свого вибранця.

Зупинившись на тому факті, я могла спокійно ствердити, що біля 30-40 відсотків повідомлень цієї весни вказують на цей дивний факт. Але відповіді, чому воно так є, ніхто мені досі не дав. Переглядаючи, однак, систематично ці весільні повідомлення тижень за тижнем, немов збираючи нікому не потрібну статистику, дохожу до іншого запитання: чому наші часописи не провадять такої рубрики, чому наші новоженці не думають або не бажають подавати до українського часопису інформації про цю щасливу хвилину життя?

Здається, вже рік-два тому назад наші видання „Свобода” і „Український Тижневик” заохочували до цього. Але досі тільки час до часу читаємо таку звістку, хоча вона напевно приємніша для ока читачів, як постійно численні обрамовані чорним звістки про смерть. Їх, на жаль, маємо аж надто багато, і може, тому так хотілось би бачити також щось радісного, надійного, що вказує на те, що наша громада не тільки завжди сумує, але також радіє, коли постає нова українська родина, а з цим – надія на приплив нової природної хвилі, яка є такою konieczною для українського майбутнього.

О-КА

Нові ціни на консульські послуги

Державний департамент США змінив ціни на консульські послуги, що надаються американськими посольствами та консульствами за кордоном. Нові ціни набули чинності з 1 червня 2002 року.

Розмір сплати за розгляд справи становитиме 65 доларів в США (раніше було 45 доларів). Розгляд звернення на отримання імміграційної візи коштуватиме 335 доларів в США (раніше було 325 доларів). Ціни за різноманітні послуги, що надаються американським громадянам за кордоном, теж збільшаться.

У той же самий час вартість віз в Україні подешевшала. Починаючи з 1 червня 2002 року, вартість одноразової візи (туристичної або бізнесової візи) становитиме 10 доларів в США (раніше було 30 доларів). Вартість дворазової візи становитиме 40 доларів (раніше – 60 доларів). Багаторазова віза, яка дійсна на три роки, коштуватиме

100 доларів в США (раніше було 120 доларів). Отже, загальна вартість отримання американської візи для українських громадян залишиться незмінною.

За американськими законами, Державний департамент має відшкодувати вартість більшості консульських послуг через стягнення сплати за них та періодично коректувати розцінки у відповідності із законом. Остання значна зміна цін на консульські послуги була у 1998 році.

Нові розцінки відповідають вартості консульських послуг і відіграють суттєву роль у підтримці та вдосконаленні високого рівня обслуговування клієнтів, користуючись з досягнень інформаційних технологій. Посилено захист послуг, що пов'язано з внутрішньою безпекою країни.

Посольство США в Україні
31 травня 2002 року

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

– SVOBODA –

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи”

Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (доб. 3041)

Керівник відділу оголошень

Марійка Осціславська (973) 292-9800 (доб. 3040)

Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (доб. 3042)

Користуйтеся веб-сайтами „СВОБОДИ”

www.svoboda-news.com

„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВІКА”

www.ukrweekly.com

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

www.unamember.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Ні, правди не замовчуймо

Микола Галів, автор статті „Касетна афера болюче пошкодила Україні” („Свобода”, ч. 20, з 17 травня) заслуговує на повагу – за те, що відважно висловив свою точку зору у дуже контрверсійній та болючій справі, яка торкає душу і розум, мабуть, кожного українця.

Дозволю й собі відгукнутися на цю непросту тему. З морального погляду – повинна мати або батько затаїти і приховати злочин своєї дитини, чи повідомити правоохоронні чинники? І не тільки з морального принципу, але щоб запобігти ще більшому злу для невинних людей.

Чи будь-яка держава повинна затаювати злочинну діяльність високопоставлених осіб? Ми вже такі держави бачили, які старали-

ся приховати перед світом страшні злочини, наприклад, сталінський Голодомор чи Чорнобильську катастрофу. І що з тією державою сталося? М. Галів має рацію: „Політична пам'ять є коротка”.

Хоч як нам, українцям, соромно, але замовчування дій осіб, які грабують молоду українську державу, може тільки привести до гіршого. Громадяни України це все знають, але є безпорадні. Знаємо, як відбувалися останні вибори і як тепер чисто советськими методами перетягують депутатів Верховної Ради до „партії влади”.

Чи хочемо допомогти Україні „вимітати бруд” якнайскоріше і запобігти політичній катастрофі?

Надія Дейчаківська,
Брексвіл, Огайо

Чи про це не знає Президент України?

Стаття М. Галіва „Касетна афера болюче пошкодила Україні” („Свобода”, ч. 20) спонукала мене до участі у обговоренні цієї теми.

Хочу погодитись із автором щодо його твердження про болючу шкоду Україні від т. зв. касетної афери. Але на всі інші його твердження маю свою точку зору. Наприклад, М. Галів нарікає, що „ніби за все, що діється злого в Україні, про що чуємо й читаємо в газетах, винен Л. Кучма”. Нехай не за все, але за багато чого винен таки він, Президент. Про це пи-

сали, пишуть і будуть писати з тієї простої причини, що так воно й є насправді. Кого ж звинувачувати за те, що стільки важливих українських промислових об'єктів потрапили за безцінь у російські руки? Кого обвинувачувати за всебічне сприяння Російській Православній Церкві, в якій відкрито ведеться пропаганда проти незалежності України, проти її мови і за приєднання її до Росії?

Навіть коротку, але корисну діяльність Віктора Ющенка на чолі уряду М. Галів приписує Л. Кучмі,

бо то він, мовляв, призначив його на ту посаду. А от під чий впливом В. Ющенко був звільнений з цієї посади, ледве в його особі Президент почав вбачати свого конкурента, автор статті промовчує.

Так, Україна „з'явилась на мані світу, має свої посольства у більшості держав”. Але те, що „громадяни України мають можливість вільно висловлювати свої думки і ніхто їх за це не переслідує і не карає” – це вже гіперболя, бо весь світ знає, що ім'я Президента України досі не викреслено зі списку утискувачів вільної думки і преси.

Згадуючи про зникнення і смерть Гонгадзе, Бойчишина, родини Щербанів і Гетьмана, М. Галів жаліє: „Шкода, що посьогодні Служба безпеки України не розкрила цієї й подібних справ, а це дало б можливість побачити, що є правдою”. А чи поцікавився автор статті, хто є в тій Службі безпеки України? Хто їх призначав і підтримує? І чому досі жодної справи не розкрито? Чи це Президента не обходить? Чи він про це нічого не знає?

Якщо це вже така „заплутана” справа, то побиття учасників похоронної процесії Патріарха Володимира ясне, як на долоні. Чи покарані або бодай оголошені публічно винні в тому звірстві? Чи Президент і про це нічого не знає? Чи його все те не обходить? І чи це не пошкодило Україні ще більше, ніж касетна афера?

„Ми повинні приймати Україну такою, якою вона є, і докласти усіх зусиль, щоб вона була кращою”. Золоті слова! І так ми робимо. Я ще ніде не читав, щоб „не

приймати” України такою, як вона є. Всі ми – прихильники і критики Президента Л. Кучми – приймаємо Україну, але як можна зробити її кращою, не критикуючи Президента лише тому, що його обрано „волею більшості”? Адже всіх президентів обирають „волею більшості”, але ніде не заперечують потреби і навіть необхідності критики урядуючого Президента.

І ще одне – про національну ідею, про яку Л. Кучма говорив, що вона „не спрацювала”, а М. Галів твердить, що „така спрацювала”. Де? Коли? В чому? З моєї точки зору, для Л. Кучми вона така „не спрацювала”, бо він і не хотів, щоб вона „спрацювала”, а якщо М. Галів і бачить десь у чомусь, що вона „спрацювала”, то зовсім не з ініціативи або в результаті зусиль Президента Л. Кучми, а з ініціативи й зусиллями патріотичної частини населення України й певних громадських, культурних, релігійних і політичних організацій.

Слушно пише М. Галів: „Сьогодні у президентському кріслі сидить Л. Кучма, а завтра буде інший, але президентська інституція повинна бути збережена і пошанована”. Це – свята правда. Виступів проти самої президентської інституції я ще ніде й ніколи за ці майже одинадцять років незалежності України в жодній українській пресі не читав і серед українців не чув. Але цю посаду має займати патріот України. А щодо „касетної справи”, то поживемо – побачимо...

Іван Овечко,
Аврора, Кольорадо

Листи читачів – дороговказ для редакції

Події довколишнього життя викликають відгуки багатьох читачів „Свободи”. Колишній вояк Дивізії „Галичина” **В. Сірський** з Канади протестує проти заяв Всеукраїнського єврейського конгресу та Об'єднання єврейських общин України, які назвали дивізійників нацистами. „Ми ніколи не належали до жодних нацистських партій й тому цю заяву вважаємо образою”, – пише В. Сірський.

З приводу розповіді М. Домашевського про врятування пораненого Ярослава Стецька в 1945 року („Свобода” від 10 травня) написали до редакції **д-р Ярослав Павліський** з Флориди та **інж. Мирон Лушак** з Чикаго. Перший з них пригадав, як разом зі студентами медицини в Баварії Степаном Павлінським, Петром Харуком і Василем Яремчуком, дізнавшись про перевезення містом пораненого Я. Стецька, попросили лікаря Миколу Степанова, який походив з Білорусі, влаштувати його в місцевій лікарні, що й було зроблено. Мирон Лушак наводить за „Літописом УПА” (ч. 27) версію врятування Я. Стецька, яка відрізняється від розповіді М. Домашевського. Отож два авта для перевезення Я. Стецька і його охорони здобув у Ваймарі Василь Охримович, якого пізніше захопили більшовики і у 1954 році розстріляли у Києві. Медичну допомогу пораненому подав д-р Борис Андрієвський.

Ольга Гаховська після опублікування в огляді листів переказу її спогадів „Сталін і його тінь” („Свобода”, ч. 19) уточнює, що в школі не намовляли дітей любити Сталіна, а лишень говорили, що „єдиний провідник – це Сталін, ясне сонечко”, а її мама теж не говорила про Сталіна, лише була збентежена появою його портрета в помешканні.

Зосим Бричка з Сіетлу, Ва., нарікає на те, що „Свобода” не має свого кореспондента в Києві, а його цікавить усе про Україну – хто править державою, які підсумки перепису і т. д. „Що то за газета, що не має кореспондента в Україні?” – запитує Зосим Бричка. Отож тижневик має свого кореспондента у Києві – Ростислава Хомяка, статті якого постійно вміщують. Інші новини редакція отримує з інформаційних агенцій України, а підсумки перепису подасть після їх офіційного опублікування.

Д-р Богдан Боднарук з Чикаго повідомив про виданий в Україні підручник проф. Олеса Швайки „Основи синтези лікарських речовин”, який стане добрим посібником для студентів хемії і фармації.

Костянтин Хвостик з Іліною надіслав свою першу книжку прози і поезії „Життя і стремління”, видану в США зі схвальним відгуком Архiepіскопа УПЦ в США Всеволода.

Проф. Іван Фізер з Нью-Джерзі повідомив, що єдина у світі вельми престижна „Енциклопедія

математики”, що виходить в Голландії, вмістила статтю д-ра Володимира Петришина, професора-емерита Ратгерського університету, що стосується важливої проблеми нелінійної аналізи диференціальних рівнянь. Цей вчений зробив великий внесок у математику. У 1992 році він був обраний закордонним членом НАН України і нагороджений медаллю імені видатного математика М. Кривола.

Лінда Донофріо зі Згромадження Сестер Чину Василя Великого в Пенсильванії надіслала докладну історію цього чину і осідку у Факс Чейсі, присвячену 90-річчю Провінції Ісуса, Любителя людства.

Від активного діяча „Просвіти” і голови видавництва „Тікро” у Одесі **Анатолія Вдовиченка** надійшла подяка Товариству української мови ім. Шевченка у Чикаго і його провідникам Вірі і Богданові Бондарукам за допомогу у виданні книжки „Довідник письменників України”.

Ольга Гергель з міністерства освіти і науки України повідомляє про книжку Осипа Мороза „Модерна нація: українці в часі і просторі”, яку можна придбати за 20 доларів у автора – Dr Osyp Moroz, 102 Steven St., Kerhonkson, NY 12446-2940.

Іван Даниленко з Філадельфії надіслав розповідь і світлина про зустріч місцевої громади з радником-посланником Володимиром Яценківським і генеральним консулом України Валентином Наливай-

ченком, яка відбулася 28 квітня в Українському центрі.

Осип Панчишин з Чикаго надіслав давні статті про українських священиків, які були послами Союзу в Австро-Угорщині.

У Києві, повідомляє **Сергій Брунь**, відбулися збори міської організації ОУН, на яких порушено проблему спорудження меморіального знаку на місці бою під Крутами, 85-річчя якого відзначатиметься у січні наступного року.

У редакційній пошті надійшли також нові поезії наших читачів. **Віра Пешняк** з Нью-Йорку пише:

*Гніву матері бійся.
Сліз матері бійся.
Крику матері бійся.
Та бійся найбільше її мовчання.*

Галина Ягіна з села Ходорківці Львівської області написала поезії „Думка” і „До України”, у яких застерігає:

*О краю мій милий, моя Україно!
Чом, сканувши пута, кайдани ладнаєш?
Невже, сиза голубко, того ти не знаєш,
Що без синього неба і жовтого поля
Веселої пісні вже не заспіваєш.*

Микола Горішній з Нью-Джерзі у вірші „На свято батька” пише:

*Наш батьку добрий, дорогий,
В соборній, звільненій родині,
Ти завжди був і будеш нам
Найкращим батьком в Україні!*

Іван Павлюк, уродженець Тернопільщини, у вірші „Нова плянета” висловлює побажання:

*...щоб землі зажили у спокої всі,
щоб скінчилися війни, великі й малі.*

Найкращі організатори за міжконвенційний період (зліва): Джозеф Чабан, Андрій Воробець, Осип Гаврилюк, Євген Осціславський, Стефа Гаврилюк, Мирон Пилип'як з головним секретарем УНС Мартою Лиско.

Найкращі організатори за підсумками передконвенційної організаційної кампанії від січня до квітня 2002 року (зліва): Марта Лиско, Мирон Пилип'як, Ярослав Завійський, Христя Бродин, Ніколас Філь, Ніна Більчук.

На 35-ій Конвенції...

(Закінчення зі стор. 1)

Мирон Грох, Аня Дидик-Петренко і Олесь Худолій) та чотири почесні члени Головного уряду.

Після хвилини мовчання, якою делегати і гості вшанували всіх членів УНСоюзу, які померли від часу минулої Конвенції, а також в пам'ять жертв терористичного нападу 11 вересня 2001 року, і після прийняття звіту з минулої Конвенції почалася дискусія на тему обрання голови Конвенції.

На голову Конвенції були запропоновані опозиційні кандидатури, котрі голова Організаційного комітету Конвенції д-р Мирон Куропась схаактеризував як „чикагський список“ –

супроти „ньюджерзького списку“. Перший список запропонував на голову Конвенції Богдана Кукурузу, а другий – Нестора Олесницького. Після таємного голосування Н. Олесницький був обраний як голова Конвенції, Євген Іванців та Зенон Голубець – як заступники голови.

В перший день праці Конвенції її учасники вислухали доповідь Френка Груба – від Національної асоціації братських союзів, який з'ясував складнощі братської ділянки у сучасній Америці. Також виступив Роберт Брюс від фірми „Bruce and Bruce“, актуарій Українського Народного Союзу, який заявив, що сучасний фінансовий стан УНСоюзу є дуже добрий. Зокрема він сказав: „УНСоюз має 12 долярів резерви понад кожних 100 долярів зобов'язання, тим часом інші комерційні за-

безпеченеві установи мають лише 5 дол. В загальному УНСоюз має понад 7 мільйонів резерви“ і прогнозував, що УНС може розраховувати на успіхи в майбутньому.

Після його виступу делегати розпочали обговорювати запропоновані зміни до Статуту. Конвенція прийняла рішення зменшити чисельність радних від 14 до 11 осіб і членів Контрольної комісії – від п'яти до трьох. Пропозиція зменшити чисельність Екзекутиви не пройшла.

Наступного дня, в суботу, 25 травня, на зауваження, що працівники Головної канцелярії УНСоюзу не повинні бути одночасно членами Головного уряду, Конвенція прийняла таку зміну до Статуту: „Працівники Українського Народного Союзу мають право бути обраними тільки на посади Головного уряду, які розраховані на повний час праці, тобто посади предсідника, головного секретаря і касира“. В цей спосіб Конвенція вирішила проблему нарікань і унеможливила так звані конфлікти інтересів. Щодо Статуту Конвенція також вирішила, що кожний радний повинен прилучати нових членів до УНСоюзу.

В суботу також були представлені у деталях пропозиції щодо перебудови Союзівки, яка є постійно збитковою – за останній рік потрібно було докласти понад пів мільйона долярів на її отримання. Контролери від штату Нью-Джерзі вимагають від УНСоюзу плану щодо вирішення фінансових проблем цієї оселі. З цією метою при Головному уряді був створений Комітет з питань Союзівки, котрий разом з членами Екзекутиви вдавсь до послуг групи консультантів „The Management Consortium“, „Hospitality Advisory Services“, „DiGiuseppe Architects“ and „Mark Dayman, CPA“. Представники консультантів виступали перед делегатами зі своїми пропозиціями. По суті, консультанти пропонують повністю перебудувати Союзівку на тип європейського відпочинкового містечка, при цьому втримати український зміст, але зробити оселю доступною для неукраїнських туристів. Пропонований план коштує близько 8 млн. дол., і щоб здійснити його, потрібно буде знайти інвесторів. Союзівка, котра цього року відзначає своє 50-ліття, близько пов'язана з життям української громади в США, і її майбутнє спричинило багато запитань, зауважень і дискусій від делегатів. Виходячи зі Статуту, Екзекутивний комітет має право прийняти рішення продати Союзівку без рішення Конвенції, але делегати, після довшого обговорення і вислухання пропозицій від консультантів, прийняли спеціальну резолюцію, згідно з якою створено Постійний комітет при Головному уряді у справі розбудови Союзівки. До року часу комітет має представити остаточні рекомендації, яким шляхом можна зменшити фінансовий дефіцит відпочинкової оселі УНСоюзу. До Комітету входять Тарас Шмагала, мол, Стефко Куропась, Аня Дидик-Петренко, Олександр Ходолій, Альберт Качковський.

Відтак у програмі Конвенції Головний уряд виступав з додатками до друкованих звітів, а дискусія над звітами продовжувалася в понеділок.

На адресу 35-ої Конвенції надійшли привіти від:

Джорджа Буша – Президента США;
Леоніда Кучми – Президента України;
Любомира – Верховного Архiepіскопа Української Греко-Католицької Церкви;
Стефана Сороки – Митрополита УКЦ в США;

Михайла Бзделя – Архiepіскопа, Митрополита УКЦ в Вінніпегу, Канада;

Всеволода – Архiepіскопа УПЦ в США, архієрея Західньої епархії;

Антонія – Архiepіскопа Української Православної Церкви в США;

Василя Лостена – Єпископа Стемфордської епархії УКЦ;

Роберта Москаля – Єпископа Української католицької епархії св. Йосафата у Пармі;

Михайла Вівчара, ЧНІ – адміністратора епархії св. Отця Миколая в Чикаго;

Посольства України у Сполучених Штатах Америки (Посол К. І. Грищенко);

Генерального консульства України в Нью-Йорку (Генеральний консул Сергій Погорельцев);

Генерального консульства України в Чикаго (Генеральний консул Борис Базилевський);

Постійного представництва України при ООН (Посол Валерій Кучинський);

Джорджа Расна – губернатора штату Ілліной;

Джеймса МекГріві – губернатора штату Нью-Джерзі;

Джана Енглера – губернатора штату Мішиген;

Союзу Українок Америки (голова – Ірина Куровицька);

Українського Братського Союзу (голова – Іван Олексин);

Українського Лікарського Товариства Північної Америки (президент – д-р Ігор Восвідка);

Українського музею – (голова Управи – Ольга Гнатейко, директор – Марія Шуст);

Конгресу Українців Канади (президент – Євген Чолій);

Українського Конгресового Комітету Америки (президент – Михайло Савків);

Української Американської Координаційної Ради (президент – Ігор Гавдяк);

Світового Конгресу Українців (президент – Аскольд Лозинський);

Комітету міст-побратимів „Чикаго-Київ“ (голова – Марта Фаріон);

Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч“ – Чикаго (президент – Михайло Кос);

Міжнародної організації „Жіноча громада“ (голова – Марія Драч);

Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (директор – М. Жулинський);

Національного університету „Кисво-Могилянська академія“ (президент – Вячеслав Брюховецький);

Національного університету „Острозька академія“ (ректор – Ігор Пасічник);

Національного Олімпійського Комітету України (президент – Іван Федоренко);

Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Тараса Шевченка (голова – Павло Мовчан);

Українського Конгресового Комітету Америки (голова Відділу Ілліной – Орест Бараник);

Української Православної Ліги Америки (президент – Дарія А. Пішко);

Школи Українознавства товариства „Рідна Школа“ (директор – Надія Л. Хойнацька, голова Т-ва – Віктор Войтивів);

Української Всесвітньої Координаційної Ради (голова – Михайло Горинь);

Шкільної ради при УККА, Централі шкіл українознавства в США (голова – д-р Євген Федоренко);

Корін Вуд – заступника губернатора штату Ілліной;

Волтера Дудича – сенатора штату Ілліной;

Джіма Расна – головного прокурора штату Ілліной;

Патріка О'Малея – сенатора штату Ілліной;

Джозефа І. Біркета – прокурора Округу Дупейдж;

Джуді Баар-Топінки – касира штату Ілліной;

Карла Гавкінсона – сенатора штату Ілліной;

Карла Левіна – сенатора штату Мішиген;

Дебі Стабенав – сенатора штату Мішиген;

Джана С. Анджесевскі – Президента Національної Асоціації Братських Союзів.

(Закінчення на стор. 10)

Обличчя Українського Народного Союзу

Анна Бурій, делегат 402-го Відділу УНС у Торонто, яка дала високу оцінку організації 35-ї Конвенції УНС.

Д-р Олександр Серафін, делегат 175-го Відділу УНС у Клівленді, Огайо, обраний членом Контрольної комісії.

Ніна Більчук, член 134-го Відділу УНС у Ратерфорді, Н. Дж., працівник Головної канцелярії УНС, україномовний секретар Конвенції.

Глорія Пашен, делегат 125-го Відділу УНС у Чикаго, колишній заступник президента УНС та член Головного уряду.

Степан Гавриш, делегат 8-го Відділу УНС у Філадельфії, колишній Головний організатор УНС і член Головного уряду, член Контрольної комісії, обраний Радним УНС на 35-ій Конвенції.

Анна Чопик, член 238-го Відділу УНС у Бостоні, Мас., колишня довголітня радна УНС, яку делегати Конвенції привітали з 91-ою річницею.

Адольфа Словику, делегата 7-го Відділу УНС у Макаду, Па., вшанували на Конвенції, що збіглася з відзначенням Дня пам'яті, як ветерана Другої світової війни, нагородженого однією з найвищих бойових відзнак США, орденом „Purple Heart“.

Зліва: Степан Вербовий, представник „Самопоміч“ в Чикаго, з Марійкою Осціславською, делегатом 234-го Відділу УНС в Елізабет, Н. Дж., директором відділу оголошень видань УНС „Свободи“ і „Українського тижневика“ і Євгеном Осціславським, головою Округу УНС Північного Нью-Джерсі.

Родина Курпасів – протягом трьох поколінь активні члени УНСоюзу: зліва – Степан, делегат 176-го Відділу УНС у Чикаго та колишній заступник президента УНС, Леся – делегат 423-го Відділу у Чикаго, Мирон – Почесний член Головного уряду УНС, і Михайло, новообраний радний УНС.

Мирон Пилип'як, делегат 496-го Відділу УНС у Сієтлі, Ваш., найкращий організатор УНС.

Зліва: членки 27-го Відділу УНС у Ньюарку Іванна Олесницька і Христина Бродін, працівник Головної канцелярії у Парсипані та помічниця Екзекутиви на Конвенції.

Василь Пастушок, делегат 231-го Відділу УНС, колишній довголітній член Контрольної комісії.

На 35-ій Конвенції...

(Закінчення зі стор. 8)

В кінці дня, в суботу, 25 травня, почалися передвиборча компанія для обрання на усі посади Екзекутиви, Контрольної комісії і радних. Увечері того дня для делегатів Конвенції було запропоновано надзвичайно гарний концерт, на якому був представлений широкий мистецький діапазон української громади в Чикаго – від маленьких декламаторів з „Рідної Школи“ до блискучих музикантів, котрі приїхали нещодавно з України.

В неділю вранці, в чудову погоду, делегати поїхали до Українського Села в місто Чикаго на Службу Божу у різні українські церкви. В українській католицькій катедрі св. Миколая Владика Інокентій Лотоцький відправив Архирейську Службу Божу в наміренні Українського Народного Союзу і делегатів 35-ої Конвенції, після того Молебень відправив, разом з Владикою Інокентієм, Архiepіскоп УПЦ в США Всеволод.

Делегатів запросили на обід і на оглядини новозбудованого будинку Управи кредитівки „Самопоміч“ в Чикаго, опісля вони здійснили коротку туристичну подорож у місто Чикаго.

Після повернення увечері в неділю відбувся бенкет, на котрому головними доповідачами були конгресмени з Огайо Марсі Каптур, д-р Мирон Куропась і голова Світового конгресу українців Аскольд Лозинський. На бенкеті представники УНСоюзу вручили Марсі Каптур нагороду за довголітню працю на користь України і українців. Також присутні – понад 300 делегатів і гостей – гідно прощаючись з довголітнім президентом УНСоюзу Уляною Дячук, вручили їй великий букет білих троянд і з вдячністю заспівали їй „Многая літа“.

У понеділок, 27 травня, були оголошені результати суботніх передвиборів. Кандидати мали повідомити делегатів, чи вони хочуть дійти до остаточного голосування, чи знімуть свої кандидатури. На всі шість посад Екзекутиви залишилися лише ті, котрі отримали перші місця у передвиборах, тому що всі опоненти відмовилися ввійти у кінцевий круг голосування.

Рома Гадзевич, котра отримала голоси на посаду президента і заступника президента, подякувала за підтримку, але заявила, що вона не подавала своєї кандидатури ні на які пости. Також відмовився Андрій Скиба, кого деякі делегати запропонували на посаду президента і заступника президента. Тому відбулися лише вибори на посади трьох членів Контрольної комісії і 11 радних.

У зв'язку з тим, що не було інших кандидатур, претенденти на шість посад Головного уряду були обрані оплесками (by acclamation): Стефан Качарай – президентом УНСоюзу, Марта Лиско – заступником президента, Євген Іванців – другим заступником президента, Христина Козак – головним секретарем, Рома Лісович – касиром, Альберт Качковський – директором для Канади.

В понеділок, у дискусіях після звітів, промовці погодилися, що у фінансовому розумінні, навіть при тім, що кількість членів зменшилася, УНСоюз залишається у доброму, солідному стані. Одинокую загрозою є Союзівка, яка може за декілька років вичерпати всі резерви.

Делегати також зійшлися на думці, що УНСоюз, як і всі інші українські організації, не був підготовлений до приїзду „четвертої хвилі“ емігрантів в середині 90-их років, коли Американський уряд дозволив легальну імміграцію з України. Були представлені різні ідеї щодо того, яким шляхом можна співпрацювати з „четвертою хвилею“, заохочуючи її до членства в УНСоюзі. Дуже багато делегатів висловили невдоволення з того факту, що УНСоюз не досить послідовно послугується українською мовою, а саме на це треба звертати увагу, якщо ми хочемо, щоб новоприбулі ставали членами УНСоюзу.

Щодо проблем в Канаді, то дискусія була особливо гарячою, оскільки членство УНСоюзу там зменшується, тим часом уряд країни ставить перед УНСоюзом складні адміністративні умови. Але загальне ставлення делегатів таке: ні в якому разі не можна допустити до відходу УНСоюзу з Канади. Конвенція прийняла рішення, щоб Головний уряд створив комітет у справі Канади, до котрого мають увійти директор Альберт Качковський і радний з Канади. Комітет до двох років має представити стратегічний план, як розв'язати складну проблему членства в Канаді.

У вівторок вранці Виборчий комітет оголосив прізвища переможців на посади членів Контрольної комісії і радних, це – Зенон Голубець, Ярослав Завійський, Олександр Серафим – члени Контрольної комісії; Євген Осіславський, Осип Гаврилюк, Стефан Гавриш, Василь Луцький, Мирон Пилип'як, Варка Бащинська, Василь Ліщинський, Павло Принько, Андрій Скиба, Михайло Куропась і Мирон Грох – радні. Делегати прийняли пропозицію Комісії просити роздати 3 тис. дол. на благодійні цілі і також прийняли рішення підвищити платню президента УНСоюзу до 90 тис. дол. на рік, а для головного секретаря і касира – до 80 тис. дол.

Несподівано Микола Домашевський, член Управи Українського Братського Союзу, виступив нібито з привітанням, але водночас заявив, що Український Народний Союз і Український Братський Союз не повинні об'єднуватися, бо, мовляв, є досить нових емігрантів, щоб обидві організації розвивалися окремо, як і дотепер. Ця заява ішла всупереч листіві від голови УБС Івана Олексина до президента УНСоюзу Уляни Дячук з квітня цього року. Після Конвенції було з'ясовано, що М. Домашевський не мав повноважень виступати з такою заявою від імені УБС.

Конвенція прийняла резолюцію, щоб продовжувати розглядати питання об'єднання УНСоюзу з УБС, але без зміни назви Українського Народного Союзу.

Також серед головніших резолюцій були рішення, щоб Головний уряд розглянув справу повернення УНСоюзу до Українського Конгресового Комітету Америки і випрацював план залучення нових емігрантів до УНСоюзу під гаслом „Запізнаймося з УНСоюзом“.

В останній день Конвенції зібралися всі присутні новообрані члени Головного уряду УНСоюзу для прийняття присяги, котру їм зачитувала найстарша з присутніх на Конвенції членів УНСоюзу, 91-літня суддя і Почесний член Головного уряду Анна Чопик.

Текст і фото: Ірена Яросевич

Зліва: Архiepіскоп УПЦ в США Всеволод, Єпископ УКЦ Інокентій під час Богослуження в катедрі св. Миколая 26 травня.

Під час передвиборів, зліва: Рома Дигдало і Василь Колодчин, делегати 94-го Відділу УНС у Дітроїті, та президент УНС Уляна Дячук.

Члени Президії 35-ої Конвенції УНС зліва – Іван Флис, директор відпочинкової оселі Союзівка, Микола Дяківський, делегат 161-го Відділу УНС у Еймбрідж, Па., голова пітсбургської округи УНС і колишній радний УНС, Стефа Гаврилюк, делегат 88-го Відділу УНС в Кергонксоні, Н.Й., одна з кращих організаторів УНС.

Гості та делегати 35-ої Конвенції УНС в Чикаго зліва: о. Мирон Панчук, Михайло Савків – президент УККА і делегат 57-го Відділу УНС в Коговзі, Н.Й., Архiepіскоп УПЦ в США Всеволод і Генеральний консул в Чикаго Борис Базилевський.

На бенкеті 26 травня, Ніна Василькевич з 174-го Відділу УНСоюзу в Дітройті прочитала свій короткий вірш в пошану президента Уляни Дячук.

Гратулюємо пані Уляні Дячук, Що трудилася, не покладаючи рук. І від юних років та до даного дня УНСоюзу вона є найперша рідня. Щиро вдячні ми Вам, люба пані Уляно,	За працю важку, за життя полум'яне, За присвяту для нас весь цей названий час, Щоби ритм УНСоюзу ніколи не згас. Від усіх унсоюзовців з цілого світу Щиро зичимо Вам! Многая літа!
---	--

Моє щире спасибі Шановним Паням, які на 35-ій Конвенції УНСоюзу створили „Жіночий Кокус” та спільно вшанували мене за мою працю для УНСоюзу прекрасною китицею білих рож, які вручили мені під час Конвенційного бенкету враз із віршованими побажаннями. Я вдячна Шановним Паням за признання, підтримку і за довголітню співпрацю.

Хай приймуть мою подяку:

Марія Завійська	Оксана Лопатинська	Галина Колесса
Марія Галушак	Гльорія П. Горбата	Анна Слободян
Надія Салабай	Ольга Марущак	Люба Маринюк
Ніна Більчук	Ірена Прийма	Ольга Б. Пішко
Марійка Осціславська	Люба Маринюк	Іванна Горчинська
Христина Козак	Гльорія Толопка	Гльорія Пашен
Ірена Яросевич	Рома Лісович	Валя Каплун
Іванка Олесницька	Анна Чопик	Марта Лиско
Мотря Мілянч	Варка Бачинська	Оксана Тритяк
Стефанія Майкут	Стефанія Рудик	Дарія Семенген
Маруся Воробець	Рома Гадзевич	Христина Бродин
	Анна Партика	Анна Гарас

Уляна Дячук, президент

Президент УНСоюзу Уляна Дячук після одержання квітів за плідну багаторічну діяльність.

3 виступу Уляни Дячук на Конвенції

В першу чергу, моя дуже щира подяка усім вам, що чотири роки тому, на 34-ій Конвенції, виявили довіру до мене і передали мені на ще чотири роки провід нашої довголітньої і заслуженої установи. Як подають звіти, я і інші члени Екзекутивного комітету доклали багато сил і часу, щоб виконати завдання, які минула Конвенція на нас поклала.

Наші звіти детально висвітлюють наші успіхи і наші невдачі та їх причини. Прошу вас ознайомитися із звітами, щоб мати повний образ проробленої праці за минулі чотири роки.

Багато досягнень завдячуємо вам шановні делегати попередньої Конвенції, як і вам, секретарі відділів. З огляду на факт, що з цим

закінченням каденції я вирішила відійти від активної праці у нашій організації і далі не кандидувати, дозволяю подякувати тепер вам усім – делегатам, секретарям і членам Головного уряду за довголітнє довіру до мене і за співпрацю. Ви все вказували мені своє ви розуміння та давали мені велику підтримку у всіх потребах на моїх чоловічих постах, спершу касира, опісля президента цієї організації.

Ми разом спільно планували і виконували все, що приносило добро цій організації. І тому багато з вас мені такі близькі, немов мої рідні. Вам всім бажаю кріпкого здоров'я, далі віддано працювати для нашої установи та багатьох-многох літ.

Новообрані Екзекутива і Контрольна комісія Українського Народного Союзу

Стефан Качарай,
президент УНСоюзу

Стефан Качарай має 34 роки професійного досвіду – як ревізор американських підприємств (1968-87), ревізор УНСоюзу (1988-92), членом ради директорів Федеральної кредитівки „Самопоміч” в Нью-Йорку, головний книговод УНСоюзу (1993-97), касир УНСоюзу від 1998 року. Його заслугою є радикальне припинення спаду резерви УНСоюзу і зменшення дефіциту обох пресових органів, а також підвищення прибутковості будинку Головної канцелярії УНСоюзу. Він є членом „American Institute of Certified Public Accountants” і член „New York State Society of Certified Public Accountants”. Активний член Товариства українських професіоналів і підприємців Нью-Йорку і Нью-Джерсі, член Українського музею в Нью-Йорку, довгі роки був членом Українсько-го хору „Думка” і членом Пласту.

Марта Лиско,
заступник президента УНСоюзу

Марта Лиско працює в УНСоюзі 16 років, володіє найвищими кваліфікаціями забезпеченої індустрії, заініціювала і здійснила модернізацію ділянки аскурації в Головній канцелярії, запровадила найнижчі ставки в аскураційних планах УНСоюзу.

Евген Іванців,
другий заступник президента УНСоюзу

Евген Іванців закінчив Джорджтаунський університет у Вашингтоні ступенем бакалавра гуманітарних наук. Понад 10 літ працював для різних сенаторів, а три роки – в урядових установах Адміністрації Президента Рейгена. Від 1988 року до 1995 року був директором Вашингтонського бюро Українського Народного Союзу. Тепер є президентом власної фірми ЕМІ

Associates. В 1974–1978 і 1982–1998-их роках був членом Головного уряду УНСоюзу.

Христина Козак,
головний секретар УНСоюзу

Христина Козак працює в Головній канцелярії УНСоюзу від 1995 року, є директором Відділу забезпечення, відповідає за керівництво відділовими секретарями та щоденні бізнесові дії. Протягом 13 років праці в „Orlando/Orange County Convention and Visitors Bureau” набула великий досвід в ділянці взаємин між людьми, який успішно використовує як заступник секретаря 134-го Відділу УНСоюзу і професійний продавець забезпечень. Освіта: диплом „Fairleigh Dickinson University”, закінчила також Школу українознавства в Пасейку, продовжує навчання з курсу Стейтвого права і закінчує курси „FLMI” з питань забезпечення.

Рома Лісович,
скарбник УНСоюзу

Рома Лісович має 20-річний досвід праці в американських банкових та фінансових установах, займала керівні та адміністративні пости в „Constellation Bank”, „First Union Bank”, „Core States Bank”, „St. Peters University Hospital”. Член 385-го Відділу УНСоюзу, активний член 75-го Відділу Союзу Українок Америки. В молоді роки виховувалася у Пласті і СУМА. Є спеціалістом з бухгалтерії і приготування фінансових звітів та інвестицій.

Д-р Олександр Серафим,
член Контрольної комісії УНСоюзу

Д-р Олександр Серафим був радним УНСоюзу від 1994 до 1998 року, від 1998 року – член Контрольної комісії УНСоюзу, голова Окружного комітету УНСоюзу в Дітройті, колишній член Управи Мишигенського Братського

Конгресу, колишній менеджер компанії „Ford”, академік Академії інженерних наук України, дійсний член НТШ, член багатьох українських професійних і громадських організацій. Один з постійних авторів „Свободи” та інших україномовних і англійських газет.

Ярослав Завійський,
член Контрольної комісії УНСоюзу

Ярослав Завійський має вищу освіту в галузі комп'ютерної інформатики і досвід 15-річної праці у фінансових установах. Член УНСоюзу від 1981 року, секретар 155-го Відділу УНСоюзу від 1991 року, член Контрольної комісії від 1998 року. Від 1993 року – менеджер філії Українсько-американської кредитової спілки „Самопоміч” у Джерзі-Сіті.

Д-р Зенон М. Голубець,
член Контрольної комісії УНСоюзу

Д-р Зенон Голубець є довголітнім членом Українського Народного Союзу, секретар 358-го Відділу-товариства „Львів”, управитель Української кредитової кооперативи „Основа” в Клівленді, Огайо, голова Крайової Пластової Ради Америки (1997-01), делегат Конвенцій УНСоюзу 1990, 1994 1998 і 2002 років. Вручений докторат від „University Illinois (Urbana)” в галузі органічної хемії. Член „American Institutes of Certified Public Accountants”

Альберт Качковський,
директор УНСоюзу для Канади

Альберт Качковський закінчив університет у Саскатуні, Канада, ступенем бакалавра гуманітарних наук. Працював директором розвитку Шевченківської фундації, пізніше – для Українського музею Канади у Саскатуні, ректором Могиланського інституту у Саскатуні. В 1998–2002-их роках був радним УН Союзу.

Безсмертя Симона Петлюри

У травні сповнилося 128 років від дня народження і 76 років від дня трагічної смерті Головного отамана військ Української Народної Республіки, голови Директорії УНР, св. п. Симона Петлюри.

В історії українського народу після гетьмана Івана Мазепи, мабуть, не було подібної національної постаті, на яку Москва вилляла стільки оскаженілої люті та ненависти, як на Симона Петлюру: російські шовіністи розпізнали в ньому не лише політичного і військового лідера, але далекоглядного мислителя та будівничого української державності.

Симон Петлюра був уродженим політиком-реалістом, який свято вірив у конечну перемогу української правди. Джерелом його політичних переконань була безмежна віра у те, що ідея і лад УНР – не випадкові і не позичені від когось, а зроджені з духо-

вності українського народу, тому вони є невмирущі й непоборні.

Симон Петлюра знав українську душу, знав історичну спадщину України. „Я знаю, – говорив він, – нашу історію, знаю сили українського народу та розпорошеність і неспаяність його, і я не роблю собі ілюзій”, але він твердо вірив у потенційні сили українського народу і кликав український народ до єдності і державної самодисципліни. Він був ворогом політичного і партійного крутиїства в розбудові української держави, постійно нагадуючи, що „нація більша за класи, вища за партії” і що „зневір’ю, розчаруванням не може бути місця у нас, коли на довгі роки вирішується доля України”.

Симон Петлюра був непохитним соборником. Він відіграв провідну роль у проголошенні Акту Соборності 21 січня 1919 року. Він також був непримиренним ворогом

російського великодержавного шовінізму. „Чим скоріше, – писав він, – в нашому народі скристалізується почуття державної незалежності від Москви, тим скоріше ми матимемо самостійну Україну”. В його історичній промові перед військами армії УНР 26 листопада 1919 року він підкреслив: „Ми вступили на арену історії тоді, коли весь світ не знав, що таке Україна. Єдиною боротьбою, упертою і безкомпромісовою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе і бореться за своє право на свободу і державну незалежність”.

Залишаючи землю України після кривавих боїв з большевицькими ордами Москви, Симон Петлюра зазначив, що армія УНР не капітулювала і не здалась, а лише „відпустила на другу лінію фронту”. Перебуваючи в екзилі, Симон Петлюра уділяв велику увагу українській еміграції, зокрема в США. Він вважав, що „Америка є одною із найбільших могутніх держав світу”, що українці Америки є

інтегральною частиною українського народу і мусять „невпинно шукати для України можливих приятелів, політично й економічно вигідних для нас”.

Москва добре знала, яку небезпеку для неї таїть в собі Симон Петлюра і всі його послідовники. І от надійшла чорна година: 25 травня 1926 року на паризькій вулиці сім куль мерзенного агента Москви Шварцбарта відбирають життя великого сина України...

Сьогодні Петлюри ще немає в Україні. Він ще не повернувся. Чи вивчаємо ми, і в першу чергу владна когорта сучасної України, ті минулі помилки, про які так виразно і болюче говорив Симон Петлюра? Чи вивчаємо ми ділом його заповіті? Ні. Ще ні. Петлюра ще не повернувся в Україну. Духовний і політичний спадок С. Петлюри болюче чекає на повне втілення в Україні.

Іван М. Самійленко,
останній голова Уряду УНР в екзилі

Зупинімо відчужування нашої молоді

Ця проблема гнітить вже давно і все ще залишається предметом серйозного обговорення і дебатів на різних конференціях, семінарах тощо. Важливо знайти найголовніші причини цього шкідливого явища, бо лише у цьому випадку можна визначити ефективні засоби протидії.

На цю тему появилось в пресі багато статей поважних авторів, які прискіпливо аналізували цю справу і пропонували свої поради. Однією з дуже поважних причин цього явища автори вважають не-

впинні асиміляційні процеси. Боротьба з ними дуже важка, якщо взагалі можлива. Разом з цим дослідники вказують на шкідливий вплив довкілля, недогляд і занедбання з боку батьків, вживання англійської мови вдома, в родинному колі, почуття меншевартості та багато інших, що спричинюють відчужування нашої молоді від українського життя, культури, мови. Також мішані подружжя значно проріджують наші ряди.

Щоправда, цей шкідливий процес дещо сповільнює Школа украї-

нознавства, але тільки до певного часу. З моментом переходу дітей до вищих шкіл втрачаємо контролю і можливості поглиблювати українську ідентичність. Якщо самі батьки є свідомими українцями, люблять і бережуть усе рідне, то й діти їхні зберігають українські традиції, спілкуються між собою українською мовою. Проте переважна більшість молоді вживає виключно англійську мову, не читає української преси, книжок і не зацікавлена, або дуже мало, українським громадським життям. Це дуже сумне і загрозливе явище. Ще наші молодіжні організації – Пласт, СУМ, ОДУМ – роблять все можливе, щоб зберегти нашу молодь від шкідливого впливу довкілля і виховати нашу молодь у національному дусі, в пошані до наших традицій, до мови. Ці організації за свою працю заслуговують на велике признание і подяку нашої спільноти. Але, на жаль, вони не охоплюють великої кількості членів. Решта залишається поза нашим впливом і є іграшкою долі.

Наша молодь вважає себе американцями українського походження. З погляду молоді це зовсім правильно і нормально, бо таку формулу наставлення до країни нашого поселення встановили наші батьки. В такому дусі виховувалася наша молодь, і результат такого виховання аж надто добре відомий. Наша молодь відчужується. Ми позбувалися української духовності і задовольнялися „українським походженням”.

Не знаю, хто був ініціатором і проєктантом такої формули, згідно з якою ми, одержавши громадянські папери, стаємо „американцями українського походження”. Не розумію, чому ми не мали б залишитися українцями, громадянами країни нашого поселення, подібно, як ми колись були громадя-

нами Польщі, Німеччини, Англії, Франції, Італії та інших країн, залишаючись українцями.

Дехто заперечує мої міркування і вважає, що вони можуть стосуватися до старших осіб, народжених в Україні. Натомість діти, тут народжені, природно стають американцями українського походження. Такий аргумент мене аж ніяк не переконує, бо, згідно з такою логікою, діти, народжені в Китаї, Японії чи деінде, повинні б теж вважатися китайцями чи японцями українського походження. А це ж абсурд!

Мені здається, що цю формулу прийнято без глибокої застанови і аналізу. Може, саме й тому ця формула була і є однією з підставових причин відчужування нашої молоді. Змінити, поправити ситуацію – справа соціологів, педагогів і фахівців з великим досвідом. А треба мати на увазі, що молодь приходить нам на зміну і скоріше чи пізніше перебере кермо, щоб продовжувати нашу працю ширення правди про Україну і український народ. Бо це священний обов'язок кожного члена етнічної групи. Але для виконання цього завдання потрібне ґрунтовне знання української історії, літератури, мистецтва, політики. Це знання можна досягнути тільки з українських джерел, а не чужинецьких, які аж кишать різними фальшивками і спотвореннями. Про це добре дбають наші недруги.

З того випливає висновок: не досить знання тільки англійської мови, як декому здається, – необхідно знати українську мову, бо тільки за таких умов можна успішно виконувати місію ширення інформації про Україну і український народ з метою приєднувати якнайбільше приятелів для України і таким чином допомогти Україні у її державотворчому процесі. Не забуваймо, що давня теорія „перетоплювального котла” давно вже збанкрутувала.

Д-р Роман Барановський

Д-р Юрій Бойко-Блохин (1909-2002) спочив у баварській землі

В погідний день 22 травня, по полудні, відбувся у Мюнхені на Вестфрідгофі похорон св. п. проф. д-ра Юрія Бойка-Блохина, відомого науковця, громадського і політичного діяча, який відійшов у вічність 17 травня. За власним бажанням проживав він останні вісім місяців у домі для старих людей в Мюнхені, де ним опікувалася Українська служба і приятелі. Ще недавно, 25 березня, відсвяткував він у своїм колі своє 93-ліття, і ніхто з присутніх не знав, що це була остання гостинна зустріч...

Покійного професора прощала чисельна мюнхенська українська громада, зокрема його колишні студенти, а також професори УВУ, де він колись був ректором, та представники наших товариств і організацій у Німеччині.

Домовину покійного проф. Бойка при вході до просторої цвинтарної каплиці прикрашували вінки від УВУ, від ПУН і ОУН, від Української служби та від родин Антохіїв і Тофанів. В похоронних відправах сослужили оо. протопресвітер В. Смоктунович (УАПЦ), прелат Й. Джуджар (УГКЦ), та диякон О. Євсєвський диригент Ю. Дубицький. У своїй похоронній проповіді о. Смоктунович сказав про довголітню церковну діяльність покійного проф. Бойка в минулому, а також і про педагогічну працю як професора УВУ та німецького Максиміліанського університету в Мюнхені.

Дальша частина похоронних відправ відбулася в крипти під усипальницею. З трогальними зверненнями і промовами виступали представники устанів і організацій. Від Центрального представництва українців у Німеччині говорив голова мгр. О. Рожка, проф. І. Полулях прощав покійного як колишнього ректора УВУ від Ректорату і Сенату УВУ. Мгр. М. Антохій прощав від Максиміліанського університету та від НТШ. Від імені голови ПУН М. Плавюка прощав покійного С. Мардак. Інж. О. Ізарецький прощав покійного від Київської ОУН. Прощав не стово колишнього голови Української Національної Єдності у Франції інж. В. Михальчука і від Об'єднання українців у Великій Британії доповідь прочитав д-р Б. Кузь.

Піснею „Видиш, брате мій” закінчено похоронні відправи.

Покійний проф. д-р Ю. Бойко-Блохин спочив у крипти на цвинтарі Вестфрідгоф, де похоронена його дружина св. п. д-р О. Сулима-Блохина.

Вічна йому пам'ять!

Б. К.

**Надавайте фінансову підтримку виданням
УНСоюзу – „Свободі”
та „Українському Тижневику”,
які сприяють збереженню найкращих
українських традицій!**

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Червень 2002 р., ч. 22

Дочки Дмитра Нитченка видали листи батька

У вересні 1999 року на 95-му році життя відійшов у вічність в Австралії член Фундації ім. І. Багряного Дмитро Нитченко (літературний псевдонім Дмитра Ніценка). Він також відомий й під псевдами Дмитро Чуб, Василь Голуб та Остап Зірчастий. Д. Нитченко – поет, письменник, критик, літературознавець, журналіст, педагог та меценат – впродовж всього свого життя жертвенно й віддано працював й інших до того захоплював, на культурній українській ниві. Він зредагував цілий ряд книг різних осіб та зібрав, відредагував і видав альманахи „Новий обрій”. Окрім того, він видав багато й своїх книг, серед яких спогади „В лісах під Вязмою”, „Від Зінькова до Мельбурну”, „Під сонцем Австралії”, збірку оповідань „На гадючому острові”, „Стежками пригод”, „З новогвінейських вражень”, „Слідами Миклухи-Маклая”, „Вовчєня” та три видання популярно написаної книги „Живий Шевченко”. Для шкіл українознавства він видав „Український правописний словник” та „Елементи теорії літератури і стилістики”. Він є автором книг „У дзеркалі життя й літератури” та „Люди великого серця”, які містять статті, розвідки та спогади про відомих осіб українського культурного життя.

Д. Нитченко перевидав „Скельку” Ів. Багряного та кілька книг Бориса Антоненка-Давидовича. Окремими книгами видав „Двісті листів Б. Антоненка-Давидовича” зі своєю передмовою та примітками й три книги „Листи письменників”. Після смерті Дмитра Нитченка Ліга українських меценатів заснувала премію його імені в Україні разом з доньками Дмитра Нитченка – Лесею Ткач (псевдо Леся Богуславець) та Галиною Кошарською, для відзначення тих, хто активно пропагує українську книгу, рецензентів, журналістів, видавців, працівників торгівлі та меценатів. Дочки викінчили ті праці, що їх не закінчив працюючий батько.

Леся Ткач (Богуславець) – письменниця, журналістка, керівник українського радіопересилання в Мельборні, член Співки письменників України, член Фундації ім. І. Багряного, автор книг сатири і гумору „Який Сава, така й слава”, „Моя австралійська кума”, художніх нарисів „На прощу до рідної землі” та „Від Находки до Чернівців”. Її молодша сестра Галина є доктором філософії, професором, керівни-

ком славістичного відділу в університеті, лектором української мови в Австралії.

Дочки Дмитра Нитченка за свої гроші видали в Україні з рамени Ніжинського державного педагогічного університету ім. М. Гоголя, Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою та Ніжинським товариством української мови „Просвіта” ім. Т. Шевченка два збірники (четвертий і п'ятий) „Листи письменників”, які містять листи, що не увійшли в попередні збірники. Листування упорядкували Леся Ткач та Олександр Астаф'єв.

В четвертому збірнику „Листи письменників” вміщено листи до Д. Нитченка від Василя Гайдарівського (справжнє прізвище Гайворонський), Анатолія Калиновського (псевдо: Анатоль Галан, Іван Евентуальний, Андрій Чечко), Леоніда Полтави та Уласа Самчука. Більшу частину цієї книги заповнили листи Д. Нитченка до Ігоря Качуровського (близько 80 листів) до Свистуна, Бориса та Ярини Тимошенків, Наталі Яреско (подруга Нитченка з дитячих років) та Віктора Пишенка.

В п'ятому збірнику подані листи від Олексі Веретенченка, Олексі Ізарського (справжнє прізвище Олексій Мальченко – 50 листів, Василя Онуфрієнка – 22 листи, Миколи Степаненка – 4 листи та Івана Строцького. Є також листи Д. Нитченка до Володимира Гжицького, Об'єднання українських письменників „Слово”, Миколи Жулинського, Григорія Сивокона, Володимира Мельника, Романа Іваничука, Валерія Шевчука, Юрія Бойка-Блохина, Петра Карпенка-Криниці, Марії Влад, Юрія Нагорного (двоюродного брата Д. Нитченка) та Володимира Бойчука.

Літературні нарис про деяких письменників діаспори, які вміщено перед листами від них, передруковано з попередніх книг Д. Нитченка, а про інших написали Олександр Астаф'єв, Петро Ротач та Олександр Скоп.

Леся Ткач в „Слові про батька” пише: „Мене завжди дивувала батькова працюючість і оптимізм. Гадаю саме це, та фізичні вправи, які він робив усе життя, допомогли йому вести довге і корисне життя. Він жив і робив те, про що говорив, тобто слово в нього не розходилося з ділом. Батько говорив про важливість української мови, про любов до рідної батьківщини та чесність у щоденному житті”.

Дякуємо!

На діяльність Фундації, спрямовану на допомогу пресі, видання книг для шкіл та університетів України, які ширять українську свідомість та навчають незфальшованої історії українського народу, сиротинцям, науковим установам та на інші цілі, склали пожертви такі особи: 1,065 дол. – **Петро Шаснко** (з них 500 дол. – на інтернат „Сузір'я” дітей-інвалідів в Чернігові, 500 дол. – на реставрацію резиденції гетьмана Івана Мазепи в Батурині та 65 дол. на журнал „Бористен” в Дніпропетровську); 1,000 дол. – **о. прот. Олексій Лімонченко** для інтернату сиріт „Сузір'я”; 565 дол. – **Іван Шкіренко**; 500 дол. – **д-р Леонід Мостович** на видання книги „Манастирі Рівенщини”; 250 дол. – **Мирослава, Левко, Марко і Сергійко Тимошуки** в першу болючу річницю їх батька і дідуся Сергія Маренка; по 50 дол. – **Олександр Кривенко** та **Людмила Доброноженко** в пам'ять її батьків Ніни і Дмитра Николенків; 25 дол. – **Іван Зінченко** для сиріт інтернату „Сузір'я”; 10 дол. – **Лідія Отрошко** на пресовий фонд Фундації.

Фундація щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми жертвами, які звільнені від федерального податку США. Рівнож дякуємо всім членам, що приклали членські внески за попередній та цей рік.

ВИДАННЯ І ПУБЛІКАЦІЇ

„Нестор Городовенко”

У видавництві ім. Олени Теліги при частинній фінансовій підтримці Фундації ім. І. Багряного вийшла друком у Києві книга Георгія М. Шибанова „Нестор Городовенко. Життя і творчість”.

Таку книжку давно чекали в Україні та в діаспорі – як довідник та сплату боргу перед видатним мистцем-патріотом, який ще за життя став легендою, взірцем жертвовного служіння рідному народові, його невмирущій пісні.

Старанно зібраний біографічний матеріал, розпочинаючи від народження 9 листопада 1885 року поблизу старовинної Лохвиці на співучій Полтавщині, дає широке полотно життя вийняткового чародія-диригента. Чисельні світліни на батьківщині та чужині збагачують відомості про маестра і його добу, визначних мистців, оточення.

Крім ряду свідчень і спогадів, читаємо про близькі взаємини із Іваном Багряним, їхню приязнь, співпрацю. Співачка хору Н. Городовенка Галина стала дружиною І. Багряного. Із особливою обкладинкою, з фото Н. Городовенка, 250-сторінкова книжка повертає славнозвісного мистця на свою Батьківщину.

„До сонця із темних мурів”

Вшануванням 95-ліття Івана Багряного у середовищі колишніх його ідеологічних опонентів стала і глибоко аналітична стаття літературознавця Івана Немченка „Вийдемо до сонця з темних мурів” в журналі „Визвольний шлях”, що друкується в Лондоні, Англія. Вона вийшла з продовженням у двох числах під кінець 2001 року. Це – огляд поетичного доробку Івана Багряного від перших поезій до творчості останніх літ. Літературознавець-критик І. Немченко дає одне із найгрунтовніших досліджень поетичної творчості талановитого поета, обмежуючись лишень цією ділянкою, в якій із широкого спектру своєї діяльності він досягає вийнятковості признання і вершин.

Ол. Скоп

До земляків – з увагою і любов'ю

Відновилося українська незалежна держава у 1991 році – і українці набули право виїздити за кордон. Поява в Україні пропагандивних кінофільмів зі Заходу, а особливо зі США, у багатьох створило ілюзії кращого світу на Заході, як наче якогось „раю”. Опісля деякі були дуже розчаровані дійсністю, потрапляють у крайні труднощі, особливо нелегальні емігранти. А у Західній Європі таких дуже багато – тисячі представників так званої „четвертої хвилі”, в Канаді десь понад 20 тисяч, в США понад 100 тисяч людей з України. Ростуть великі проблеми, є й трагедії. В Аргентині, наприклад, сталося державне банкрутство, люди масово втікають назад до своїх країн. Багато українських родин

опинилися буквально під мостами, без нічого. На мою думку, СКУ, КУК, УККА та всі інші українські організації повинні посилити свою активність щодо ефективної допомоги новим українським емігрантам. Велику роль повинні грати українські церкви, преса і молодечі організації. Це нове, актуальне і пекуче завдання. Адже ці люди є дуже потрібні тут, вони підсилюють українську діаспору, скріплюють українство світу. Ми повинні довести свою християнську любов не на словах, а на ділі, в щоденній практиці і кожний в своїх силах і можливостях.

Валентин Стадниченко,
Любек, Німеччина

Хто має таборові видання?

Останній редактор газети „Українські вісті”, що виходила впродовж 55 років в Новім Ульмі та в Дітройті, Сергій Козак, – член Національної Співки письменників України, а тепер директор Інституту засобів масової інформації в Україні, працює над магістерською працею в Українському Вільному Університеті в Мюнхені на тему „Українські вісті” – як послідовний виразник української державницької ідеї в роках 1945–2000”. Фундація ім. І. Багряного виділила йому на цю ціль стипендію. Для наукового опрацювання вище згаданої теми він потребує ряд видань діаспори з років перебування українців в та-

борах переміщених осіб. Йому зокрема потрібні примірники видань „Арка”, „Літаври”, „Орлик”, „Хорс”, „Літературний зошит”, що виходив як додаток до газети „Українські вісті”, альманахи та збірники МУР-у (Мистецький Український Рух), книжку про Леоніда Мосендза „Родовід і його останні листи” та інші видання з тих років.

Як хтось з читачів має вище згадані публікації й міг би їх дати на використання, шліть їх на адресу фундації, а ми перешлемо за призначенням. Після використання вони можуть бути передані до музею-архіву, поважної бібліотеки України або повернені власникові.

Дописи і листи до сторінки
Фундації імені І. Багряного
просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

УКРАЇНА І СВІТ

Лео Мол удостоєний ордена України „За заслуги”

ОТАВА. – 28 травня в приміщенні Посольства України в Канаді відбулась церемонія вручення державної нагороди України – ордена „За заслуги” канадському скульптору українського походження Леонідові Молодожанові (Лео Мол).

Вручаючи цю високу відзнаку Президента України, посол Юрій Щербак привернув увагу присутніх до життєвого та творчого шляху великого мистця, який створив пам'ятники Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, Санкт-Петербурзі та Буенос-Айресі. Лео Мол є також автором скульптурних портретів Папи Римського, королеви Великої Британії Єлизавети II, Вінстона Черчилля, прем'єр-міністра Канади Джона Діфенбейкера та багатьох інших видатних політичних і громадських діячів.

Посол України щиро привітав скульптора з цією нагородою, відзначивши при цьому, що він є не лише відомим громадянином Канади, а й водночас великим сином України.

У свою чергу, скульптор подякував за високу оцінку Української держави його внеску до української та світової мистецької скарбниці.

Леонід Молодожанов (Лео Мол)

У церемонії вручення нагороди взяли участь представники Департаменту закордонних справ та міжнародної торгівлі Канади, представники Міністерства канадської спадщини, члени української громади, співробітники Посольства України та представники ЗМІ.

Посольство України в Канаді

Перебування президента УККА в Україні

КИЇВ. – 16 травня в Київському бюро УККА відбулось засідання, в якому взяли участь президент УККА Михайло Савків, секретар Екзекутиви Марійка Дупляк, голова Організації оборони Лемківщини Зенон Галькович та народний депутат України Тарас Чорновіл.

На засіданні обговорено стратегію діяльності Київського бюро та його співпрацю з новообраними депутатами Верховної Ради України. Тарас Чорновіл зазначив: „Дуже важливо, що УККА відкрив своє представництво в Києві. Сьогодні не можна відділити Україну від усього світу, і такі контакти допомагають українським політикам знайти, завдяки зусиллям УККА, дуже добрі контакти в США і відстоювати українські інтереси в Америці”.

17 травня Михайло Савків взяв участь у „круглому столі”, який Київське бюро УККА організувало спільно з коаліцією „Свобода вибору” у міжнародному фонді „Відродження” з теми „Ефективність реалізації виборчих процесів 2002 року та ефективність міжнародної технічної допомоги Україні”, на якому були присутні представники українських національно-

демократичних об'єднань, які подали своє бачення виконання виборчих проєктів.

Того ж дня відбулась зустріч М. Савкова з послом США в Україні Карлосом Паскуалем та радником з питань розбудови громадського суспільства („USAID”) Сюзан Джей, на якій обговорювалось питання майбутньої співпраці УККА з донорськими організаціями в США.

18 травня М. Савків взяв участь і виступив з вітальним словом від делегації УККА на III Конгресі Світової федерації українських лемківських об'єднань, що проходив в „Українському домі”. 19 травня делегація УККА вшанувала пам'ять та поклала квіти до могили Вячеслава Чорновола та першого Президента України Михайла Грушевського на Байковому цвинтарі в Києві.

Відбулась зустріч Президента УККА з колишнім міністром закордонних справ України, народним депутатом України Борисом Тарасюком, на якій обговорювались питання подальшої співпраці з УККА у формуванні міжнародного авторитету України.

Пресова служба УККА

Під крилами золотого Архангела

У 1991 році я бачив у Києві рештки Михайлівського Золотоверхого собору, а сьогодні цей великий комплекс став вогнищем духовного життя в Києві та Україні. Історичний центр українського християнства відродився і підносить народ до традиційної православної віри.

У квітні я перебував три тижні в комплексі цього славного собору як гостьовий викладач іконології в Духовній академії і семінарії Київського Патріархату. 250 студентів вчать на священиків чотири роки в семінарії та ще чотири роки в академії. Я мав нагоду постійно спілкуватися зі студентами та викладачами. Вони справили враження ідейних, глибоко віруючих людей. На кожному кроці тут видно порядок, дисципліну, відданість науці, дружність, повагу до авторитету та культурну поведінку. Всі спілкуються українською мовою.

Весь комплекс Михайлівського собору перебуває під наглядом Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета. Ректором у навчальних установах є єпископ Димитрій Рудюк, а проректором – о. д-р Димитрій Садояк. Компетентний склад викладачів – священиків і мирян, читає лекції з богослов'я, душпастирства, історії, мов та інших предметів.

За ініціативою проф. д-ра Дмитра Степовика, мене запросив ректорат на той час, коли професор виїхав викладати подібні гостьові лекції з іконології в греко-католицькому Духовному інституті в Івано-Франківську. Це був немов обмін між двома регіонами (та навіть Церквами) в Україні.

В соборі щоранку і щовечора правлять Богослужби молоді ченці, які мають свою обитель проти головного входу до храму. Вірні, про-

чани, школярі, туристи не перестають впродовж дня приходити на молитви й відвідини до храму. Американські, канадські, італійські та данські туристи, яких я зустрічав, з подивом висловлювалися про собор.

В музеї виставлено багато історичних експонатів, документів та світлин зі зруйнованого і відбудованого собору. Всі мозаїки, іконостас та стінописи виконані українськими фахівцями з високою майстерністю. Реконструкція та духовне життя у великому комплексі Михайлівського Золотоверхого собору в Києві стали важливою подією для відродження віри в Україні.

Д-р Яків Креховецький,
Торонто

Михайлівський Золотоверхий собор у Києві.

Іконостас Михайлівського собору.

Сталінська спадщина на Донбасі

ПРАГА. – У той час, як в Україні закривають вугільні шахти, безробітні шахтарі продовжують видобувати вугілля, але тепер уже нелегально. Без жодної техніки безпеки чоловіки, жінки і навіть діти спускаються у старі закинуті шахти, щоб витягнути звідти мішок вугілля, який потім на чорному ринку вони зможуть продати за півтора долара. Донеччина – не бідний регіон, і могла б жити і з сільського господарства, і з малого бізнесу, але совєтська матеріальна та духовна спадщина загнала цей край у глухий кут. Про це пише кореспондент американського часопису „The Christian Science Monitor“, який нещодавно побував у шахтарському містечку Сніжне.

Донеччина, розповідає своїм читачам американська газета, лежить у центрі славетних українських чорноземів, і колись могла б нагодувати весь Радянський Союз, але сталінський плян індустріалізації мав інші цілі. Врожай початку 30-их років було продано за кордон, в результаті чого третина українського населення померла з голоду, а на їхнє місце було завезено переселенців із Росії. „Нам обіцяли рай на землі, і у нас було все що нам тільки було потрібно“, – розповідає американському журналістові 37-літній Олександр, батько якого приїхав із Росії під час сталінської індустріалізації.

Олександр живе з того, що лізе у закинуті шахти і краде там вугілля. За мішок вугілля на чорному ринку дають півтора долара. З цього Олександр ще має заплатити місцевим бандитам, які контролюють нелегальний бізнес. За розмову з журналістами бандити можуть покарати, тому Олександр не повідомляє свого прізвища. „Я не почуваюся злочинцем“, – каже він. Держава, яка колись давала все, тепер не

дає майже нічого, тому і він не дбає ані про державу, ані про її закони. Звинувачує він, звичайно, нинішню державу, а портрет Сталіна тримає поруч із фотокарткою своєї 10-літньої доньки.

Містечко Сніжне, у якому мешкає родина Олександра, було серед тих, що найбільше постраждали від перших спроб українського уряду закрити нерентабельні шахти. Їх було закрито лише 35 з 220, але і цього було досить, щоб почалася ледь не тотальна розруха. „Проблема із закриттям шахт, – говорить американський експерт Джеррі Тріплет, – полягає у тому, що коли ви закриваєте шахту, де працює три тисячі осіб, то працю втрачає 25 тисяч осіб“. За шахтами позакривалися фабрики, школи, ресторани і навіть крамниці, які нічого не могли продати безробітним людям.

Світовий банк надав Україні у 1997 році 300 тисяч доларів на розвиток малого підприємництва. Але дрібний бізнес у регіоні збанкрутував і проблеми безробіття не вирішив. Проте представники Банку в Україні вважають, що рано чи пізно Україні таки доведеться закрити і решту шахт. „Шахтарські райони завжди страждають від безробіття та соціальних заворушень, але уряд не повинен використовувати ті невеликі ресурси, що він має у бюджеті, щоб підтримувати збиткові шахти. Інші, перспективніші галузі від цього страждають“, – пояснює позицію Світового банку один із його представників у Києві.

А тим часом такі, як Олександр, продовжують ризикувати життям, крадучи вугілля зі старих шахт. Що робити з ними, не знає, ані Світовий банк, ані уряд, ані вони самі, бо крім шахтарської, вони не знають іншої праці. Вони лише сподіваються, що колись буде краще.

Марія Щур

Вироби компанії „Чумаки“ популярні і в США

ПРАГА. – Вироби компанії „Чумаки“ – це кетчупи, майонез, олія, консервовані овочі – усе, чим багата Херсонська область. Лулу Стурен, один із керівників компанії розповідає:

– Ми почали виробництво у 1996 році як спільне українсько-шведське підприємство. Домовились, що назва має бути українською. Чумацький шлях, яким чумаки возили сіль з Озівського моря, проходив повз Херсонщину. Так з'явилася назва „Чумаки“. Наша головна справа – консервування, але на початку доводилося займатися насінництвом, шукати кредити для фермерів. На щастя, це вже минуло, і тепер ми можемо робити консерви і просувати свою

продукцію на ринок. У мене часто запитують, чому я не продаю нашу продукцію у Швеції, на моїй батьківщині. Але експортувати до Європейського Союзу не просто, там багато обмежень. А у колишньому Радянському Союзі – майже необмежені можливості, тому ми й обрали простіший варіант. Тут ми можемо завоювати велику частину відкритого ринку з малою конкуренцією. Наша продукція відповідає світовим стандартам. Інакше би ми не змогли продавати її таким компаніям, як „Макдональдс“ чи „Юнілівер“. Дещо ми експортуємо до США та Канади, де є значна українська громада.

Радіо „Свобода“

Світлана Дармокрик, яка приїхала з Рівного, а у США працює у крамниці „Prime Foods Market“ у Лівінгстоні, Н.Дж., радить купувати олію, соки та інші вироби компанії „Чумаки“.

Фото: Л. Хмельковський

Особливі лекції, незабутні постаті

ЛЬВІВ. – 15 листопада 2001 року прозвучала оригінальна для України тема – „Українська пісня та американські композитори“, яка вийшла нещодавно друком (у лекції йшла мова про Лефлера, Кв. Портера, Гершвіна, Стівінса, і про „Щедрика“ Леонтовича як феномен українського та американського Різдва). Великий збір студентів та викладачів. Теж, випадково, був приїхав з Нью-Йорку композитор Ігор Соневицький.

Останньою в академії прозвучала тема, до якої я особливо готувався і мусив повторити її в Самборі, в Органній залі – це „Життя пориву і посвяти“, про піяніста-педагога Романа Савицького-старшого. Я сам говорив відносно мало, лише керував історичними записами батькової гри та записами його голосу. Ці записи я здійснював від 12-річного віку.

Настрій особливо піднесений, багато студентів, викладачів. На це закінчення циклу прийшли члени дирекції академії: І. Пилатюк, обидва проректори, М. Кушнір та феноментально талановитий композитор, піяніст, музикознавець Олександр Козаренко. Всі вони виголосили недовгі, але

теплі промови, були теж „музикальні“ квіти та виступ відомого піяніста Олега Криштальського, який подарував мені новий диск записів своєї гри. Він – колишній учень Р. Савицького.

Мені довелося повторити розповідь про батька в приміщенні катедри фортепіану, яку очолює піяністка Марина Крих, де мене слухали майже виключно викладачі: Криштальський, Наталя Кашкадмова, Ксеня Колесса та інші.

Годиться бодай кількома нотками згадати відомі та великі постаті осіб, які добре батька знали та із ним пліч-о-пліч співпрацювали до 1944 року. Корифеєві С. Людкевичу споруджено було дім. Тепер там – музей композитора, а вулиця носить ім'я Людкевича. Музеєм управляє вдова і знавець спадщини композитора Зеновія Штундер. Після успішного двотомника наукових праць С. Людкевича (фундатор – М. Коць), З. Штундер приступила до створення детальної біографії видатного музикотворця та музиколога.

При Високому замку на вул. Барвінських можна оглянути дім, у якому композитор-мученик В. Барвінський, повернувшись із за-

слання, провів останні роки життя (1958–1963). Його спадщиною піклується тепер д-р Анна Барвінська. Не можна тут не згадати не втомно діяльну Стефанію Павлишин, доктора мистецтвознавства, яка всіма можливими та сміливими заходами сприяла реабілітації В. Барвінського, вчителя, а згодом опікуна батька.

У свої майже 99 років маестро академік Микола Колесса часом ще приймає шанувальників у тому своєрідному кабінеті, який ми назвемо „музеєм Миколиної Музи“ (вул. Конопницька). Ще в 1920-их роках він закладав підвалини модернізму в нашій музиці; нині маестро оберігає чимало цікавого, і доволі робочого стола спогади століття розміщені не так на стінах, як у тактах душі. Із М. Колесою нерозлучні – гуцульська люлька, ласкава усмішка і точна пам'ять; а поруч – кабінет його славетного батька, етномузиколога Філарета Колесси, бібліотека вченого.

Після останньої лекції в академії, 29 листопада, ще цього вечора пішов я на доволі оригінальний і цікавий авторський концерт молодого композитора О. Козаренка, а тоді в особливо приємному товаристві того ж Козаренка (родом з Коломиї), відомої піяністки Марії Крушельницької, Наді Кос (вдови

композитора А. Кос-Анатольського), всі подались повільним поїздом (8 годин їзди) до Коломиї, на 15-ий з черги Музичний фестиваль ім. А. Коса-Анатольського. Їхали цілу ніч, а коли відкрились двері вагона на Коломию, то мені здалось, що приїхав до засніженого села доктора Живого. Будинки, дерева заметені снігопадом. Дуже тихо і дуже темно було ще в 6-й ранку. Тому, що сніг втягає у себе звуки, мало що чути із розмов перехожих, навіть авто їдуть безшумно, ландшафт напівреальний, мов зачарований місячним сяйвом Гуцулії. Тоді Коломию побачив я вперше, за що все буду вдячний „Сашкові“ Козаренкові та його запитанню дати доповідь про славетну піяністку-коломиянку, незабутню Дарію Гординську-Каранович.

Саме О. Козаренко водив нас містом; згодом приєднався до товариства музикознавець д-р Юрій Ясинівський з Коломиї. А на фестивалі М. Крушельницька блиснула особливим концертом маловідомих фортепіянових творів Кос-Анатольського; у свій виступ піяністка вклала весь талант виконавця і багато душі та власних споминів про композитора, про цю особливу, відважну людину.

Роман Савицький, мол

Нове проростає крізь терни

Редактор „Свободи“ Левко Хмельковський в другій половині травня відвідав місто Черкаси в центральній Україні, де мав зустрічі з представниками провідних ділянок суспільного життя - правової, духовної, освітницької. Подаємо його дорожні нотатки.

Наш літак прибув до України, коли розквітли каштани. Подорожніх у ньому було обмаль. У зворотньому напрямі до Гельсінки, де люди переходять на літак до Америки, в салоні не було вільних місць: з України вилітає значно більше людей, ніж прибуває. Здавалося б, чому? Адже так гарно над Дніпром!

Обабіч шляху вруняться напрочуд охайні, доглянуті поля. Хрест на місці загибелі В. Чорновола височить над досконалим шляхом з Борисполя до Черкас, який не був таким на час трагедії. Дніпровим плесом великий туристичний теплохід „Тарас Шевченко“ простує до Канева. На площах Черкас юрби вирують на ринках, повних краму й харчів. Чого шукають люди на чужині?

Черкаський суддя Петро Грабовий, який саме висунув свою кандидатуру на повторні вибори до Верховної Ради, призначені на 14 липня, пояснив своє бажання працювати у парламентах:

- Усі бачать, що закони не виконуються, життя людей не покращується. У Верховній Раді замало фахівців з проблем законотворення. У правовій галузі я працюю понад 20 років. Був головою районного суду, обласним суддею, заступником начальника обласного управління юстиції, усі роки незалежності України працював головою районного суду в Черкасах. Маю досвід, як говориться, від самого низу, знаю, чого саме чекають люди...

- **А чого вони чекають, які закони найбільш потрібні людям?**

- Судова реформа не завершена. Особливо зловоденне пенсійне право. Люди, які працювали по 40-50 років, опинилися у важкому становищі, отримують по 60-80 гривнів пенсії. Не реформовано податкову систему, яка не заохочує до розвитку виробництва, змушує підприємців приховувати свої прибутки, переказувати гроші за кордон. Сусідня Росія вже два роки має податковий кодекс, а в Україні ще й кіт не валявся... Молодь після закінчення школи не має притулку, їй бракує робочих місць. Зростає число грабіжників, повій, наркоманів.

- **Чи новий склад Верховної Ради може вирішити ці проблеми?**

- Я його оцінюю негативно. Обличчя ті ж самі, знову триває політичне протистояння. Позитивних зрушень годі чекати. Візьмемо бльок В. Ющенка „Наша Україна“ - у ньому надто

багато провідників, кожен з яких мріє гетьманом стати. Я не належу до жодного бльоку, безпартійний, і хочу працювати на користь України, а не окремих угруповань. Працювати з вірою, а не для кар'єри...

До речі, про віру... Після розмови з суддею я обійшов черкаські церкви і переконався, що їхній зовнішній вигляд відповідає матеріальній спроможності християнських конфесій.

Найбільшим був храм Української Православної Церкви, що належить до Московського патріархату. Невеличкий, чепурний храм св. Трійці збудувала православна громада Київського патріархату на місці зруйнованого більшовиками. Храм Української Автокефальної Православної церкви примістився в колишньому кінотеатрі.

На городі міської садиби, у невеличкій хатині, віднедавна розмістилася греко-католицька церква св. Володимира, у якій служить о. Петро Кичула.

- **Як давно ви у Черкасах?**

- Уже два роки я на цій парафії. У 1995 році я розпочав навчання в Івано-Франківському духовному інституті, який тепер вже став академією. З шостого курсу мене висвятили, бо потрібні були священики в Черкасах, Кривому Розі та Ялті. А я вже був дияконом. Мене висвячував на диякона Владика Софрон Мудрий, після чого я перейшов під юрисдикцію Владика Василя Медвіта у Києві. УГКЦ має на сході України екзархії в Києві, Одесі і Донецьку. На священика мене висвятили на Аскольдовій могилі. Того ж дня Владика Василь видав нам грамоти на парафії. Я висловив бажання залишитися у цій громаді і перевіз сюди свою родину.

- **Звідки ви походите?**

- Я народився у Підгайцях Тернопільської області, але зростав у батьковому місті Рогатині на Івано-Франківщині. Моя дружина Галина теж з Рогатина. Маємо трое дітей - старший Роман, донька Іра, а наймолодшому Володимирові щойно виповнилося дев'ять місяців.

- **Що можна сказати про громаду?**

- Громада існує вже 7-8 років, налічує понад 30 осіб, переважно вихідців зі західних областей України. Але громаду поповнюють й місцеві. Серед них є чимало неоохрещених, невінчаних, то приходять до церкви. Недавно прийшла з проханням надати їй хрещення молода вчителька. Мене в громаді дуже добре прийняли. З владою я не мав жодних конфліктів, новий посадник міста Анатолій Волошин прислав вітання на Великдень. Служителі інших церков дещо скося дивляться на нашу греко-католицьку громаду. А люди? Ось недавно була поминальна неділя і мене на цвинтарі запрошували відслужити Панахиду, але коли дізнавалися, з якої церкви, то відмовлялися від моїх послуг. Іноді я відчуваю дуже велику різницю між конфесіями. Коли я приїхав сюди і представлявся як священик УГКЦ, то дехто запиту-

Православна Церква Київського патріархату.

вав, що це за нова секта? Адже тут переважають православні російської церкви.

- **Який матеріальний стан вашої церкви?**

- На Богослуження приходять 15-20 осіб, то жертвують в середньому 15 гривнів на тиждень. Це близько трьох доларів. Про платню я й не згадую, бо це нереально. Але громада допомагає моїй сім'ї харчами.

- **Церква ще не має гідного приміщення...**

- Так, наша церква св. Володимира міститься тимчасово у малій хаті. Я Святих Таїн не виставляв, бо це не є храм, тільки на Службу Божу виношу. З приводу нової будівлі ми звернулися до організації „Церква в потребі“ в Німеччині, звідки дістали обіцянку підтримки. Ми підібрали будинок, за який власник хоче 27 тисяч доларів. Єпископ радить відразу придбати таке приміщення, щоб і для священика було житло. Минулого вересня ми дістали відповідь з Німеччини, що нам можуть надати 20 тисяч після того, як ми зберемо решту - 7 тисяч доларів. Звісно, наші віруючі таких коштів не мають. Покищо це - тільки мрія...

Проте духовне відродження триває не тільки у церквах. За вірець мені послужив Черкаський університет імені Богдана Хмельницького, який, за прикладом Острозької академії, запросив зі США прочитати цикл лекцій з основ християнської етики доктора богослов'я Леоніда Якобчука, з яким і я приїхав. Ректор університету, професор Анатолій Кузьмінський розповів мені:

- Ми поставили перед собою завдання створити на землі Богдана Хмельницького і Тараса Шевченка повноцінний, класичний університет. Розширено перелік чужинських мов, які можна вивчити в університеті. Тепер зменшився попит на професії спеціалістів, яких випускав раніше наш попередник - педагогічний інститут. Звісно, без вчителів математики, хемії, біології не може нормально розвиватися країна. Але

(Закінчення на стор. 17)

Церква Московського патріархату, а на порівняння... Українська автокефальна православна церква, Українська греко-католицька церква.

Нове проростає...

(Закінчення зі стор. 16)

життя ставить нові вимоги, тому ми відкриваємо низку нових спеціальностей. Це пов'язане з труднощами, тому що, наприклад, Київ неохоче визнає за нами право готувати журналістів. У нас кваліфікованих журналістів бракує, а не кожен студент може поїхати на навчання до Києва – умови життя тепер стали важчими. Тож ми відкриваємо журналістику, юридичний напрям, менеджмент і міжнародну економіку, переклади, видавничу справу, основи екології. Усе це – практичне. На базі чисто математичного факультету організовано вивчення інформаційних технологій і біомедичної кібернетики. У цьому проглядається завтрашній і післязавтрашній день. Маємо 500 викладачів, з них половина має наукові ступені, є 8 академіків. Але цього недостатньо. Університет європейського рівня повинен мати не менше 80 відсотків таких викладачів. Проте нестача компенсується сумлінністю, відданістю справі, і ми готуємо бездоганних спеціалістів. Хочемо, щоб зовнішня форма університету відповідала змістові навчання, а також, щоб університет був національним не за формою, а за змістом.

Державні символи України ще взирають з-за пам'ятника Ленінові на головній площі Черкаси – минуле не поступається новому.

Священик УГКЦ о. Петро Кичула дбає про відродження духовності у Подніпров'ї.

Ректор Анатолій Кузьмінський будує новий університет.

За останні роки я не вперше відвідую Черкаси. Цього разу візита залишила у мене добрі відчуття. Люди видалися спокійнішими, вони жили з вірою і надією на завтрашній день. Менше стало затримок з виплатою заробітків і пенсій, почалася виплата компенсацій за втрачені заощадження. Замість кісади і городи не тільки забезпечуть прожиття, а й приносять душевне відпруження. Усе помітніше приватне підприємництво – у громадському харчуванні, транспорті, побутових послугах... Українська мова стає звичною. Коли я запитав англійською мовою у двох чорношкірих юнаків, звідки вони приїхали, то один з них - Адо - відповів гарною українською:

- Ми з Камеруну, а ви звідкіля?

Одна з провідних причин, яка вабить людей на чужину: дефіцит родинного бюджету. Декому вдалося досягнути чималого багатства, але більшість усе ж відчуває дошкульну скруту. Звісно, можна шукати заробітку в інших країнах, але можна йти іншим шляхом, який торують церква і університет, про який мріє правник Петро Грабовий. Мене порадувало, що багато молодих людей стало на шлях освіченості і духовності, правопорядності і підприємництва. Покищо їм важко, але майбутнє належить їм. Крізь старі терни проростає нове життя...

Сусідонька-голубонька...

„Росія за царських і радянських часів була державою централізму. Такою й повинна залишитися”.

В. Путін

Ну й щастить же Україні на контроверсії. Як не депутатські свари, так релігійні пристрасі. Та ще й контроверсія у зовнішніх зв'язках. Україну люб'язно запрошували посестритися з Росією. Таке споріднення мало б відбутися поступово – через Співдружність Незалежних Держав, Союз слов'янських держав, Міжпарламентарну асамблею СНД, Троїстий пакт Москва-Київ-Мінськ. Ще одне „гоп” і – широкі обійми пишної груди Москви...

Що ж може зичити нашій Ненці-Україні ця її сусідонька-голубонька? Звичайно, добросусідські стосунки передбачають взаємні симпатії. Створити щось милозвучне, догідне сусідці, своєрідний еталон. У Москві він вже готовий. Там красується пишний готель „Україна”. Від нього простягається Український бульвар. Тут же – набережна Тараса Шевченка, проспект Лесі Українки. По усій Москві вулиці – Івана Франка, Коцюбинського, Довженка, Київська, Львівська, Одеська, Житомирська, Сумська, Карпатська. І така українська екзотика може викликати відповідну симпатію, ще й урочисте відзначення „Року України в Росії” з участю Української капелі Москви.

Та й поспішна „візита ввічливості” Путіна до Києва – теж вияв бажання Росії посестритися з Україною. Нова чехарда – вже через енергоресурси, Чорноморську фльсту, поновлення зв'язків в галузі воєнно-промислового комплексу колишнього Радянського Союзу. За таких „дипломатичних” зносин варто Україні не забу-

вати, що Путін – переконаний великодержавник. Ще й колишній кагебіст. Його нагадування про державний централізм (беззастрешне підпорядкування) спонукує уважно розібратися в питанні, що ж, це власне таке – „нова” Росія. Щоб Україна знов не опинилася при „пікових інтересах”. Загальноприйнято вважати Росією однією з країн світу. Та на відміну від інших країн, історія Росії – суцільні запозичення в галузі культури, релігії, мови. Насправді Росію просвітили обрусілі чужоземці: Бірон, Ладжерон, Герцен, Губерт, Глінка, Пржевальський, Рубінштейн, Восійко, Макаренко, Чайковський, Струве, Даль, Вільд. Рід Пушкіна – з Етіопії, Лермонтова – з Шотландії, Некрасова – з татар. З російського роду походив видатний вчений Ломоносов, котрий здобув освіту у Києво-Могилянській академії.

Поняття про Росію іноді набувають дотепних курйозів. Енциклопедія „Американа” пояснює слово „руссія” в загальних рисах (так і зазначено – „аутлайн”). Ілюстрацією характерних ознак Росії служить фотографія балерини на сцені Санкт-Петербурзького театру опери і балету.

Для багатьох людей Заходу Росія існує в образній уяві – сибірська холоднеча, клишоногий ведмідь, водка. Французи порівнюють чинює пристрась до водки однозначним „а ля русс”.

Кажуть, що майбутнє починається в минулому. Ще за царя Петра І боярська Дума ухвалила задум вчених дяків, щоб державний герб Росії був у вигляді двоголового орла. Орел – хижий птах родини яструбних. Одна його голова позирає на Схід, друга – на Захід. Обидві вистежують здобич. Так постала Російська імперія.

Перед нами „Свод законів Рос-

сійської Імперії, ізданіє 1857 года”. Тут титул російського імператора звучить так: „Ми Імператор і Самодержец Всеросійській, Московській, Київській, Новгородській, царь Казанській, Астраханській, Польській, Сибірській, Грузинській, Великій князь Фінляндській, Наследник Норвежській, Герцог Ольденбургській і прочая, і прочая, і прочая”...

Історія знає приклади, коли державна цілість в умовах необмеженої влади, абсолютизму непорушно тримається традицій. Чи нинішня кремлівська влада – не абсолютизм? На руїнах Радянського Союзу з'явилася Російська Федерація з традиціями: законодавча влада – Дума, державний герб – двоголовий орел, державний прапор – триколірний: за Бога, Царя і Отечество.

З приводу російської демократії Гросман писав, як у воду дивився: „У 1917 році перед Росією відкрилася дорога свободи. Але Росія не пішла цією дорогою і вибрала Леніна. Чому якраз Леніна? Бо Ленін – це продовження Російської імперії. Сам же Ленін, вияснюючи національне питання делегатам Всеросійського з'їзду рад 1922 року, заявив: „Вільнюс, Таллін, Баку, Тбілісі, Алма-Ата – ведь ето тоже русские города”.

Журнал „Огонек”, на знак солідарності з проукраїнськими тенденціями колишнього головного редактора Коротича, друкує звер-

нення журналіста-москвича Івана Ціпка до росіян: „Ви свою Росію прос... (вжив би інше дієслово, якби не друк) пропили. Ваша Московія має такі ж права на Чорноморський флот, як нова Україна – на Балтійський і Тихоокеанський. Ви, панове, самозванці і жодних прав ні на що не маєте”.

З проголошенням державної незалежності України, Росія заявила свої територіальні претензії на Крим. На доказ таких „історичних прав” росіяни представили свою географічну карту з Х століття (на пергаменті), де Кримський півострів омиває... Русское море. Споконвіку це Чорне море, розташоване між Європою і Азією. Тому й вважалося Середземним морем. Не як нині „Середземне море”.

Росія своєю історичною епізодичністю, етнічними процесами, етимологією – не відповідає загальноновизнаним нормам державності. З такою квазідержавою мріють породичатися наївні людська з-поміж українського народу. Їм чужа народна мудрість: чи то Захід, чи то Схід – немає краще, як свій рід.

А всілякі реверанси Путіна перед Україною напрошуються на відвертість. Як закликав Хвильовий: „Геть від задріпанки Москви!”.

В. Остапенко,
Вашінгтон

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку).

Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії).

Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів.

Зацікавлених просимо звертатися на тел.

(973) 292-9800

додатковий 3018

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Вистава „Ой не ходи, Грицю”

ДІТРОЙТ, Миш. – Учні 12-ої класи у супроводі хору Української католицької середньої школи при парафії Непорочного Зачаття поставили весняну п'єсу „Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці”. Це музично-драматична композиція, яку спеціально для шкільної виставки склав вчитель української мови Сергій Пасішник за популярною одноіменною п'єсою Михайла Старицького та романом у віршах „Маруся Чурай” визначної української поетеси Ліни Костенко. Сюжет п'єси побудований на морально-етичній та історико-етнографічній основі з елементами мелодрами, тому студенти, працюючи над цією п'єсою з козацьких часів з народною музикою, співами і танцями, мали нагоду ще раз торкнутися найцікавіших сторінок української історії і культури.

Причиною нещастя закоханих Гриця і Марусі стає багатий парубок Хома, закоханий у Марусю. Інтригами і обманом він отруює їхню любов. Гриць тяжко ображає Марусю і обіцяє Галині, іншій дівчині, багатій і гарній, яка теж його любить, одружитися з нею. Маруся не може пробачити Грицеві, і він в розпачі випиває отруту, яка приготувана не для нього.

Всю працю з великим ентузіазмом координували та режисерували вчителі української мови Світлана Площанська та Сергій Пасішник. Під вмілим керівництвом музичного режисера вистави та керівника шкільного хору Христини Липецької зі сцени прозвучало п'ятнадцять народних пісень, в тому числі чотири пісні Марусі Чурай. Добір пісень у відповідності до сюжету виконав С. Пасішник, аранжування – Х. Липецька, а фортепіяновий акомпанімент – Оля Дубрівна-Соловей.

Правдиво, артистично зіграли свої ролі Лариса Дуб (Маруся Чурай), Микола Кондратишин (Грицько Бобренко), Таня Ласка (Галина Вишняк), Назар Андрейків (Хома-багатий), Юрій Федорак (Іван Іскра), Наталія Фігач (Дарина Бо-

бренько). Не залишили байдужими глядачів і актори епізодичних ролей, бо кожна мала свій особливий характер, відрізнялася від інших. Особливо веселі іскорки сміху викликав молодий хлопець Дмитро (Андрій Лаврин), захоплювала гарним вокалом та імпульсивним дівочим характером Наталка (Лариса Попа), молода вдова Горпина (Алексис Шарон) зуміла бути і доброю, і підступною, як того вимагала її роль.

Дві Катрусі – Новачок і Ярош – зіграли двох матерів, – Марусину та Грицькову. Дотепність, молодість і силу молодих козаків показали Андрій Мелимука, Андрій Кушак, Степан Пулис, Джейсон Прайор, Степан Волошук. Йосип Петрів подав образ полковника Полтавського полку Мартина Пушкаря, а Олег Змійов – війта Полтави. Окрасою сцени були і молоді дівчата Христина (Меліса Луберті), Люба (Адя Дзюрман), Ольга (Анна Шака), Ганна (Реня Павел), оповідачка – Анна Хромей.

Кожен студент мав спеціально для нього написану роль з врахуванням сценічних даних і володіння мовою. Вони зіграли свої ролі дуже добре, з ентузіазмом і захопленням, так що сподобались публіці, яка часто вибухала оплесками та сміхом, нагороджуючи виконавців за вдало виконані сцени, пісні чи танці, а в кінці влаштували овацію. Деколи не вірилося, що на сцені всього лише кляса, що налічує 23 студенти, а не театральна труппа. Загальне захоплення викликала сцена отруєння Гриця, виконана в жанрі пантоміми з накладеним озвученням, попередньо записаним акторами на студії звукозапису, та в супроводі мелодії пісні, виконаної на гітарі С. Волошуком. В кінці сцени актори створили живий образ, а солістка хору Оксана Вальнюк виконанням пісні „Ой не ходи, Грицю” примусила аудиторію плакати над трагічною долею закоханих.

Необхідно відзначити, що постановники п'єси дали можливість

всім бажаючим показати, на що вони здатні. Вдалий режисерський дебют у постановці танців зробили студенти 11-ої класи Марта Гнатюк, Наталя Ониськів і Андрій Рудницький. Декорації сцени були виготовлені групою студентів з допомогою батьків за оригінальними ідеями та ескізами і під керівництвом однієї з виконавиць головних ролей, талановитої учениці класу мистецтва Тані Ласки, яка зробила ціле дослідження внутрішнього інтер'єру української селянської хати, щоб декорації мали природний вигляд. Студенти подбали і про докладну програмку, і про коротку англійську анотацію перед кожною дією для тих, хто не розуміє української мови, і навіть про те, щоб зарезервувати місця для глядачів, які купили спеціальні квитки для спонзорів, приятелів чи добродіїв, тому що п'єса викликала таку зацікавленість у громаді, що зала школи була переповнена.

Успіхові вистави сприяла організаційна робота, проведена директором школи Михайлиною Вайгл та Мартою Король-Скальчук, яка допомогла одягти більшість акторів у чудові українські строї, організувала звукове оформлення (постановники звуку Андрій Перекліта та Іван Приведа), в оформленні сцени та багатьох інших мало помітних, але важливих речах. Велику допомогу в постановці пантоміми та танців надала вчителька мистецтвознавства Люба Китаєва, яка разом з Христиною Юзич працювала і над мовою студентів. Як завжди, активну участь взяли батьки, особливо, родини Волошуків, Дубів, Ласок.

Директор школи М. Вайгл та голова батьківського комітету Софія Волошук подякували всім, хто підготував виставу, брав у ній участь, а також глядачам, а о. Роберт поділився плянами майбутньої розбудови школи, після чого Батьківський комітет запросив зголомділих глядачів (п'єса йшла близько трьох годин) на каву і солодке.

Лариса і Наталя Фігач
Фото: З. Кушак

Постановка української клясичної драми на шкільній сцені показала присутнім, яку важливу роботу у збереженні української спадщини в Америці проводить ця невелика українська школа, яка до того ж є однією з кращих середніх шкіл країни. І в цьому заслуга як отців Василіян на чолі з о. ігуменом Робертом Лукавим, які опікуються школою, так і адміністрації та вчителів, а також всієї української громади великого Дітройту, без допомоги якої школа не могла б успішно функціонувати.

Відеокасети зі записом вистави, шкільну газету українською мовою „Луна” та докладну інформацію про Українську католицьку середню школу парафії Непорочного Зачаття можна замовити за адресою: Immaculate Conception Ukrainian Catholic High School, 29400 Westbrook, Warren, MI 48092 або телефоном (586) 574-0510.

Христина Юзич

* * *

У виставі музичної драми „Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці” всі актори говорили гарною українською мовою, хоч частина з них – неукраїнського походження, а дехто є українцем третього або й четвертого покоління, народженого в Америці. Випускники школи, вчителі і батьки ретельно готували реквізити протягом довгого часу, консультуючись у довідниках та енциклопедіях, збираючи в родині і виготовляючи своїми руками все необхідне.

Найбільше сприяли у цій справі Марта Король-Скальчук, Стефанія Дуб, родини Ласки і Дуб, Новачок і Фігач, Софія Волошук – голова шкільного клубу батьків разом із членами цього клубу. Скласти програмку допомагала випускниці Гелен Стейсі.

Спонсорами виступили українські кредитові спілки „Самопоміч” та „Будучність”, Український Культурний Центр, а також більше десяти сімей, серед яких родини Дуб, Фігач, Стасів-Куций, Лісовські, Волошуки, Василькевичі, Серафимі, Михальчаки, Стефанія Брезден та Андрій Шаварняк.

Ніна Василькевич

Учасниці вистави.

Конференція про творчість Третя виставка Івана Остафійчука Дмитра Бортнянського

НЬЮ-ЙОРК. – Секція музикології при НТШ-А провела 18 травня музикознавчу конференцію, присвячену творчій спадщині Дмитра Бортнянського. При вщерт виповненій залі конференцією провадив д-р А. Шуль, який був і першим доповідачем, подаючи аналіз творчості композитора та розповідь про його життя.

Про творчість Д. Бортнянського у виданнях Заходу підготував доповідь Роман Савицький, мол., який, однак, не був присутній, тому його працю прочитав А. Даниленко. Цікавий матеріал підготував Степан Максим'юк, який представив історичної вартості записи, включно із платівкою творів Д. Бортнянського, випущеною сто років тому. Слухачі дізналися із доповіді, що досі зроблено 344 записи творів Д. Бортнянського.

Мистецький керівник хору „Думка” В. Гречинський подав професійну аналізу якості ансамблевої контрастності у творах Д. Бортнянського, а Ярополк Ласовський розглянув елементи форми в інструментальних творах Бортнянського та його сучасників, стверджуючи, що у музикології недостатньо підкреслюється зв'язок української музики з європейською.

Зразки музики Д. Бортнянського, які учасники конференції мали нагоду заслухати як супровід до доповідей, були надзвичайно цікаві, а завершенням її стала жива демонстрація пісень композитора у виконанні Наталі Гончаренко – сопрано, при акомпаньяменті Христини Карпівич. Три з п'яти пісень, виконаних співачкою, вперше прозвучали в Нью-Йорку.

В часі конференції можна було оглянути виставку „Бортнянський в іконографії, дискографії і друкованих виданнях”, підготовлену Р. Савицьким і С. Максим'юком. Конференція дозволила широкий публіці краще пізнати творчість Д. Бортнянського.

О. Кузьмович

Організаційний комітет виставки (зліва): Христия Лук'яненко, Юлія Войчишин, Іван Остафійчук, Лариса Розумна, Володимир Катрушенко, Надя Казимира.

ОТАВА. – Заходами Пластової станиці і Канадського товариства приятелів України, 20 і 21 квітня в залі українського католицького собору св. Івана Хрестителя відбулася виставка картин художника Івана Остафійчука, який приїхав з великою збіркою праць і мав їх показ у Торонто, Саскатуні, Едмонтоні, Монреалі і в Отаві.

Відкриття виставки відбулося за участі посла України України д-ра Юрія Щербака з дружиною Марією, яким мистець подарував каталог своїх праць з автографом. Виставку відкрила голова організаційного комітету Надя Казимира, а заступниця станичного Пластової Станиці в Отаві пл. сен. Лариса Розумна привітала присутніх та попросила художника Володимира Катрушенка, який живе і працює тепер в Отаві, представити мистця.

Це була вже третя з черги виставка, тому здавалося, що ми добре ознайомлені з життям і творчістю Івана Остафійчука, але, вислухав-

ши Володимира Катрушенка, ми побачили ще іншу сторону, яка безперечно, мала вплив на формування його особистості. Процес „за-стою”, в якому домінувала тотальна русифікація, покликав до життя творче підпілля, якому дано назву нон-конформізм і дисидентство.

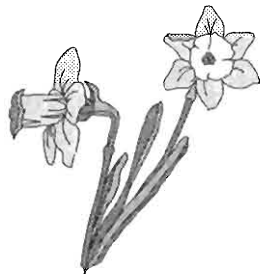
Підґрунтям творчості і надхнення стала літературна творчість В. Стефаника, І. Франка, М. Коцюбинського, захоплення творами Л. Костенко, І. Драча, Д. Павличка, кінорежисера С. Параджанова, актора І. Миколайчука, мистця Г. Якутовича. Твори Остафійчука дістають більш драматизоване звучання, а його композиції настільки вишукані, настільки позбавлені показної експресії, що практично межують із мистецтвом іконопису.

Іван Остафійчук розповів присутнім про свої праці, представлені на цій виставці, і подякував всім за увагу до нього.

Юлія Войчишин

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Вітає усіх Батьків, Дідусів і Прадідусів

з нагоди
ДНЯ БАТЬКА
та бажає їм
„МНОГАЯ ЛІТА“

Запрошуємо всіх з родинами на

ТРАДИЦІЙНИЙ „ДЕНЬ БАТЬКА“

Вісімнадцяте з черги відзначення

який відбудеться на

СОЮЗІВЦІ

У НЕДІЛЮ, 16 ЧЕРВНЯ 2002 РОКУ

Учасників очікує святкова програма:

- год. 10-та ранку – Свята Літургія в українській католицькій церкві св. Трійці
- год. 1-ша по пол. – Спеціальний полуденок присвячений Дню Батька
- год. 3-тя по пол. – Мистецька програма (вступ вільний)

У програмі беруть участь:

- ❖ Тріо у складі – ІРИНА ГРЕЧКО
– АЛЛА КУЦЕВИЧ
– ГАЛИНА ЦЕХОВСЬКА
- ❖ Баритон – ЯРОСЛАВ ГНАТЮК
- ❖ Акомпаньямент – СВИТЛЯНА ГНАТЮК

Для замовлення полуденка просимо телефонувати на СОЮЗІВКУ

Тел.: (845) 626-5641

Відвідайте СОЮЗІВКУ з нагоди 50-ліття!

Наш літній сезон має різноманітні програми і ми радо включимо Вас у святкування 50-ліття

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ

ВІДДІЛІВ ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ДЖЕРЗІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

запрошує українську громаду взяти участь у відзначенні

ДНЯ БАТЬКА НА СОЮЗІВЦІ

16 червня 2002 р.

З цієї нагоди Округа організує
поїздку автобусом,
ціна 15 дол. від особи.

Від'їзд автобуса:

- Елизабет, Н.Дж. – 6:00 ранку
- Ньюарк, Н. Дж. – 6:30 ранку
- Пассейк, Н.Дж. – 7:00 ранку

За точними інформаціями телефонувати:

- ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ, Матаван, Н.Дж. – (732) 583-4537
- МИХАЙЛО ІВАНЦІВ, Елизабет, Н.Дж. – (973) 635-6647
- ВАСИЛЬ МАРУЩАК, Пассейк, Н.Дж. – (973) 546-6787
- МАРІЙКА ГАЛУЩАК, Джерзі Ситі, Н.Дж. – (973) 292-9800 дод. 3073 • (201) 653-5497
- ЮЛІАН КОТЛЯР, Кліфтон, Н.Дж. – (973) 772-5265

ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Голос з відблиском срібла

Ія Мацюк

Найбільшим багатством нашого народу завжди була пісня. В ній, за висловом М. Гоголя, і „народна історія, і виповнене барвами, істиною життя народу”. Україну завжди у світі знали найбільше через її пісенні багатства та їхніх талановитих інтерпретаторів. Однією з них була й залишається наша уславлена співачка Ія Мацюк. Музичні критики називали її „другою Оксаною Петрусенко” (Є. Онацький), „співачкою надзвичайної краси” (Герберт), „артисткою великого масштабу” (Рікарді).

Народилася співачка 3 березня 1924 року в Кам'янці-Подільському. По закінченні місцевої гімназії співала на святах, Шевченківських вечорах, завоюючи слухачів своїм чарівним голосом. Вона мала від природи поставлений голос, чим здивувала відомого українського поета Миколу Чировського, який, почувши її спів, запитав, де вона так рано навчилася майстерно співати. Ія виступала у виставах Кам'янець-Подільського музично-драматичного театру, в співочих ролях. Вже у воєнний час до театру при-

був молодий співак Любомир Мацюк, знайомство з яким і вирішило багато чого в її житті. Вони разом виїждять до Проскурова (тепер м. Хмельницький), де виступають у виставах місцевого театру. Тут зустрічаються з багатьма українськими артистами з Наддніпрянської України, яких війна гнала на Захід. У 1943 році потрапляють до Львова, де стають студентами Музичного інституту ім. Лисенка, навчаючись вокалу у кляси О. Бандрівської. Ія бере участь в групових концертах, співає в оперній студії інституту. Однак фронт уже наближався до Львова. Молоде подружжя подалося на Захід.

У Відні, влітку 1944 року, Ія продовжила вокальні студії у Віденській консерваторії у проф. Цотте, а також удосконалювалася в оперного співака Грарута, який викладав тоді у Вищій музичній школі. Разом зі своїм чоловіком Л. Мацюком вона дає низку концертів для української та німецької публіки в Західній Німеччині, влаштовує свої концерти для 6-ї американської армії. Музичні критики вперше звертають увагу на її чарівний голос.

У 1947 році Ія Мацюк разом з чоловіком виїждить до Бразилії. Тут вивчає французький, португальський та іспанський репертуар у відомого професора Мурільо, студіює чужі мови. У тому ж 1947 році подружжя в м. Курітібі мало свій перший у Бразилії сольовий концерт, який приніс їм заслужений успіх. Вони одержали запрошення на концерт, що відбувся під егідою поважного музичного товариства „Культура артистів”, який відкрив їм обом двері до великих театральних залів Бразилії, телебачення й радіо, до концертів з симфонічними оркестрами. І скрізь на афішах було зазначено „українає”, тобто українці. Ія виступала в Курітібі, Порто-Алегрі, Сан-Пауло і, нарешті, влітку 1948 року – в столиці Бразилії, Ріо-де-Жанейро. „Це артистка великого масштабу, – писав музикознавець д-р Барос, – вихована на старій співочій культурі Європи”.

Ія Мацюк брала активну участь в українському житті Бразилії. Увесь дохід від концерту молоді подружжя віддавало до фонду Визвольного фронту. На початку 1957 року подружжя Мацюків одержало запрошення до Аргентини, де в Буенос-Айресі вони дали величний концерт.

В цьому ж році Ія одержує запрошення від Українського Музичного інституту на низку концертів в американських і канадських містах. Дає успішні концерти в Філадельфії, Нью-Йор-

ку, Чикаго та інших містах. „Ія Мацюк, – пише Роман Савицький, – це щасливе поєднання повного, переливного голосу з тонким інтонаційним шліфом, правдивого музичного темпераменту з належним технічним вишколенням і, врешті, широкого виразового діапазону з інтуїтивним відчуттям межі та міри”.

А М. Фоменко, рецензуючи її концерт у Нью-Йорку, писав у „Свободі”: „Вона виявилася цілком сформованою, з великою вокальною культурою і прекрасним тембром голосу співачкою”. Наступного року відбулося друге її американське турне, яке закріпило за нею ім'я видатної співачки, і подружжя переїздить на постійне мешкання до США.

В її репертуарі були твори насамперед українських композиторів – С. Людкевича, К. Стеценка, Н. Нижанківського, Я. Степового, М. Лисенка, Д. Січинського, Я. Лопатинського. Чимало виконувала також українських народних пісень: „Черевички”, „Спать мені не хочеться”, „Якби мені черевички”, „Не стій, вербо”. Але виконує не тільки камерний репертуар. В її концертах звучали арії з опер Дж. Пуччіні, В. Моцарта, Л. Бетговена, С. Гулака-Артемовського, М. Фоменка.

Ія Мацюк стає активною учасницею українського музичного життя у США, а також Канаді. Майже в кожному великому місті на американському континенті відбувалися концерти Ії Мацюк, які завжди проходили з великим успіхом у публіки, а також з високою оцінкою української та американської критики. У 1971 році вона бере участь у 100-річному ювілеї Лесі Українки в Клівленді, де виконує романси на слова поетеси, а також співає в опері „Запорожець за Дунаєм”. Її акомпаніюють видатні українські піаністи, зокрема Дарія Каранович, Є. Чапельська, Лев Туркевич, Олександр Омельський. Про її концерти пишуть відомі музикознавці В. Витвицький, М. Фоменко, Т. Богданська, Р. Савицький, Д. Каранович, Олег Музиченко та інші.

У квітні-травні 1979 року Ія Мацюк здійснила останнє велике своє артистичне турне до Австралії. Її концерти в Мельбурні, Аделаїді Сіднею, Канбері та інших містах перетворилися у справжній тріумф української культури.

Повернувшись з Австралії до США, вона співала в концертах, на Шевченківських вечорах, брала участь в оперних виставах. Вона справді була посланцем України у великий світ, великим пропагандистом нашої культури, і за це їй належить велика подяка.

Іван Лисенко,
музиколог, м. Київ

Слідами Василя Авраменка

Виступає гурт „Український монтаж”. Фото: Джонатан Гарднер.

МАЯМІ, Фла. – 10-річчя „Українського монтажу” танцюристів збіглося з 53-річчям створення цього гурту, засновниками якого були Тарас і Ольга Максимовичі та Катерина Годівська – учні Василя Авраменка.

„Діамант дорогий по дорозі лежав, був потоптаний весь, важким пилом припав, і ніхто не підняв діаманту того, йшло багато людей і цурались його” – так сказав В. Авраменко, відроджуючи українські народні танці, які, завдяки йому, блиснули своїм яскравим переливним світлом. В. Авраменко, починаючи з 1920 року, подорожував містами США і Канади, де вчив українського танцю, допомагав становленню танцювальних колективів, деякі з них існують і по сьогоднішній день. Він вивів український танок у світ, як окрему закінчену і самостійну галузь народ-

ного мистецтва. Його заслужено називають батьком українського танцю.

Йдучи шляхами Василя Авраменка, гурт українських танцюристів в Маямі впродовж років демонстрував професійне виконання народного танцю, народну пісню і одяг. Він виступає від 1949 року на багатьох імпрезах.

В 1990 році художнім керівником і хореографом гурту стає дочка Анни і Тараса Максимовичів – Донна Максимович-Васькевич, яка з 1992 року започаткувала щорічні звітні концерти.

14 квітня урочисто відзначено 10-річчя „Українського монтажу” танцюристів з Маямі в театрі „Ft. Lauderdale”. Національними гімнами Америки і України гурт розпочав свою програму. Ведуча Ганя Лотоцька пояснювала назви танців, а український стрій, завершений

маково-волошковим віночком, підкреслював красу української жінки. Слід сказати, що п'ять донечок Гані Лотоцької танцюють в дитячій групі ансамблю.

Зі сцени лунали звуки музики, які несли подих вітру безкрайнього українського степу, синіх смерекових Карпат. Веселий жвавий танець горян чергувався з масовим коловим танцем „Метелицею”. З іскрами веселости та гумору виконувала чоловіча група жартівливий танець. „Ой дрібоньку коломийку, дрібоньку, дрібоньку”. Її змінив дитячий хоровід на привіт весни, сонця. На концерті, крім танців, хореографами яких були В. Авраменко, П. Вірський, були виконували танці, балетмайстрами яких є Ганя Лотоцька, Керин Максимович-Вілк та Донна Максимович-Васькевич.

Програму доповнило професійне виконання українських народних пісень на бандурі Ярком Антоневицем. Особливо майстерно був виконаний, твір „Невміте небо” за однойменною повістю Ірини Забитко, в аранжуванні Ярка Антоновича. Виступило тріо сестер Максимович – виконавиць українських народних пісень, романсів українських клясиків. Сестри співають також щонеділі в церковному хорі української католицької церкви в Маямі.

Танцювальний колектив представляли на концерті 32 учасники, п'ять з яких народилися в Україні, 11 мають хореографічний вишкіл. Невід'ємною частиною групи танцюристів впродовж довгих років є Оля Максимович і Анна Стек Максимович, які тримають цей гурт активним, живим, морально сильним.

Ірина Дзюбинська

НОВІ ВИДАННЯ

Новий том „Українського історика“

Вийшов друком 38-ий том журналу „Український історик“, присвячений 50-річчю від дня смерті видатного українського вченого Дмитра Дорошенка. Один із розділів журналу є меморіальним і містить дослідження Любомира Винара „Дмитро Іванович Дорошенко: життя і діяльність“, статтю найближчого учня Д. Дорошенка Бориса Крупницького „Д.І. Дорошенко – піонер української історичної науки“, а також досі недруковані студії визначного історика. Вміщено у цьому розділі і джерельні матеріали про Дмитра Дорошенка та уривок спогадів його дружини, відомої української актриси Наталії Дорошенко про останні місяці життя історика.

В розділі „Археологія“ продовжено публікацію дослідження Олега Кандиби „Галицька мальована неолітична кераміка“ в перекладі з чеської Марії Лібуші Неврлі. Розділ „Історіографія“ містить статті Євгена Сахновського, Юрія Макара, Аркадія Жуковського, Світлани Гаврилюк.

У традиційному для „Українського історика“ розділі „Наукові установи“ опубліковано текст одного з чисел „Літопису“ Української Вільної Академії Наук, де розповідається про українські наукові установи

середини 40-их років минулого століття, які працювали в повоєнній Європі. Коментар і примітки до нього зробила Алла Атаманенко.

Важливими, з огляду на мовну ситуацію в Україні, є публікації розділу „Мова і культура“, де вміщено статті Івана Дзюби „Відродити гідність української людини“ та Асі Гумецької „Українська мова сьогодні і завтра“. Тут також подано відкриті листи про українську державність і мову до Президента України відомого українського історика Михайла Брайчевського та Світової Наукової Ради СКУ. У розділі „Miscellanea“ вміщено статті Лариси Пріцак і Олександра Моші.

В журналі опубліковано рецензії Олександра Домбровського, Теодора Мацькова і Олексі Мишанича.

Річна передплата на журнал становить 60 ам. дол. Адреса: P.O. Box 312, Kent, Ohio, 44240, USA. Пожертви на друк журналу можна в Америці відтягнути від федерального податку. Українське історичне товариство надсилає журнал безкоштовно до провідних наукових і університетських бібліотек в Україні. Громадяни і установи можуть замовити журнал для бібліотек, читачів і шкіл.

Пресова служба УІТ

„Серця кров“

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – Нещодавно у видавництві „Нова Зоря“ в Івані-Франківську появився 230 сторінковий чепурно виданий новий роман Святослава Левицького „Серця кров“. У ньому автор продовжує тему, що є визначальною у попередньому творі „Черлена“ – національно-визвольних змагань на західноукраїнських землях в післявоєнні роки. У новій книзі з яскравою психологічною та художньою майстерністю змальовано характери героїв роману. У ній частково присутні і трагедія, і палке кохання, і кумедні випадки. Книга написана емоційно, образною мовою. Розрахована на широке коло читачів.

Книжка коштує 15 доларів разом з пересилкою, можна її замовити, пишучи на адресу: Svyatoslav Levitskiy, 1230 Beavery Run Dr., Lehigh, PA 18235, або телефонуючи 1-610-377-4464.

Книжки, надіслані до „Свободи“

Канадське наукове товариство ім. Т. Шевченка. „Західноканадський збірник“, частини третя і четверта, упорядкував Яр Слаутич, Едмонтон 1998 і 2000 рр.

Михайло Андрусак. „Брати грому“, художньо-документальна повість. Герої літопису – звичайні люди, українці, волею долі яким

судилося стати легендарними борцями зі звороднілим окупантом, витерпіти тортури в більшовицьких катівнях, пройти безоднями задротованих вмістилищ неволі і залишитися людьми, справжніми українцями. Видавничо-поліграфічне товариство „Вік“, Коломия 2001 рік.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Засноване 1873

КОНКУРС НТШ-А НА НАПИСАННЯ МОНОГРАФІЇ

ПРО НАСЛІДКИ ПЕРЕЯСЛАВСЬКОЇ УГОДИ

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці проголошує 2002 р. конкурс ім. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО (колишнього президента НТШ) на **написання наукової монографії про наслідки Переяславської угоди 1654 р.**

Ця праця повинна бути вислідом довшого наукового дослідження в будь-якій гуманітарній ділянці й дотепер ніде повністю не друкована.

П'ять найкращих проєктів дістануть дослідні гранти по \$5,000.

Зацікавлені в конкурсі мають подати до **1 жовтня 2002 р.** точний план або опис праці (від 1000 до 1250 слів), а також рекомендаційні листи від двох фахівців із відповідної ділянки. Переможці конкурсу дістануть першу половину нагороди в листопаді 2002 р., а другу – по закінченні монографії (до 1 жовтня 2003 р.)

Запити про конкурс та зголошення на нього просимо надсилати до НТШ в Америці:

The Mykhailo Hrushevskyi Competition – 2002
Shevchenko Scientific Society
63 Fourth Avenue
New York, NY 10003-5200
USA
fax: (212) 254-5239 • Tel.: (212) 254-5130
info@shevchenko.org

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Засноване 1873

КОНКУРС НТШ-А НА НАПИСАННЯ МОНОГРАФІЇ

ПРО ІВАНА МАЗЕПУ ЯК БУДІВНИЧОГО УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці проголошує 2002 р. конкурс ім. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО (колишнього президента НТШ) на **написання наукової монографії про Івана Мазепу як будівничого української культури.**

Ця праця повинна бути вислідом довшого наукового дослідження в будь-якій гуманітарній ділянці й дотепер ніде повністю не друкована.

П'ять найкращих проєктів дістануть дослідні гранти по \$5,000.

Зацікавлені в конкурсі мають подати до **1 грудня 2002 р.** точний план або опис праці (від 1000 до 1250 слів), а також рекомендаційні листи від двох фахівців із відповідної ділянки. Переможці конкурсу дістануть першу половину нагороди в грудні 2002 р. – січні 2003 р., а другу – по закінченні монографії з реченцем 1 жовтня 2003 р. або 1 жовтня 2004 р.

Запити про конкурс та зголошення на нього просимо надсилати до НТШ в Америці:

The Mykhailo Hrushevskyi Competition – 2002
Shevchenko Scientific Society
63 Fourth Avenue
New York, NY 10003-5200
USA
fax: (212) 254-5239 • Tel.: (212) 254-5130
info@shevchenko.org

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ“!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише 55 дол.

Ще про книжку Ендрю Вілсона „Українці: несподівана нація”

„Свобода” вмістила дві статті, що стосувалися книжки А. Вілсона (Andrew Wilson, *The Ukrainians: Unexpected Nation*, New Haven: Yale University Press, 2000). Оксана Волчук у своїй дописі інформативній статті під заголовком „Українці: несподівана нація” („Свобода”, 7 грудня 2001 року) зауважує: „Ця книжка – не історія України, а радше глибока аналіза зародження і формування української нації...”.

На її думку, „автор докладно розглядає процес національного пробудження” в російській імперії, і „до всіх багатогранних проблем України А. Вілсон підходить з глибокою, об'єктивною аналізою і неабиякою поінформованістю”.

О. Волчук з великим захопленням переказує зміст небуденного, як на нас, українців, історичного твору, і таке її захоплення легко зрозуміти. Все ж не кожен зможе погодитися з рецензенткою, нібито Вілсон „докладно” розглядає процеси нашого національного пробудження чи спромагається на „глибоку, об'єктивну аналізу”.

Щодо статті Івана Шкіренка („Свобода”, 18 січня 2002 року), яку він закінчує: „Несподіванкою є намагання історика А. Вілсона образити українців”, не легко що-небудь сказати, оскільки сам автор широко зізнається, що „книжки я не читав...”.

В американській політичній літературі також появилось дві рецензії на книжку А. Вілсона – Роберта Легволда і Стівена Ерлангера. Щодо появи на обрії української несподіваної, чи пак ігнорованої нації, Легволд йде по лінії сухого констатування головніших історичних тез Вілсона. Він пише, що Вілсон „вибрав середню лінію між двома (історичними) школами: між тими істориками, які вирішили довести, що Україна не лише є стародавньою, але вона першою може претендувати на Київську Русь, і тими, які відмовили б Україні у всьому, за винятком її довгого перебування в тіні російської історії”.

Легволд погоджується з Вілсоном у тому, що „корені ‘української ідеї’ є очевидно давні”... але каже, що її зміст і еволюція „є частиною спільного досвіду з імперіями Литви, Польщі, зокрема Росії, як також вільного буття її історичної ідентичності”.

Легволд майже осудливо пише, що Вілсон, базуючись на україномовних джерелах, „виткав свою фавулу з амбіційного змішання історії, політики, релігії і культури”. Проте він визнає, що Вілсон „справився з багатьма історичними контраверсіями безсторонньо”, і що свою книжку він закінчує, логічно задумуючись над російським фактором в процесі довгого і повільного українського знайдення (див. Robert Legvold, „Foreign Affairs”, 2 березень-квітень, 2002 р.).

Варта також уваги українського суспільства рецензія Стівена Ерлангера (Steven Erlanger, „The National Interest”, 65, Fall 2001), колишнього керівника бюро „Нью-Йорк Таймс” у Москві і Празі, головного дипломатичного кореспондента цієї газети у Вашингтоні, а тепер – шефа її бюро в Берліні. Українці, які читали його звіти з Москви на українські теми, не мали причини втішатися його прихильністю до українства, чи хоч би безсторонністю.

Ерлангер свою чотиристорінкову рецензію розпочинає ось такою характеристикою України: „З усіх слабких, скорумпованих, напівнезалежних напівдержав, які виникли, волею чи неволею, зі загибелі Советського Союзу, Україна є найважливішою і також найбільше розчаровує”. Мовляв, Україна заслуговує критики за те, що „протягом десятиріччя найбільше неспокоїть своєю необачністю і егоїстичністю, змушуючи українство порівнювати своїх користюлюбних провідників із провідниками Конга і оскаржувати їх в захитуванні незалежності, яку народ довірив їм обережності і зміцнювати”. Ерлангер вважає, що тріумфом України й інших новопосталих держав, які „засмічують” постсовет-

ський простір, є те, що вони змогли зберегти незалежність. На його погляд, незалежності України сприяє зубожіння Росії і її габітні війни проти Чечні.

Хоч Вашингтон, щоб допомогти Україні протиставитися Росії, від 1990 року видає на Україну понад 2 більйони доларів, на превеликий жаль, публічна думка Заходу, зокрема США, й далі не виказує ентузіазму щодо України, а швидше навпаки – ігнорує її, як це робила до часу проголошення її незалежності.

Ерлангер каже, що „Ендрю Вілсон написав досконалу книжку „Українці: несподівана нація”, що допомагає це питання вивчити... Він тяжко попрацював над тим, щоб дослідити і розв'язати багато суперечливих мітів про Україну, в які палко вірили як українські, так і російські націоналісти” (стор. 137).

Ерлангер звертає увагу, що „Вілсон старасться накреслити альтернативні форми історичного розвитку України”, що доля України в інших історичних обставинах могла б ближче зв'язати Україну з Польщею, замість з Москвою.

Путін, стверджує Ерлангер, бореться за поширення впливів на Україну, Грузію і Молдову, намагаючись здобути контроль в ключових ділянках – енергетиці, тяжкій промисловості, інформатиці. На жаль, допоміжним чинником у зазіханні Путіна є, на думку Ерлангера, слабка позиція Леоніда Кучми як президента і як людини. Йому закидаються відомі провini, включно із відсутністю в нього президентської стійкості, наці-

онального переконання, самопошани, навіть патріотизму.

Ерлангер признає, що книжку Вілсона нелегко читати, бо в ній подано масу важливих інформацій про сучасні події в Україні, про олігархів і їх зв'язки не лише із Кучмою, але й з першим президентом України Леонідом Кравчуком, який, мовляв, хитався між сильними проявами в українських масах патріотизму і своїм колишнім відданям служінням Москві.

На закінчення рецензії Ерлангер пише про деякі похибки книжки Вілсона (автор – доцент в ділянці українських студій в Школі слов'янських і східно-європейських студій Лондонського університету) включно з його надто скупим коментарем, що стосується інспірованого Сталіним Великого голоду в Україні.

В останніх рядах Ерлангер констатує, що „своєю книжкою Вілсон зробив велику прислугу Україні, яка опинилася між бурхливою, бідною, напіввизятською Росією і Центральною Європою, що скорим темпом пересувається на Захід, залишаючи своїх сусідів” (стор. 140).

Щоб підкреслити вагу цього явища для України, Ерлангер наводить слова угорського правника З. Лангі: „Легше бути найдаліше висунутою східною провінцією західної імперії, ніж висунутою найдаліше на захід провінцією східної імперії”. Сам автор рецензії додає: „Щаслива Угорщина. Несчаслива несподівана, на жаль, багата у світі, незалежна і суверенна Україна”.

Д-р Іван Гвозда

Одноставне рішення з приводу вулиці Тараса Шевченка

НЬЮ-ЙОРК. – 28 травня, на міських сходинах Громадської ради 3-ої дільниці Мангетену відбулося голосування з приводу проєкту університету Купер Юніон радиально і тільки у своїх вузьких інтересах перебудувати дільницю міста Нью-Йорку, що історично пов'язана з життям української громади. Цей проєкт був одностайно відкинений. Наступним кроком це питання йде на розгляд президента Мангетену С. Вірджині Філс, далі – до міської Плану-

вальної комісії, після чого відбудеться голосування з приводу проєкту Купер Юніону у Міській раді Нью-Йорку.

Вважаю доречним тут підкреслити, що за весь час існування Дільничної ради це був перший випадок, коли рішення було прийняте одностайно.

Ярослав Куровицький,
голова Об'єднаного комітету
за врятування вулиці Тараса
Шевченка в Нью-Йорку

28-ий з'їзд Товариства сеньйорів УНСоюзу

28-ий з'їзд Товариства сеньйорів Українського Народного Союзу відбуватиметься від 9 до 14 червня на оселі УНС Союзівка в Кергонксоні, яка цього року відзначає 50-річчя свого існування. Це добра нагода зустріти багато знайомих, приятелів, з якими пов'язані спомини з минулих літ.

З'їзд почнеться в понеділок, 10 червня, Святою Літургією в наміренні сеньйорів і Панахидою за померлих. Програма включає доповіді про теперішні події в Україні, про нові публікації Українського інституту в Гарварді, на медичні теми, про Конвенцію УНС, бінго, розпродаж предметів, дарованих сеньйорами, а також УНСоюзом, з чого дохід призначений на харитативні цілі, українські відео, діапозитиви закордонних подорожей, обід в

„Одесі”, вечірку і річний бенкет з промовцем.

Відділ СУА в Кергонксоні планує поїздку до Могікан Сан Касино в Коннектикат і запрошує сеньйорів до участі. Якщо хтось зацікавлений, треба зголоситися до адміністрації Союзівки на число телефону (845) 626-5641 (до Соні Семанишин).

Просимо сеньйорів привезти із собою предмети до розпродажу. Також є побажанням, щоб на бенкеті сеньйори були одягнені в українські блузки і сорочки.

Щоб дістати спеціальну ціну (знижку) під час перебування на Союзівці, сеньйори повинні мати із собою карту чи лист від секретаря УНС, що підтверджує членство.

Д-р Роман Барановський,
пресовий референт

6–8 вересня – з'їзд байроїтців на Союзівці

З'їзд байроїтських гімназистів і таборовиків відбудеться 6–8 вересня 2002 року на Союзівці. Минуло вже більше, як пів століття, відколи в німецькому місті Байроїті розмістився табір переміщених осіб, у якому вирувало українське релігійне, суспільне, культурне, пластове, суміське, спортове, організаційне, політичне, виховне, шкільне, а головне, гімназійне життя. Українська молодь навчалася в гуманістичній та реальній гімназіях, народній школі, на різних курсах.

У подальші роки зустрічі байроїтців відбувалися на „Верховині” та на Союзівці. До 50-ліття гімназії вийшла гарна, у твердій оправі, книжка „Байроїтські спомини з юних днів, днів весни”. Цю книжку ще можна буде придбати на з'їзді.

На Союзівці можна буде гарно відпочити. Організаційний комітет приготує цікаву програму. Зголошуйтеся на адресу: Soyuzivka UNA Estate, Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446. Tel. (845) 626-5641. Fax (845) 626-4638.

До зустрічі на Союзівці!

Ярослав Ликтей

Листи з подяками надходять звідусіль

Наш біль їм душу ранить Щедрий дар Михайла Палія

Анна та Іван Капчаки

Іван Капчак проживає далеко від України, у Сполучених Штатах Америки. Народився він у місті Заліщиках на Тернопільщині в сім'ї рибалки. На вулиці Рибачкій, на берегах Дністра минуло його дитинство. У 1939 році, перед більшовицькою навалою, закінчив у Заліщиках городничо-садівничу школу. Своїми очима бачив, як більшовики у липні 1941 році підірвали залізничний міст на Дністрі разом з вагонами політв'язнів.

Влітку 1943 року юнак вступив в дивізію „Галичина”. Запам'яталися йому кровопролитні бої з більшовиками у місті Фельдбаху (Австрія). Після війни Іван Капчак працював на будівництві в Німеччині. У 1950 році переїхав до Нью-Йорку. Там познайомився зі своєю дружиною Ганною Саміло, уроженкою села Кошман поблизу міста Рави-Руської Львівської області. Подружжя Капчаків виховало чотирьох дітей – трьох дочок і сина, підрастають вісім онуків. Тридцять п'ять років родина мешкала на Лонг-Айленді в околиці Нью-Йорку. Тут пан Іван до вихо-

ду на пенсію працював спочатку на мебельній фабриці, потім на будівництві, опісля на водоканалі. Тепер Капчаки мешкають на Фльориді.

Подружжя Капчаків у 1992, 1998 і 2001 роках побувало в Заліщиках. Передусім вони відвідали церкву святої Покрови, бо ще хлопцем, коли жив у Заліщиках, Іван співав у церковному хорі. Подружжя Капчаків офірувало гроші на великий дзвін і чашу для греко-католицького храму.

Пройнявшись проблемами земляків, вони зайнялись благодійницькою роботою. Щирі патріоти уже надіслали чимало пакунків з подарунками для дітей-сиріт, які навчаються у Заліщицьких школі-інтернаті, дитячому ревматологічному санаторії. У пакунках здебільшого – одяг і взуття, а у листах – запевнення панства Капчаків у тому, що вони й надалі допомагатимуть дітям-сиротам Заліщанини.

Василь Олійник,
с. Кошман, Львівської обл.

Пише з далекої України бібліотекар Хоростківської середньої школи ч. 2. Прошу надрукувати мого листа про щедру душу людини, уродженця нашого Хоросткова Михайла Палія.

Михайло Палій – нащадок славного козацького роду, доктор історичних наук, великий книголюб та знавець бібліотечної справи. У нашого славного земляка є великий скарб любові до життя, бажання бути потрібним людям. Його дарунок рідній землі – роками збирана бібліотека. Він став фундатором спорудження пам'ятної статуї Пречистої Діви Марії біля церкви Воздвиження Чесної Ризи Пресвятої Богородиці, благоустрою церковного двору, спорудження пам'ятника Січовим стрільцям на хоростківському цвинтарі, надіслав кошти шкільній бібліотеці на придбання художньої літератури.

Я працюю в бібліотеці майже 30 років, то можу сказати, що у нашу

шкільну бібліотеку вже майже 12 років не надходить художня література, а за довідкову й методичну немає й мови. Одержусмо лише підручники. Завдяки Михайлові Палієві та розпоряднику його коштів в Хоросткові Василеві Пилипову ми придбали довідники, енциклопедії, великий тлумачний словник сучасної української мови, універсальний енциклопедичний словник, художню та дитячу літературу, великі ілюстровані енциклопедії.

Директор школи Михайло Музика був просто вражений придбаною літературою на кошти Михайла Палія.

А я присвятила йому вірш, в якому є такі рядки:

*Хай барвистим цвітом квітне
Шлях життя величний ваш.
Тепла посмішка та образ світлий
Гріють нам серця в цей час.*

Ірина Борис,
бібліотекар

На будівництво монастиря

26 серпня 2001 року відбулось святкування на Ясній Горі у Гошеві, Івано-Франківської області, 90-ліття Згромадження сестер Пресвятої Родина. Свято розпочалося Архирейською Літургією, яку відслужив Верховний Архiepіскоп УГКЦ Любомир Гузар в асисті 25 священників. Співав хор сестер Згромадження під керівництвом сестри Ірени. Релігійно-національну проповідь виголосив глава УГКЦ Любомир.

Після Літургії на Ясній Горі святкування було продовжене в новому, хоча ще не викінченому монастирі, де відбувся Молебень до Матері Божої, а опісля – свят-

ковий обід в рефектарі нового монастиря, де сестри поставили духовну виставу „Наслідуючи Пресвяту Родину” – про історію Згромадження.

Як член Будівельного комітету складаю сердечну подяку багатьом добродіям за пожертви на будівництво монастиря. Дальші пожертви прошу висилати на адресу: „Sisters of the Most Holy Family”, c/o Ukrainian Fraternal Federal Credit Union, Account #792, P. O. Box 185, Boston, MA 02132-0185.

Д-р Іван Дідюк,
Бостон, Масс

Допомогли українцям в Казахстані

Управа РОДУ УККА, що спонзорувала візиту о. Василя Говери з Казахстану, який відвідав наші громади з метою розповісти про життя українців, долучується до листовної подяки о. В. Говери, й висловлює найсердечнішу вдячність українському духовенству за родинну гостинність, відділам УККА за влаштування зустрічей з громадами, пресовим органам і українським радіопередачам за інтерв'ю з о. В. Говерою, а найбільша подяка – всім добродіям за пожертви для українців в Казахстані.

Тому що списки жертводавців є досить довгі, то вони вислані до кожної громади, де можна їх прочитати в церковних залах або в Народних домах. Тривають інтенсивні приготування до будови нової церкви в Караганді, на яку було зібрано кошти.

Іван Буртик, голова РОДУ,
Тамара Галло, секретар

Повернувшись до Казахстану, хочу скласти свою подяку усім, хто організував цю візиту, а також усім, з ким я мав велику присмисленість познайомитися у часі мого перебування у Сполучених Штатах.

Найперше шлю свою подяку Митрополитові Української Католицької Церкви Архiepіскупові Стефанові Сороці, Єпископові Василеві Лостенові, Раді Оборони і Допомоги Українського Конгресового Комітету Америки. Дякуючи РОДУ, українці в нашій країні отримали два контейнери гуманітарної допомоги, були зібрані кошти для будови греко-католицької церкви в Павлодарі, а також була збудована українська недільна школа при греко-католицькій парафії в Караганді. РОДУ УККА і надалі цікавиться українською діаспорою в Казахстані і безпосередньо бере участь у розв'язанні наших проблем.

Складаю свою подяку голові РОДУ Іванові Буртикові, о. Романові Мірчукові за організацію зустрічей у Філадельфії, Романові Клячківському з Філадельфії за допомогу в організації мого приїзду. Приношу свою глибоку подяку в імені чисельної української громади в Караганді за усі пожертви на будову греко-католицького храму в цьому місці. Надіємося, що протягом літа нам вдасться завершити перший етап будови.

о. Василь Говера,
Казахстан, Караганда

ІНІЦІАТИВНИЙ КОМІТЕТ

повідомляє, що

ЗУСТРІЧ БАЙРОЙТСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

та мешканців табору Байройт

– відбудеться –

6-7-8 ВЕРЕСНЯ 2002 р.
на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н.Й.

На цю зустріч щиро запрошуємо
усіх професорів, учнів гімназії та усіх
колишніх мешканців Байройтського табору

З огляду на обмежену кількість кімнат, управа Союзівки
просить якнайшвидше замовляти приміщення на адресу:

Soyuzivka – Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446

Tel.: (845) 626-5641

СПОРТ

Стрільба

Ще дві нагороди на етапах Чаші світу зі стрільби вибороли 31 травня українські спортсмени. У Міляні в стрільбі з гвинтівки у жінок з 50 метрів Наталія Калніш показала другий результат, набравши 681,9 точки. Ще одну медаль українці здобули на змаганнях за Чашу світу в чеському місті Пльзень, де Олександр Зіненко у стрільбі з гвинтівки на відстані 10 метрів був третім, з результатом 580 точок.

Теніс

На відкритому чемпіонаті Франції представники України 31 травня залишилися лише в парно-му розряді у жінок.

У першому колі турніру українка Бейгельцімер разом в парі з росіяновою Радіоною поступилася південноафриканському дуєтові Кетцер – Макнейл у двох сетах (6:3, 6:3).

Продовжує боротьбу ще одна українка – Олена Татаркова, яка в парі у минулому році на Ролан Гарос дійшла до півфіналу. У цьому році Татаркова в дуєті з аргентинкою Монтальво перемогла французьку пару Гейтц – Лебескон (5:7, 6:4, 6:3).

Бокс

Інтерконтинентальний чемпіон за версією WBA українець Віталій Кличко проведе свій наступний бій 20 липня в Дортмунді. Це буде третій бій, у якому Віталій Кличко відстоюватиме пояс інтерконтинентального чемпіона за версією Всесвітньої боксерської асоціації.

Хто буде суперником Віталія, поки не відомо. Промотор Віталія Клаус-Пітер Коль говорить, що на даний момент він веде переговори з трьома боксерами, імена яких добре відомі усьому світові. Назвати імена ймовірних суперників Віталія Коль відмовився. Можна припустити, що це будуть Олівер Маккол, Ларі Дональд та Корі Сандерс.

Сам Віталій з приводу свого майбутнього суперника відгукну-

Чемпіонат світу з футболу

Головні футбольні змагання чотириріччя – чемпіонат світу з футболу у Кореї та Японії – урочисто відкрилися 31 травня в південнокорейській столиці Сеулі. Церемонія розпочалася привітаннями провідників двох країн – господарів турніру і грандіозним видовищем, у якому брали участь понад дві з половиною тисячі професійних корейських акторів.

Погляди мільярдів шанувальників футболу були звернуті до Сеулу, де на спеціально збудованому стадіоні, після 7-ої години вечора, розпочалася церемонія відкриття Чемпіонату світу.

Привітали 70 тисяч учасників церемонії на сеульському стадіоні Чаші світу з футболу президент ФІФА Джозеф Блатер, японський прем'єр Дзюн'їтіро Коїдзума, а також президент Південної Кореї Кім Де Чжун. На відкритті чемпіонату світу були присутні кілька сот глав держав і чільних політиків та знаменитостей з усього світу.

Церемонія відкриття була собою комбінацією елементів тисячолітньої корейської культури і суперсучасних інформаційних технологій. Головна суть видовища – звернення до народів світу з побажаннями миру на Землі. Поблизу олімпійського стадіону Чамсіль розпочалася водна феєрія, у якій брало участь 99 суден (число 9 на

Сході приносить щастя). Всі кораблі були прикрашені логотипами світового футбольного свята. На судні „Мир“ перебували 250 дітей з різних країн світу.

Але найголовнішою подією дня стала гра між командами Франції та Сенегалу. Французи – чемпіони світу, а сенегальці – одні з автсайдерів турніру. Та вже перша атака сенегальців була небезпечною для французького воротаря Фабіяна Бартеза. На 30-ій хвилині півзахисник цієї команди Папа Буба Діоп забив гол, який виявився вирішальним для всієї зустрічі.

За попередніми прогнозами, серед головних фаворитів цього футбольного дійства є Аргентина, Англія, Італія і Франція... Але вже перший день змагань трохи похитнув упевненість цих передбачень.

Витрати двох країн-господарів на будівництво й реконструкцію стадіонів перевершили 5 мільярдів дол., не рахуючи мільярдів на розбудову інфраструктур. Японія і Південна Корея очікують від цього чемпіонату світу не лише спортивного, але й економічного прогресу. ФІФА лише від продажу права телевізійних трансляцій очікує прибутку в мільярд доларів. На нагороди для футболістів призначено понад 200 мільйонів доларів, 173 мільйони отримають команди, які успішно вийдуть у фінальну частину турніру, а пере-

Результати перших ігор чемпіонату

Аргентина	– Нігерія	– 1:0
Парагвай	– ПАР	– 2:2
Англія	– Швеція	– 1:1
Бразилія	– Туреччина	– 2:1
Мехіко	– Хорватія	– 1:0
Італія	– Еквадор	– 2:0

можець дістане близько 12 мільйонів доларів. Але найбільше задоволення отримають мільярди вболівальників, до 30 червня, дня фіналу, спостерігатимуть найцікавіші події свята світового футболу.

Найбільш видовищну гру провели збірні Бразилії та Туреччини. 4-разові чемпіони світу вирвали перемогу лише завдяки карному. Бразилійці демонстрували кращу техніку і більше володіли м'ячем. Не раз вони мали нагоду пробити турецького воротаря. Але турки вийшли вперед під завісу першої половини зустрічі. Після перерви бразилієць Рональдо зрівняв рахунок. Пристрасті досягли вищої точки, коли Рівалдо на останніх хвилинах пішов подавати карний. Пригнічений розвитком подій турок Гакан Унсал пожбури м'ячем у бік бразилійця, який розіграв сцену смертельного болю, а корейський суддя не втратив нагоди і вилучив чергового гравця збірної Туреччини з поля.

Радіо „Свобода“

Довкола спорту

Видатний футболіст, народний депутат України Олег Блохін 2 червня удостоєний нагороди Української Православної Церкви – ордену преподобного Нестора Літописця – за його внесок в розвиток спорту і фізичної культури, пропаганду здорового образу життя. Діяльність Олега Блохіна, безумовно, заслуговує схвалення, але чому таку ініціативу бере на себе Церква, підпорядкована Московському патріархатові?

* * *

Міжнародна федерація гімнастики ухвалила рішення відхилити апеляцію росіянок Аліни Кабаєвої і Ірини Чачинової, які вимагали скасувати їх річну дискваліфікацію, а також повернути золоті медалі чемпіонату світу, завойовані ними на першості в Мадриді. Росіянки мають право звернутися зі скаргами в спортивний арбітражний суд протягом 30 днів.

Дискваліфікація була накладена на Кабаєву і Чачину в лютому цього року після того, як в їх крові був виявлений заборонений препарат. Це дослідження було зроблене після Ігор доброї волі в Брісбейні.

* * *

У жорстоку „битву“ перетворився в Угорщині фінальний матч 22 травня за звання чемпіона країни з волейболу між національними командами „Гонвед“ і „Вашаш“.

Незадовго до фінального свистка, при рахунку 11-9 на користь „Гонведа“ водна арена перетворилася в боксерський майданчик: суперники побили трьох провідних гравців „Гонведа“. Особливо дісталось олімпійському чемпіонові Гергесві Кишу. У басейні його били відразу п'ять суперників, зламавши видатному спортсменові щелепу в п'яти місцях.

Провідною подією традиційного щорічного пікніку громади Української Євангельської церкви в Юніоні, Н. Дж., що відбувся 1 червня, були футбольні змагання. За звичаєм, на поле виходять дві команди – одружені чоловіки проти нежонатих. Цього разу, щоправда, з об'єктивної причини, не вдалося укомплектувати дві команди, тому на поле було дозволено вийти також підліткам. Гра закінчилася вислідом 2:2.

Перед початком гри тренери і капітани радяться з суддею Андресом Процаком (третій зліва).

Атакує Руслан Якобчук.

ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТРІБНІ УЧАСНИКИ, ЯКІ ПІДТРИМУЮТЬ ЗВ'ЯЗОК З УКРАЇНОЮ

\$75 ПРИДАТНИМ УЧАСНИКАМ

Total Research/Harris Interactive проводить телефонне дослідження про підтримку зв'язку між США та Україною

ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ (877) 423-0221,
щоб дізнатися, чи Ви придатні
для цього дослідження.

Дослідження полягає у здійсненні короткого перевірконого опитування протягом 5 хвилин, одержанні набору сценарних карток, та у завершенні додаткової оцінки (близько 30 хвилин).

Дослідження може бути проведене українською, англійською або російською мовами.

Якщо Ви зацікавились, будь ласка, залишіть своє прізвище та номер телефону на автоматичному відповідачі, і ми Вам зателефонуємо.

Укажіть, будь ласка, якій мові під час опитування Ви віддасте перевагу (українській, англійській або російській).

SPUTNIK GLOBAL TELECOM

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ

ПРОДОВЖУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNA!

Підтримуйте пресовий фонд The Ukrainian Weekly. Кожна ваша телефонна розмова через „Sputnik“ дасть дотації на пресовий фонд. Надзвичайно дешеві місцеві і міжнародні ціни на приватні і бізнесові розмови. Без місячних оплат, без обмежень, без контрактів.

За інформаціями телефонуйте безкоштовно:

1-888-900-8543 або (847) 298-5900

ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ

FLORIDA

Ласкаво Просимо!

For the Magic of Central Florida's
Attractions or a relaxing stay
on the sandy, white Gulf Beaches,
We have a place for you to call home!

LAKELAND
Best Western
Diplomat Inn
www.BestWestern.com/
DiplomatInn
1-800-237-4699

SARASOTA
Best Western
Golden Host Resort
www.BestWestern.com/
GoldenHostResort
1-800-722-4895

VENICE
Best Western
Ambassador Suites
www.BestWestern.com/
AmbassadorSuites
1-800-685-7353

Call for more information, packages and group rates.
The Guran's offer a 10% Discount when mentioning this ad.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

запрошує громадянство на доповідь

д-р ОКСАНИ ЗАБУЖКО

поетеси, прозаїка, літературознавця, критика, філософа

яка відбудеться

в неділю, 16 червня 2002 р., о год. 2-ій дня.

Тема:

„СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА НА ПЕРЕЛОМІ“

Адреса УВАН: 206 West 100th St., New York, NY 10025

Тел.: (212) 222-1866 • Факс: (212) 864-3977

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

повідомляє про унікальне і люксове видання НТШ-А
саме в час на градаційні та весільні подарки!

КОНКОРДАНЦІЯ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

праця **ОЛЕГА ІЛЬНИЦЬКОГО і ЮРІЯ ГАВРИША**

Це перша конкорданція в українській літературі
(кожне слово поета подане в контексті трьох рядків)

Тексти зібрані за рукописами Шевченка.

4 томи (3200 сторінок), ціна \$250.00

Також появилася другий том наукових праць про Тараса Шевченка

СВІТИ ШЕВЧЕНКА – II

за редакцією Лариси Онишкевич, Асі Гумецької й Івана Фізера
416 стор.; \$25.00

В Америці оба видання можна замовляти зі знижкою за \$265

Shevchenko Scientific Society,

64 Fourth Avenue, New York, NY 10003-5200;

tel.: (212) 254-5130

В Канаді Конкорданцію можна замовляти у співвидавця,

в Канадському Інституті Українських Студій

450 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, T6G 2E8;

tel.: (780) 492-2972

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з
України, зробити візи до України. До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10

NEWARK, NJ
698 Sanford Ave
Tel.: 973-373-8783
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Tel. 215-728-6040

Понад 30,000 читачів тижнево читають рекламу у „СВОБОДІ“

ОГОЛОШУЙТЕСЯ!

Оголошення приймаються від понеділка до п'ятниці

Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040 • Fax.: (973) 644-9510

E-Mail: svoboda@att.net

Поштою: SVOBODA

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

UZBEKISTAN airways
спільно із Air Ukraine

ПРЯМІ ЛЕТИ
з летовища ім. Дж. Кеннеді
на комфортабельному літаку
БОІНГ-767-300

У П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ
від 11 червня у **ВІВТІРКИ (3 лети)**
Нью-Йорк – Київ (виліт о год. 6-й)
Нью-Йорк – Київ в обі сторони

ЧИКАГО
ДІТРОЙТ
МАЯМІ
ЛОС-АНДЖЕЛЕС
ТОРОНТО

ВІД \$ 499

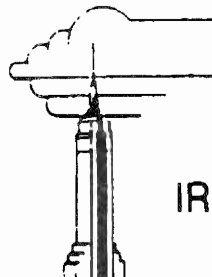
8 годин лету – і Ви у Києві!

за інформаціями телефонувати.

БЮРО (212) 489-3954; (201) 944-4474
ФАКС (201) 944-4407
ЗАМОВЛЕННЯ МІСЦЬ: (212) 245-1005; 800-995-9912
ТЕЛ. (718) 244-0248; ФАКС (718) 244-0251
ТЕЛ. (718) 376-1023; ФАКС (718) 376-1073

**ЗАМОВЛЕННЯ І
ВІДСИЛАННЯ ВАНТАЖІВ:**

ПОНЕДІЛОК – П'ЯТНИЦЯ ВІД ГОД. 9-ОЇ РАНКУ ДО 6-ОЇ ВЕЧ.

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

Ціни від 1 червня до 12 червня 2002 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ** до:

ЛЬВОВА 875 дол. + податок (в обидві сторони)
560 дол. + податок (в одну сторону)

РИГИ 780 дол. + податок (в обидві сторони)
510 дол. + податок (в одну сторону)

МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
835 дол. + податок (в обидві сторони)
545 дол. + податок (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083
Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973
<http://www.albatravel.com> e-mail: albatravel@aol.com

A HERITAGE ENRICHMENT TOUR of UKRAINE

with Archbishop Antony

70th Anniversary Famine Memorial

under the auspices of the Ukrainian Orthodox Church of USA, South Bound Brook, NJ

October 10 – 27, 2002

18 DAY All-inclusive First Class Tour
via Austrian Airlines from NEW YORK
\$2650 tw/\$425 supp

Kharkiv (3), Poltava (1), Kyiv (3), Lutsk (1), Lviv (4), Chernivtsi (1), Ternopil (1), Kyiv (2) plus Kaniv, Lubny, Reshetlyivka, Rivne, Pochajiv Lavra, Iv. Frankivsk, Kolomyja, Kamianets Podilskyj. Escorted by Prof. Dr. Volodymyr Karpinich

Optional: Vienna Extension October 27 – 30, 2002 in Opernring Hotel.
Bkfst/RT transfers included. \$300 tw/\$175 sgl adtl

scope travel inc
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 • 800 242-7267 • FAX 973 378-7903
www.scopetravel.com info@scopetravel.com

HERITAGE MINI TOUR:
OCT 10 – 18, 2002 \$1900 tw
Kharkiv (3), Poltava (1), Kyiv (3)
REGISTRATION DEADLINE JULY 01, 2002

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

**“СВОБОДА”
запрошує до
праці
продавців
реклами**

Ви можете прислужитися
громаді й українській
пресі, збираючи рекламні
оголошення та передплат-
ників для „Свободи“, а
також продавати газету у
Вашій місцевості, отри-
муючи при тому винаго-
роду. За детальними ін-
формаціями просимо
звертатися до

Марійки Осціславської
на тел.: (973) 292-9800,
дод. 3040

**ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ
СПОКІЙНУ ТА
ЗАБЕЗПЕЧЕНУ
СТАРІСТЬ —
ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

Вестерн Юніон® Ціни – нижчі, друзі й рідні – ближчі!

Ціни Вестерн Юніон на грошові перекази до України та Росії стали ще доступнішими, ніж коли-небудь!

Дивіться самі:

Нові розцінки Вестерн Юніон (з 3 травня 2002 р.)		Попередні розцінки Вестерн Юніон
\$100.01–\$200.00	лише \$14	\$16
\$200.01–\$300.00	лише \$14	\$25
\$300.01–\$400.00	лише \$20	\$34
\$400.01–\$500.00	лише \$28	\$43

Окрім цього, переказавши гроші до Росії або України, Ви отримаєте в подарунок 5-хвилинну міжнародну телефонну розмову з Росією або Україною².

Заощаджуйте до 40%, користуючись нашими надійними й безпечними послугами. Ваші гроші можна отримати в долях США понад 3,500 пунктах в Україні та Росії через лічені хвилини³. Наші телефонні оператори розмовляють Вашою рідною мовою.

Скористайтесь із нечуваних знижок на ціни Вестерн Юніон і перекажіть гроші вже сьогодні!

За докладнішою інформацією дзвоніть:

1-800-799-6882 (українською мовою)

1-800-327-0000 (російською мовою)

**WESTERN UNION | ГРОШОВІ
UNION | ПЕРЕКАЗИ™**

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу™

(1) Нові ціни дійсні лише на грошові перекази Вестерн Юніон на суму до \$500, надіслані з району Великого Нью-Йорка до Росії або України. Нові розцінки не поширюються на перекази грошей, надіслані через Інтернет або телефоном. Ціни можуть змінюватися без попередження. Нові розцінки чинні лише обмежений період часу в тих пунктах, які беруть участь у цій кампанії.

(2) Телефонні послуги забезпечуються BVG Communications, Inc. за тарифами, узгодженими з відповідними урядовими агенціями. За довідками або деталями щодо пропозиції безкоштовних телефонних розмов дзвоніть за телефоном: (800) 799-1026.

(3) Час отримання переказів залежить від розкладу роботи в пунктах виплати грошових переказів.

©2002 Western Union Holdings, Inc. Усі права застережені.

**YURI
INTERNATIONAL**
TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE

Пакунки, авіаквитки, доляри, харчі, бандеролі, візи з Америки і Канади до:
України, Росії, Білорусі, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на летовищах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомогаємо покласти еміграційні справи з „Green Card“
- Відправляємо пакунки з України до Америки і Канади

Відбираємо пакунки з кожного дому в Америці

Відеотрансфер PAL/SECAM – NTSC

Дзвінки в Україну 16¢ за хвилину • Дзвінки в Росію 16¢ за хвилину

13 Royal Palm Dr., Cheektowaga, NY 14225

(716) 685-1505 • Fax: (716) 685-0987

E-mail: Yuriinter@hotmail.com

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

ВЛАСНИК

**JOSEPH
MEAT MARKET**

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

РЕКЛАМА – ЦЕ КЛЮЧ ДО УСПІХУ!

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ І РЕКЛАМИ

Tel.: (973) 292-9800 дод. 3040

Fax: (973) 644-9510 • E-mail: svoboda@att.net

Поштою: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

ADVERTISING DEPARTMENT

• ПРАЦЯ •

Потрібна поміч до легкої
домашньої праці. Мусить провадити
авто. Добра заплата.

Тел.: (973) 471-2275

Потрібна добра, професійна
кравчиня до шиття
дорогого одягу.

Телефонувати:

(973) 535-6035 після 4-ої год.

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка (32 р.), блондинка, з вищою
освітою хоче познайомитися з освіченим
мужчиною віком від 30 – 40 рр.
для серйозних відносин.

Тел.: (315) 593-5332

• РІЗНЕ •

Шукаю знайомства з людьми, які
планують здачу Medical Kaplan
іспиту. Куплю книги.

Тел.: (973) 628-9117

• ДО ВІНАЙМУ •

Staten Island: 3 спальневий
апартамент, близько „Ferry“.

На спілку: \$375 - \$475.

Тел.: (718) 720-5370 AL

Винаймаю кімнати у сонячній
Флориді, в околиці українських церков,
для людей похилого віку,
з повним утриманням.

Тел.: (941) 423-3420

(941) 426-6203

UKRAINE 2002

PLEASE CALL FOR TOUR BROCHURE: 1-800-487-5324

CHEREMSHYNA

Lviv Symferopil/Bakhchisaraj

Yalta Kyiv/Kaniv/Perejaslav Kh.

June 4-15 \$2575.00

MALVY

Krakiw Lviv Truskavets

Uzhorod Jaremche Chernivtsi

July 2-15 \$2575.00

BARVINOK

Lviv Kamjanets/Khotyn

Iv.Frankivsk Kolomyja

Ternopil Kyiv

July 16-27 \$2500.00

ZHAJVRONOK

Odesa Kherson Bakhchisaraj

Yalta Kyiv Poltava Chernihiv

July 23-Aug 7 \$2950.00

INDEPENDENCE TOUR

Paris Kyiv/Kaniv Lviv

Symferopil/Bakhchisaraj Yalta

Zaporizhia/Khortycia Poltava

Aug 9-25 \$2950.00

CHORNOBYVTSI

Independence Celebrations

Dnipropetrovsk Zaporizhia/Khortycia

Donetsk Luhansk Kharkiv Poltava

Kyiv Chernihiv Symferopil/Bakhchisaraj

Yalta Odesa Vienna

Aug 13-25 \$2670.00

Aug 13-31 \$2950.00

ZHURAVLI

Independence Celebrations

Kyiv/Kaniv Poltava Zaporizhia/Khortycia

Bakhchisaraj Yalta Kherson Odesa

Aug 20-Sept 2 \$2575.00

LOWEST AIRFARES • VISAS • GROUP & INDIVIDUAL TOURS

Diaspora
ENTERPRISES, INC.

1914 Pine Street
Philadelphia, PA 19103

215-732-3732

1-800-487-5324

Чи Ви вже вибрали Ваше улюблене авто?

**КРЕДИТІВКА САМОПОМІЧ
В НЬЮ ЙОРКУ
ПОЗИЧАЄ ГРОШІ...**

Фінансування до 95% ціни авто!

SELF RELIANCE NEW YORK FEDERAL CREDIT UNION

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-Mail: SRNYFCU@aol.com

Branch Offices:

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

226 Unlondale Avenue Unlondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31st Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE AT: <http://www.selfreliancecy.org>

**АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

Міст - це завжди надійно!

**Доля
посміхається
ВАМ!**

Зробіть десять замовлень через
будь-якого представника
корпорації Міст протягом
поточного року -
з 1 березня до 31 грудня
і ви стаєте учасником
супер-лотереї
корпорації Міст-
Міст-Фортуна,
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.

**МІСТ-
ФОРТУНА
\$10,000.00
ГОТІВКОЮ**

А також
телевізори,
відеомагнітофони,
ДВД та інші
коштовні нагороди,

Корпорація
МІСТ -

**вибір тих,
хто добре
рахує свої
гроші!**

Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.

**Тільки ми доставляємо
гроші безпосередньо
до рук адресата**

ПАЧКИ
в Україну, Росію,
країни СНД та по
всій Східній Європі

Щоденна висилка
контейнерів

Щохвилинний
комп'ютерний контроль
за виконанням Вашого
замовлення

Підбираємо пачки з дому

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032

MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100

MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777

За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно **1-800-361-7345**

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ ВІД 1 ЖОВТНЯ 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні плани
Відсотки в першому році – нові аплікації
(відсотки гарантовані на один рік) **6.00%**

Одноразові і гнучкі пенсійні плани
(ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ)
\$100,000.00 або більше **5.50%**

\$50,000.00 – \$99,999.99 **5.25%**

\$100.00 – \$49,999.99 **5.00%**

Гнучка 10 пенсійна грамота
(в другому році) **5.25%**

Не ризикуйте своїми пенсійними фондами. Біржа іде в гору і в долину, але Ваші пенсійні фонди повинні бути забезпечені проти таких змін. Пенсійні грамоти УНС запевняють Вам постійний зріст.

За інформаціями про наші пенсійні плани телефонуйте безкоштовно на:

1-800 253-9862 дод. 3013
e-mail Sales@unamember.com

ROCHESTER

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

MAIN OFFICE

824 Ridge Road East, Rochester NY 14621

Tel. (585) 544-9518 Toll free (877) 968-7828

Fax: (585) 338-2980

www.rufcu.org

Audio Response: (585) 544-4019

CAPITAL DISTRICT BRANCH

1828 Third Ave. Watervliet, NY 12189

TEL: (518) 266-0791 Fax: (585) 338-2980

www.rufcu.org

AUDIO RESPONSE: (585) 544-4019

CREDIT UNION SERVICES

CREDIT CARDS • VEHICLE LOANS • MORTGAGES • SIGNATURE LOANS

BUSINESS & COMMERCIAL LOANS • SHARE DRAFTS & CHECKING

CD's & IRA's • INVESTMENTS • YOUTH ACCOUNTS

CONVENIENCE SERVICES

AUDIO RESPONSE SYSTEM • DIRECT DEPOSIT • ELECTRONIC FUND TRANSFER

NIGHT DEPOSIT BOX • WIRE TRANSFERS: DOMESTIC, INTERNATIONAL

UTILITY PAYMENTS • NEWSLETTER, MAGAZINE • NOTARY SERVICE, TRANSLATIONS

SCHOLARSHIPS • MEMBER EDUCATION SEMINARS • LIBRARY • AND MUCH MORE.

e-mail: rufcu@frontier.net

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ

ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

\$300 за оплату в сумі \$14*

Україна

Для одержання:

PrivatBank Ukreximbank
Prominvestbank Ukrinbank

Про місце знаходження відповідного агента
в районі Нью-Йорку дзвонить по телефону:

1-800-926-9400

MoneyGram®
International Money Transfer

Поділіться цією інформацією з іншими...

* In addition to the transfer fees applicable to a transaction, a currency exchange rate set by MoneyGram or its agents will be applied.

©2002 Travelers Express Company, Inc. All rights reserved. MoneyGram and the globe with arrows logo are registered trademarks of MoneyGram Payment Systems, Inc.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок,
4 червня 2002 р. по тяжкій недугі відійшла від нас у вічність
найдорожча **ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і БАБЦЯ**

**бл. п.
ІРЕНА МОЦЮК
з дому ГРОХ**

ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенні Дучинський-Черко, 111 Yonkers Ave., Yonkers, NY, tel.: (914) 963-6121.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Михаїла, 21 Shonnard Place, Yonkers, tel.: (914) 963-0209, а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:

- чоловік – ЯРОСЛАВ
доньки – ДАРКА з чоловіком ІГОРЕМ
і донечкою АНАСТАЗІЄЮ
– НАТАЛКА з чоловіком ДАВИДОМ,
донечкою ДІЯНОЮ і сином МІКОЛОЮ
- в Польщі
сестра – АННА ГНАТЮК з чоловіком ЛЮБОМИРОМ
і синами: ВОЛОДИМИРОМ
з дружиною ОЛЕЮ та сином МІКОЛОЮ
і в Німеччині д-ром ПЕТРОМ ГНАТЮКОМ
- ближча і дальша родина в Америці, Польщі
і в Україні.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів родина просить скласти пожертви на
The Ukrainian Museum, 2 Essex Pl., Bronxville, NY 10708

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що
в п'ятницю, 21 грудня 2001 р. відійшла від нас у вічність,
на 80-му році життя, у Монреалі, Квебек

**бл. п.
ГАЛИНА
ШИМОНОВИЧ-РУДНИЦЬКА**

нар. в Кам'янці-Подільському, Україна

Залишені:

- сини – ОЛЕКСАНДЕР і АНДРІЙ
внук – ЮЛІАН
і дальша родина та приятелі в Північній Америці і в Україні.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійної родина просить скласти
пожертви на міжнародний фонд „Смолоскіп“.

В Канаді: P.O. Box 430, Station „E“
Toronto, Ontario, M6H 4E3

В США: P.O. Box 8041
Bridgewater, NJ 08807

Ділимося сумною вісткою, що дня 31 травня 2002 р.
відійшов у вічність

**бл. п.
ДМИТРО ПАРУБЧАК**

нар. 25 липня 1923 р. у Підбірцях, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 червня 2002 р. в українській греко-католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. і на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У смутку залишилися:

- дружина – ЛЮБОМИРА
пасербиця – ЗІРКА ДІ БОНО з чоловіком МИХАЙЛОМ і дітьми
ДАНИЛОМ і ФРАНЧЕСКОЮ
- пасерб – РОМАН ЧАЙКОВСЬКИЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
брат – СТЕПАН ПАРУБЧАК з дружиною ОЛЬГОЮ
братанок – ЮРІЙ з дружиною РОЗОЮ і синами АНДРІЄМ
і СИМОНОМ
- сестринки – ДАРІЯ КНАРВИК з чоловіком РОБЕРТОМ
і дочкою НАДЕЮ
– РОКСОЛЯНА ДЖЕРЕМИТА з чоловіком ДОНАЛЬДОМ
і дочкою ВІКТОРІЄЮ
- братова – УЛЯНА ПАРУБЧАК-ТИМКЕВИЧ
швагри – АНТІН ТИМКЕВИЧ
– ВОЛОДИМИР ГУГЛЕВИЧ з дружиною СТЕФОЮ
і сином БОГДАНОМ
- та ближча і дальша родина в США, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

**ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

**LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS**

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

У глибокому смутку повідомляємо, що 23 травня 2002 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

**бл. п.
ДМИТРО ЧИРКО**

нар. 8 жовтня 1913 р. в Дібчі, Польща.

Вдівець по помершій 9 років тому дружині бл. п. Анастазії Діка-Чирко.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 29 травня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку і на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Нью-Йорк, Н.Й.

Залишились у смутку:

- доньки – ЯРОСЛАВА
– ХРИСТИНА з чоловіком ПЕТРОМ
- син – ІВАН з дружиною КАТЛІН
- внуки – ЕРИКА, ДЖАН, ПАМЕЛЯ, МИХАЙЛО,
КЕЙТЛІН і ЛЯРИССА

Замість квітів родина просить скласти пожертви на: New Britain
General Hospital, Critical Care, c/o Development Office, 100 Grand St., New
Britain, CT 06050.

Вічна Йому пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(973) 698-9240
Exit Realty

ЛОНГІН СТАРУХ
Професійний продавець
забезпечення УНС

LONGIN STARUCH
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

tel.: 800-673-5150 • Fax: 845-626-5831
e-mail: lvstaruch@aol.com

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!**

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ

98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат

З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА

Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908) 789-1870;

ЮРІЙ КОРДУБА, АДВОКАТ

EMPHASIS ON REAL ESTATE, WILLS,
TRUSTS, ELDER LAW AND ALL ASPECTS
OF CIVIL LITIGATION

Ward Witty Drive, Montville, NJ 07045
Hours by appointment: (973) 335-4555

РЕСОРТ НАД МОРЕМ

VILLA „LIDIA“

SUZANNA SAPOWYCZ

128 E. Crocus Rd.
Wildwood Crest, NJ 08260
Tel. (609) 522-3348

АПОН-ВІДЕО-КАСЕТИ
НАЙКРАЩА ЯКІСТЬ!

10-та РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
ARON- 2001 – Військова парада на Хрещатику
ARON- 2002 – Концерт у Києві

НОВЕ ВІДЕО
ARON-7804 – СИНУ, АНГЕЛЕ МІЙ
ДІРУНОК НА ДЕНЬ МАТЕРІ

Ціна 25.00 дол. + 5.00 дол. пересилка (кожна)

ARON VIDEO COMPANY, INC.
P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

Переробляємо відео з європейської системи
на американську і навпаки
Ціна 20 дол. + 5 дол. пересилка

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2002 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забори, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Львів/Одеса
799 дол. + tax (round trip)
480 дол. + tax (one way)

Київ
659 дол. + tax (round trip)
425 дол. + tax (one way)
Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Calls to UKRAINE
16.9¢/min
Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries. We
also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3¢/min.

For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445
WWW.LDPOST.COM

**„THOUGHTS OF FAITH“
ПОДОРОЖ В УКРАЇНУ**
24 ВЕРЕСНЯ – 8 ЖОВТНЯ 2002 р.

- Вийнятова тура включає: літак, готель, сніданок і обід щодня. Першорядний автобус.
- Початок тури в Кракові, Польща, прогулянка по цьому гарному місті
- Відвідини таких історичних українських міст, як: Львів, Тернопіль, Одеса, Ялта, Харків, Київ.
- Тура організована фірмою „INTERNATIONAL CRUISE & TOUR“ Eagan, MN

За ближчими інформаціями
тел. 1-800-521-1322
або писати:
phelland@intlcruisetour.com

„Thoughts of Faith“ є незалежним
лютеранським місієним товариством із
Орегону, Віск., яка діє в Україні

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом 2-7 днів до рук адресата
або до 24 год. через банк

Доставляємо до рук адресата в Україну,
країни СНД та Східної Європи
американські долари.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК з каталогу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ в Україну

На всі замовлення Ви отримаєте
посвідку від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити
замовлення та за детальнішою інформацією.

121 Runnymede Road, Toronto,
Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

KAN TOR
CURRENCY EXCHANGE

Tel. (416) 767-7782

ОБМІН ВАЛЮТ
CAD ↔ USD ↔ EURO
Гарантуємо найкращий курс обміну

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ
до рук адресата або до банку по цілому світі

ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ

Найкращі ціни на КВИТКИ

на всі авіалінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для
відвідувачів у Канаді та
подорожуючих поза Канадою

КРУЇЗИ, ГРУПОВІ ПОЇЗДКИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ГОТЕЛІ В УКРАЇНІ
від \$38.00 US за добу
(включно зі сніданком)